

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล : ศึกษาเฉพาะพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิจัย ตามลำดับแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ผลสำรวจการมีส่วนร่วมของประชาชน เกี่ยวกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ
2. ผลศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพล และนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการ
3. ผลการศึกษา การปฏิบัติตามนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของภาคราชการในจังหวัดสมุทรปราการ
ผลการศึกษามีดังนี้

4.1 ผลการสำรวจการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

ในการสำรวจการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยดำเนินการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 2,968 คน ผลการสำรวจมีดังนี้

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1. ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 61.5 เพศหญิง ร้อยละ 38.5 ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 21-36 ปี มีร้อยละ 32.1 รองลงมา อายุระหว่าง 31-40 ปี มีร้อยละ 28.0 ผู้มีอายุระหว่าง 20 ปีลงมา และระหว่าง 41-50 ปี มีสัดส่วนเท่ากัน คือ ร้อยละ 16.5 ผู้มีอายุระหว่าง 51-60 ปี มีร้อยละ 6.1 และอายุ 61 ปีขึ้นไป มีร้อยละ 0.8

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 26.2 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือระดับอาชีวศึกษา รองลงมา ร้อยละ 20.1 มีการศึกษาระดับ

ปริญญาตรี ร้อยละ 19.5 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 15.7 มีการศึกษาระดับ
อนุปริญญาหรืออาชีวศึกษาชั้นสูง ร้อยละ 12.6 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา นอกจากนั้นจะมี
สัดส่วนไม่สูงนัก คือ มีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 3.5 จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 2.1
ไม่ได้รับการศึกษา และร้อยละ 0.3 จบการศึกษาแบบอื่น ๆ (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เพศ	ชาย	1,751	61.5	ไม่ตอบ 120 คน
	หญิง	1,097	38.5	
รวม		2,848	100.0	
อายุ	20 ปีลงมา	477	16.5	ไม่ตอบ 82 คน
	21-30 ปี	925	32.1	
	31-40 ปี	809	28.0	
	41-50 ปี	476	16.5	
	51-60 ปี	177	6.1	
	61 ปีขึ้นไป	22	0.8	
รวม		2,886	100.0	
ระดับการศึกษา	ไม่ได้รับการศึกษา	63	2.1	ไม่ตอบ 28 คน
	ประถมศึกษา	369	12.6	
	มัธยมศึกษาตอนต้น	574	19.5	
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	771	26.2	
	อนุปริญญา/ปวส.	461	15.7	
	ปริญญาตรี	591	20.1	
	สูงกว่าปริญญาตรี	102	3.5	
	อื่น ๆ	9	0.3	
	รวม		2,896	

2. ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.7 มีสถานภาพสมรสเป็นผู้สมรส ร้อยละ 39.5 มีสถานภาพสมรสโสด และร้อยละ 4.8 มีสถานภาพสมรสเป็นฝ่าย แยกทางหรือหย่าร้าง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีครอบครัวขนาดปานกลาง มีสมาชิกในครอบครัว 3-5 คน ร้อยละ 65.8 รองลงมา มีครอบครัวขนาดค่อนข้างใหญ่ มีสมาชิกในครอบครัว 6-10 คน ร้อยละ 19.5 มีกลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 13.6 มีครอบครัวขนาดเล็ก มีสมาชิกในครอบครัว 1-2 คน และร้อยละ 1.1 มีครอบครัวขนาดใหญ่มาก มีสมาชิก 11 คนขึ้นไป (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2

ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว

ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
สถานภาพ โสด	1,144	39.5	ไม่ตอบ 73 คน
สมรส	1613	55.7	
แยกทาง/หย่าร้าง/ฝ่าย	138	4.8	
รวม	2,895	100.0	
จำนวนสมาชิกในครอบครัว			
1-2 คน	332	13.6	ไม่ตอบ 520 คน
3-5 คน	1,610	65.8	
6-10 คน	477	19.5	
11 คนขึ้นไป	29	1.1	
รวม	2,448	100.0	

3. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและรายได้

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีอาชีพหลากหลาย ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 22.1 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 20.0 เป็นพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 14.5 มีอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 13.9 เป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 10.4 มีอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 9.5 เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 7.8 มีอาชีพอิสระ และร้อยละ 1.8 มีอาชีพอื่น ๆ ในส่วนของรายได้ ร้อยละ 56.1 มีรายได้เดือนละ 6,001 บาทขึ้นไปต่อเดือน รองลงมา ร้อยละ 16.7 มีรายได้เดือนละ 5,001-6,000 บาท ร้อยละ 11.5 มีรายได้เดือนละ 4,001-5,000 บาท

ร้อยละ 6.1 มีรายได้เดือนละ 3,001-4,000 บาท ร้อยละ 5.5 มีรายได้เดือนละ 2,001-3,000 บาท และมีร้อยละ 4.1 มีรายได้เดือนละ 1,000-2,000 บาท (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3
ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและรายได้

ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและรายได้	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	427	14.5	ไม่ตอบ 21 คน
ข้าราชการส่วนท้องถิ่น	281	9.5	
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	305	10.4	
พนักงานบริษัทเอกชน	588	20.0	
นักเรียน / นักศึกษา	410	13.9	
รับจ้างทั่วไป	652	22.1	
อาชีพอิสระ	231	7.8	
อื่น ๆ	53	1.8	
รวม	2,947	100.0	
รายได้ต่อเดือน			ไม่ตอบ 291 คน
1,000-2,000 บาท	110	4.1	
2,001-3,000 บาท	148	5.5	
3,001-4,000 บาท	162	6.1	
4,001-5,000 บาท	309	11.5	
5,001-6,000 บาท	447	16.7	
6,001 บาทขึ้นไป	1,501	56.1	
รวม	2,677	100.0	

4. ข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาอยู่อาศัยในชุมชน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 45.5 อยู่อาศัยในชุมชนที่อยู่ปัจจุบันไม่เกิน 10 ปี นอกจากนั้นอยู่มานานเกิน 10 ปีขึ้นไป โดยร้อยละ 26.9 อยู่ระหว่าง 11-20 ปี ร้อยละ 11.4

อยู่ระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 7.9 อยู่ระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 5.3 อยู่ระหว่าง 41-50 ปี และ ร้อยละ 3.0 อยู่อาศัยตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4
ข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาอยู่อาศัยในชุมชน

ข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาอยู่อาศัยในชุมชน	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
ไม่เกิน 10 ปี	1,173	45.5	ไม่ตอบ 389 คน
11-20 ปี	694	26.9	
21-30 ปี	294	11.4	
31-40 ปี	204	7.9	
41-50 ปี	137	5.3	
51 ปีขึ้นไป	77	3.0	
รวม	2,579	100.0	

4.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับอิทธิพลและความปลอดภัย

การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอิทธิพลและความปลอดภัยในจังหวัดสมุทรปราการ โดยการสอบถามเกี่ยวกับความรุนแรงของปัญหา ระดับความปลอดภัยและประสบการณ์การได้รับผลกระทบจากกลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ความรุนแรงของปัญหาอิทธิพล

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับความรุนแรงของปัญหาอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 19.2 ระบุว่าไม่มีปัญหานี้ในจังหวัดสมุทรปราการ ที่เหลือร้อยละ 81.8 เห็นว่ามีปัญหาในระดับความรุนแรงต่าง ๆ คือ ร้อยละ 39.3 คิดว่าปัญหาไม่รุนแรง ร้อยละ 37.2 มีปัญหารุนแรงพอสมควร และร้อยละ 4.3 ปัญหารุนแรงมาก

2. ความปลอดภัยในการพักอาศัยในจังหวัดสมุทรปราการ

จากการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความปลอดภัยในการพักอาศัยในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 76.5 ระบุว่ามีความปลอดภัย โดยแยกเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.5 คิดว่าปลอดภัยมาก และร้อยละ 64.0 คิดว่าปลอดภัยพอสมควร ที่เหลือร้อยละ 20.2 คิดว่าไม่ค่อยปลอดภัย และร้อยละ 3.3 คิดว่าไม่ปลอดภัยเลย

3. ประสบการณ์กับผู้มีอิทธิพล

จากการสอบถามถึงการมีประสบการณ์กับผู้มีอิทธิพลทั้งประสบการณ์ตรงหรือการได้รับผลกระทบจากกลุ่มผู้มีอิทธิพล พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 76.5 ไม่เคยมีประสบการณ์ และร้อยละ 23.5 เคยมีประสบการณ์ (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5
ข้อมูลเกี่ยวกับอิทธิพลและความปลอดภัย

ข้อมูลเกี่ยวกับอิทธิพลและความปลอดภัย	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
ความรุนแรงของปัญหาผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการ			ไม่ตอบ 39 คน
ไม่มีปัญหา	561	19.2	
ไม่รุนแรง	1,151	39.3	
รุนแรงพอสมควร	1,091	37.2	
รุนแรงมาก	129	4.3	
รวม	2,929	100.0	
ความปลอดภัยในการพักอาศัยในจังหวัดสมุทรปราการ			ไม่ตอบ 42 คน
ปลอดภัยมาก	367	12.5	
ปลอดภัยพอสมควร	1,872	64.0	
ไม่ค่อยปลอดภัย	591	20.2	
ไม่ปลอดภัย	96	3.3	
รวม	2,926	100.0	
การมีประสบการณ์ตรงหรือไม่รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพล			ไม่ตอบ 39 คน
เคย	689	23.5	
ไม่เคย	2,240	76.5	
รวม	2,929	100.0	

4.1.3 การมีส่วนร่วมในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล

ในการศึกษากลุ่มผู้มีอิทธิพลในการวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมกลุ่มผู้มีอิทธิพล 15 กลุ่ม ได้แก่ ยาเสพติด ฮั้วประมูล รับผลประโยชน์จากคิวกฤต อิทธิพลในสถานบริการ ขนสินค้าหนีภาษี บ่อนการพนัน และห่วยใต้ดิน การค้าประเวณีหญิงและเด็ก นำคนเข้า-ออกประเทศ หลอกหลวงไปทำงานต่างประเทศ ต้มตุ๋นนักท่องเที่ยว มือปืนรับจ้าง รับจ้างทวงหนี้ ค้าอาวุธ บุกรุกที่สาธารณะและทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และกลุ่มรับผลประโยชน์บนทางหลวงและที่สาธารณะ ซึ่งจากปัญหาผู้มีอิทธิพลทั้ง 15 กลุ่มนี้ กลุ่มตัวอย่างเข้ามีส่วนร่วมในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในระดับต่าง ๆ ในจำนวนแตกต่างกันเรียงลำดับดังนี้ (ตารางที่ 4.6)

ลำดับที่ 1 อิทธิพลเกี่ยวกับยาเสพติด กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วม จำนวน 2,785 คน

ลำดับที่ 2 อิทธิพลเกี่ยวกับบ่อนการพนัน/ห่วยใต้ดิน กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วม จำนวน 2,711 คน

ลำดับที่ 3 อิทธิพลเกี่ยวกับค้าประเวณีหญิงและเด็ก กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วม จำนวน 2,631 คน

ลำดับที่ 4 อิทธิพลเกี่ยวกับรับผลประโยชน์บนทางหลวงกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วม จำนวน 2,574 คน

ลำดับที่ 5 อิทธิพลเกี่ยวกับรับจ้างทวงหนี้ กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วม จำนวน 2,528 คน

ลำดับที่ 6 อิทธิพลเกี่ยวกับมือปืนรับจ้าง กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วม จำนวน 2,517 คน

ลำดับที่ 7 อิทธิพลเกี่ยวกับบุกรุกที่สาธารณะฯ กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วม จำนวน 2,513 คน

ลำดับที่ 8 อิทธิพลเกี่ยวกับสถานบริการ กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วม จำนวน 2,501 คน

ลำดับที่ 9 อิทธิพลเกี่ยวกับหลอกคนไปทำงานต่างประเทศ ตัวอย่างมีส่วนร่วม จำนวน 2,484 คน

ลำดับที่ 10 อิทธิพลเกี่ยวกับรับผลประโยชน์จากคิวกฤต กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วม จำนวน 2,468 คน

ลำดับที่ 11 อิทธิพลเกี่ยวกับการค้าอาวุธ กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วม จำนวน 2,467 คน

ลำดับที่ 12 อิทธิพลเกี่ยวกับขนสินค้าหนีภาษี กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วม จำนวน 2,462 คน

ลำดับที่ 13 อิทธิพลเกี่ยวกับการฮั้วประมูล กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วม จำนวน 2,449 คน

ลำดับที่ 14 อิทธิพลเกี่ยวกับนำคนเข้า-ออกประเทศ กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วม จำนวน 2,431 คน

ลำดับที่ 15 อิทธิพลเกี่ยวกับการต้มตุ๋น กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วม จำนวน 2,428 คน

จากจำนวนผู้ที่ระบุว่าเข้ามีส่วนร่วมในนโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพล พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดและบ่อนการพนัน/หวยใต้ดิน มีผู้เข้ามีส่วนร่วมมากที่สุด ขณะที่ปัญหาการนำคนเข้า-ออกประเทศและการตั้งตุนักท่องเที่ยวมีผู้เข้าร่วมน้อยที่สุด

ในส่วนของการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น ผู้วิจัยแบ่งระดับการมีส่วนร่วมออกเป็น 6 ระดับ ตั้งแต่ระดับการมีส่วนร่วมน้อยไปถึงระดับการมีส่วนร่วมมาก ดังนี้

ระดับที่ 1 ระดับการมีความสนใจในปัญหา

ระดับที่ 2 ระดับสนใจในปัญหาและร่วมวิเคราะห์ปัญหา

ระดับที่ 3 ระดับสนใจ วิเคราะห์ปัญหา และหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล

ระดับที่ 4 ระดับสนใจ วิเคราะห์ปัญหา หาข้อมูล และให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล

ระดับที่ 5 ระดับสนใจ วิเคราะห์ปัญหา หาข้อมูล ให้ข้อมูล และวางแผนแก้ปัญหา

ระดับที่ 6 ระดับสนใจ วิเคราะห์ปัญหา หาข้อมูล ให้ข้อมูล วางแผนแก้ปัญหา และติดตามผลการปฏิบัติ

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ ในปัญหากลุ่มผู้มีอิทธิพลทั้ง 15 กลุ่ม ผลการวิจัยการมีส่วนร่วมในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในแต่ละระดับการมีส่วนร่วม มีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในระดับความสนใจในปัญหา

การมีส่วนร่วมในระดับสนใจในปัญหา เป็นการมีส่วนร่วมในระดับต่ำสุดของผู้มีส่วนร่วม สัดส่วนตั้งแต่ร้อยละ 33.3 จนถึงร้อยละ 53.8 ดังนี้ (ตารางที่ 4.6)

กลุ่มตัวอย่างที่สนใจในปัญหาในกลุ่มอิทธิพลเกี่ยวกับยาเสพติดมีสัดส่วนสูงที่สุด ร้อยละ 53.8 รองลงมา คือ กลุ่มอิทธิพลเกี่ยวกับการรับผลประโยชน์บนทางหลวง/ที่สาธารณะ ส่วนกลุ่มอิทธิพลที่กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในระดับสนใจในปัญหาน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการพนัน / หวยใต้ดิน ร้อยละ 33.3 ถัดมา คือ กลุ่มอิทธิพลในสถานบริการ ร้อยละ 39.5 และการรับผลประโยชน์จากคิธรถ ร้อยละ 39.6

สำหรับกลุ่มอิทธิพลอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจในสัดส่วนใกล้เคียงกัน สัดส่วนอยู่ระหว่าง ร้อยละ 40.2 - 43.4

2. การมีส่วนร่วมระดับการวิเคราะห์ปัญหา

การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา เป็นการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาในระดับสูงขึ้น คือ ประชาชนนอกจากจะให้ความสนใจในปัญหานั้น ๆ แล้ว ยังใช้ความคิดในการวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ปัญหานั้น อาจจะมีการถกอภิปรายในหมู่เพื่อนฝูง หรือเสนอการวิเคราะห์ปัญหา รวมทั้งมีการให้ข้อเสนอแนะไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การร่วมวิเคราะห์ปัญหาผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนในการมีส่วนร่วมระหว่าง ร้อยละ 6.7 – 17.9 ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างสนใจและร่วมวิเคราะห์ปัญหาหากผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับอัยการ มีสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 17.9 รองลงมา คือ การรับผลประโยชน์จากคิวงรฎ ร้อยละ 14.3 ถัดไป คือ การหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศ ร้อยละ 13.2 ส่วนปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างสนใจและวิเคราะห์ปัญหา น้อยที่สุด คือ ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด มีสัดส่วนเพียง ร้อยละ 6.7 ถัดไป คือ ปัญหามือปืนรับจ้าง และค้าอาวุธ มีผู้สนใจและวิเคราะห์ปัญหา ร้อยละ 7.8 และ 7.9 ตามลำดับ นอกจากนี้มีส่วนร่วมในสัดส่วนระหว่าง ร้อยละ 9.6 – 12.7

3. การมีส่วนร่วมระดับการหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล

การมีส่วนร่วมในการหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล เป็นการมีส่วนร่วมที่ประชาชนมีความสนใจเพิ่มมากขึ้นจากการพูดคุยหรือวิเคราะห์ถึงปัญหา ไปถึงระดับการหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจในปัญหามากขึ้น

การหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนในการมีส่วนร่วมหาข้อมูลในปัญหาต่าง ๆ มีสัดส่วนตั้งแต่ ร้อยละ 8.0 จนถึงร้อยละ 23.7 ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจเข้ามีส่วนร่วม ในการหาข้อมูลปัญหาหากผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวกับมือปืนรับจ้างสูงสุด สัดส่วนร้อยละ 23.7 รองลงมา คือ การค้าอาวุธ ร้อยละ 22.0 และรับจ้างทวงหนี้ ร้อยละ 20.9 ส่วนปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมหาข้อมูลน้อยที่สุด คือ ปัญหายาเสพติด มีสัดส่วนร้อยละ 8.0 ถัดมา คือ ปัญหาการรับผลประโยชน์บนทางหลวง / ที่สาธารณะ ร้อยละ 12.0 และปัญหาการบุกรุกที่สาธารณะ / ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 14.3 นอกจากนี้มีส่วนร่วมในสัดส่วนระหว่าง ร้อยละ 15.6 ถึงร้อยละ 18.3

4. การมีส่วนร่วมระดับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล

การมีส่วนร่วมระดับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล จะเกิดขึ้นได้เมื่อบุคคลนั้นมีข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว และนอกจากมีข้อมูลแล้วยังยินดีที่จะแจ้งข้อมูลที่ตนรู้ให้แก่ผู้อื่นหรือผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งนับเป็นระดับการมีส่วนร่วมในระดับสูงขึ้นกว่าการหาข้อมูลของปัญหา

การให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล กลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนในการมีส่วนร่วมในระดับนี้ ตั้งแต่ร้อยละ 11.5 จนถึงร้อยละ 22.2 ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจเข้าร่วมในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับบ่อนพนัน / หวยใต้ดิน สูงที่สุด สัดส่วนร้อยละ 22.2 รองลงมา คือ อิทธิพลในสถานบริการ ร้อยละ 15.6 ถัดมา คือ ยาเสพติด ร้อยละ 14.7 ส่วนปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมในการให้ข้อมูล น้อยที่สุด คือ ปัญหาการรับผลประโยชน์บนทางหลวง / ที่สาธารณะ และปัญหาการตมตุน

นักท่องเที่ยว ร้อยละ 11.5 เท่ากัน ถัดมามีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ปัญหาการหลอกคนไปทำงานต่างประเทศ ร้อยละ 11.6 นอกจากนี้มีส่วนร่วมในสัดส่วนระหว่างร้อยละ 14.3 ถึงร้อยละ 12.4

5. การมีส่วนร่วมระดับการวางแผนแก้ปัญหา

การมีส่วนร่วมระดับการวางแผนแก้ปัญหา เป็นการมีส่วนร่วมในระดับสูงขึ้น คือ เข้าร่วมในการคิดแก้ปัญหาด้วย ซึ่งในการร่วมวางแผนแก้ปัญหาผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการ มีสัดส่วนผู้เข้าร่วม ตั้งแต่ร้อยละ 4.9 ถึงร้อยละ 9.5 ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจเข้าร่วมในการวางแผนแก้ปัญหาในเรื่องการต้มตุ๋นนักท่องเที่ยวสูงที่สุด ร้อยละ 9.5 รองลงมา คือ เรื่องการค้าประเวณีหญิงและเด็ก ร้อยละ 8.1 ส่วนการมีส่วนร่วมในระดับน้อย คือ เรื่องการฉ้อราษฎร์ มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 4.9 ถัดมา คือ ปัญหาเรื่องมือปืนรับจ้าง ร้อยละ 5.4 นอกนั้นมีมีส่วนร่วมในสัดส่วนระหว่างร้อยละ 7.8 ถึงร้อยละ 5.4

6. การมีส่วนร่วมระดับการติดตามผลการปฏิบัติ

การมีส่วนร่วมในระดับการติดตามผลการปฏิบัติ เป็นการมีส่วนร่วมของบุคคลที่มีความสนใจในปัญหาและการแก้ปัญหาอย่างแท้จริง ซึ่งในการมีส่วนร่วมในนโยบายการแก้ปัญหาผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการนี้ กลุ่มตัวอย่างเข้ามีส่วนร่วมในสัดส่วนตั้งแต่ ร้อยละ 7.8 จนถึงร้อยละ 11.0 ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจเข้าร่วมติดตามผลการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการ เกี่ยวกับการรับผลประโยชน์บนทางหลวง / ที่สาธารณะ สูงที่สุด ร้อยละ 11.0 รองลงมา คือ ปัญหาบ่อนการพนัน / หวยใต้ดิน ร้อยละ 10.0 ถัดมา คือ การนำคนเข้า-ออกประเทศ ร้อยละ 9.9 ส่วนปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ เรื่องการฉ้อราษฎร์ มีผู้มีส่วนร่วมร้อยละ 7.8 ถัดมา คือ เรื่องการค้าอาวุธ ร้อยละ 8.4 นอกนั้นมีมีส่วนร่วมในสัดส่วนระหว่างร้อยละ 9.7 ถึงร้อยละ 8.4 (ตารางที่ 4.6)

จากข้อมูลการแสดงสัดส่วนของการมีส่วนร่วมของประชาชนในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลทั้งหมด ผู้วิจัยได้สรุปลำดับของปัญหาที่ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับต่าง ๆ ไว้ใน ตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.6
ระดับการมีส่วนร่วมในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล

ปัญหาผู้มีอิทธิพล	ระดับการมีส่วนร่วม						รวม (คน)
	สนใจใน ปัญหา	วิเคราะห์ ปัญหา	หาข้อมูล เกี่ยวกับผู้มี อิทธิพล	ให้ข้อมูล เกี่ยวกับผู้มี อิทธิพล	วางแผน แก้ปัญหา	ติดตามผล การปฏิบัติ	
ยาเสพติด	53.8	6.7	8.0	14.7	7.1	9.7	100.0 (2,785 คน)
บ่อนการพนัน/หวย	33.3	10.1	17.6	22.2	6.8	10.0	100.0 (2,711 คน)
ค้าประเวณีหญิง และเด็ก	42.6	10.4	15.8	13.8	8.1	9.3	100.0 (2,631 คน)
รับผลประโยชน์บน ทางหลวง ฯ	47.2	10.6	12.0	11.5	7.7	11.0	100.0 (2,574 คน)
รับจ้างทวงหนี้	42.0	9.6	20.9	13.1	5.9	8.5	100.0 (2,528 คน)
มือปืนรับจ้าง	41.1	7.8	23.7	12.9	5.4	9.1	100.0 (2,517 คน)
บุกรุกที่สาธารณะฯ	43.4	12.7	14.3	12.9	7.6	9.1	100.0 (2,513 คน)
อิทธิพลในสถาน บริการ	39.5	11.5	18.3	15.6	6.3	8.8	100.0 (2,501 คน)
หลอกคนทำงาน ต่างประเทศ	40.9	13.2	17.5	11.6	7.8	9.0	100.0 (2,484 คน)
รับผลประโยชน์ จากคิวยาว	39.6	14.3	18.0	14.3	5.4	8.4	100.0 (2,468 คน)
ค้าอาวุธ	41.6	7.9	22.0	13.2	6.9	8.4	100.0 (2,467 คน)
ชนของหนีภาษี	40.2	11.1	18.3	14.3	7.2	8.9	100.0 (2,464 คน)
ฮั้วประมูล	40.6	17.9	15.6	13.2	4.9	7.8	100.0 (2,449 คน)
นำคนเข้า-ออก ประเทศ	41.6	11.8	16.9	12.4	7.4	9.9	100.0 (2,431 คน)
ต้มตุ๋นนักท่องเที่ยว	41.7	11.3	17.5	11.5	9.5	8.5	100.0 (2,428 คน)

ตารางที่ 4.7

สรุปลำดับการมีส่วนร่วมในระดับต่าง ๆ ของประชาชนจังหวัดสมุทรปราการ
ในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล

ลำดับที่	ระดับการมีส่วนร่วม					
	สนใจในปัญหา	วิเคราะห์ปัญหา	หาข้อมูลผู้มีอิทธิพล	ให้ข้อมูลผู้มีอิทธิพล	วางแผนแก้ปัญหา	ติดตามผลการปฏิบัติ
1	ยาเสพติด	ฮั้วประมูล	มือปืนรับจ้าง	บ่อนการพนัน/หอยใต้ดิน	ตมตุนักท่องเที่ยว	รับผลประโยชน์ทางหลวง ฯ
2	รับผลประโยชน์ทางหลวง ฯ	รับผลประโยชน์จากคิวงรถ	ค้าอาวุธ	อิทธิพลในสถานบริการ	ค้าประเวณีหญิงและเด็ก	บ่อนการพนัน/หอยใต้ดิน
3	บุกรุกที่สาธารณะ ฯ	หลอกคนไปทำงาน ต่างประเทศ	รับจ้างทวงหนี้	ยาเสพติด	หลอกคนไปทำงาน ต่างประเทศ	นำคนเข้า-ออกประเทศ
4	ค้าประเวณีหญิงและเด็ก	บุกรุกที่สาธารณะ ฯ	อิทธิพลในสถานบริการ	รับผลประโยชน์จากคิวงรถ	รับผลประโยชน์ทางหลวง ฯ	ยาเสพติด
5	รับจ้างทวงหนี้	นำคนเข้า-ออกประเทศ	ขนสินค้าหนีภาษี	ขนสินค้าหนีภาษี	บุกรุกที่สาธารณะ ฯ	ค้าประเวณีหญิงและเด็ก
6	ตมตุนักท่องเที่ยว	อิทธิพลในสถานบริการ	รับผลประโยชน์จากคิวงรถ	ค้าประเวณีหญิงและเด็ก	นำคนเข้า-ออกประเทศ	มือปืนรับจ้าง
7	นำคนเข้า-ออกประเทศ	ตมตุนักท่องเที่ยว	บ่อนการพนัน/หอยใต้ดิน	ค้าอาวุธ	ขนสินค้าหนีภาษี	บุกรุกที่สาธารณะ ฯ
8	ค้าอาวุธ	ขนสินค้าหนีภาษี	หลอกคนไปทำงาน ต่างประเทศ	ฮั้วประมูล	ยาเสพติด	หลอกคนไปทำงาน ต่างประเทศ
9	มือปืนรับจ้าง	รับผลประโยชน์ทางหลวง ฯ	ตมตุนักท่องเที่ยว	รับจ้างทวงหนี้	ค้าอาวุธ	ขนสินค้าหนีภาษี
10	หลอกคนไปทำงาน ต่างประเทศ	ค้าประเวณีหญิงและเด็ก	นำคนเข้า-ออกประเทศ	บุกรุกที่สาธารณะ ฯ	บ่อนการพนัน/หอยใต้ดิน	อิทธิพลในสถานบริการ
11	ฮั้วประมูล	บ่อนการพนัน/หอยใต้ดิน	ค้าประเวณีหญิงและเด็ก	มือปืนรับจ้าง	อิทธิพลในสถานบริการ	รับจ้างทวงหนี้
12	ขนสินค้าหนีภาษี	รับจ้างทวงหนี้	ฮั้วประมูล	นำคนเข้า-ออกประเทศ	รับจ้างทวงหนี้	ตมตุนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ลำดับที่	ระดับการมีส่วนร่วม					
	สนใจในปัญหา	วิเคราะห์ปัญหา	หาข้อมูลผู้มีอิทธิพล	ให้ข้อมูลผู้มีอิทธิพล	วางแผนแก้ปัญหา	ติดตามผลการปฏิบัติ
13	รับผลประโยชน์จากคิวงรธ	คำอาวุธ	นุกรุกที่สาธาณะ ฯ	หลอกคนไปทำงาน ต่างประเทศ	รับผลประโยชน์จากคิวงรธ	รับผลประโยชน์จากคิวงรธ
14	อิทธิพลในสถานบริการ	มือปืนรับจ้าง	รับผลประโยชน์ทางหลวง ฯ	ต้มตุ๋นนักท่องเที่ยว	มือปืนรับจ้าง	คำอาวุธ
15	บ่อนการพนัน/หวยใต้ดิน	ยาเสพติด	ยาเสพติด	รับผลประโยชน์ทางหลวง ฯ	ฮั่วประมุล	ฮั่วประมุล

4.1.4 ความคิดเห็นต่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการนี้ ผู้วิจัยได้สอบถามความคิดเห็นถึงประโยชน์ที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าจะได้รับจากการมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ซึ่งกลุ่มตัวอย่างสามารถเลือกได้หลายคำตอบ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 51.3 ระบุว่า ประโยชน์ที่จะได้รับจากการที่ตนมีส่วนร่วมในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล คือ การที่สังคม ชุมชน และครอบครัวปลอดภัย รองลงมา ร้อยละ 34.7 คือ การที่ผู้เข้ามามีส่วนร่วมเกิดความภาคภูมิใจ มีร้อยละ 13.9 ระบุว่าประโยชน์ที่ได้รับคือ ค่าตอบแทน เช่น ได้เงิน ได้เบี้ยเลี้ยง หรือได้สวัสดิการ ร้อยละ 9.5 คิดว่าได้รับ คำชมเชย และ ร้อยละ 6.8 คิดว่าจะได้รับรางวัล (ตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8

ความคิดเห็นต่อประโยชน์การมีส่วนร่วมในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล

ความคิดเห็น	ประโยชน์		รวม
	ใช่	ไม่ใช่	
ประโยชน์ที่คิดว่าจะได้รับจากการมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล			
ความภาคภูมิใจ	34.7	65.3	100.0 (2,964)
ได้รับรางวัล	6.8	93.2	100.0 (2,965)
คำชมเชย	9.5	90.5	100.0 (2,965)
ค่าตอบแทน (เงิน เบี้ยเลี้ยง หรือสวัสดิการ)	13.9	86.1	100.0 (2,966)
สังคม ชุมชน ครอบครัวปลอดภัย	51.3	48.7	100.0 (2,963)

4.2 ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพลและนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการ

เพื่อให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้ข้อมูลจากประชาชนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายที่ครอบคลุมและครบถ้วนจากทุกส่วนในสังคม ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยจะไปทำการศึกษาวิจัยโดยการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาประชาชนใน 3 ลักษณะ คือ เป็นประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพลโดยตรง ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลและประชาชนที่เป็นอาสาสมัครต่าง ๆ ในพื้นที่ ที่รับรู้ปัญหาเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล โดยมีจุดประสงค์เพื่อทราบถึงลักษณะของปัญหาผู้มีอิทธิพล ลักษณะการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบ ตลอดจนการแก้ไขปัญหาของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามนโยบาย และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มีดังนี้

4.2.1 ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพล

ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพล ซึ่งผู้วิจัยเลือกเป็นตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ที่มีอาชีพให้บริการรถตุ๋นและได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพลโดยตรง ซึ่งก่อให้เกิดความเดือดร้อนกับผู้ให้สัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้มุ่งเน้นให้เห็นภาพของกลุ่มผู้มีอิทธิพล ในลักษณะและกระบวนการของกลุ่มผู้มีอิทธิพลที่กระทำต่อผู้ให้สัมภาษณ์ ตลอดจนแนวทางการแก้ไขหรือการต่อสู้กับกลุ่มผู้มีอิทธิพลดังกล่าว รูปแบบของการมีส่วนร่วมและปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่ได้รับจากผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ผลการศึกษาวิจัยมีดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

นางแวว (นามสมมติ) ผู้ได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพล และให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กับผู้วิจัยในครั้งนี้เป็นเพศหญิง อายุ 45 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบอาชีพรับราชการ และมีอาชีพเสริมเกี่ยวกับการให้บริการรถยนต์ผู้โดยสารณะ รับส่งผู้โดยสารในเส้นทางถนนสายบางนาตราด กิโลเมตรที่ 13 ไปยังสถานีขนส่งสายเหนือ (หมอชิต) สถานภาพสมรสของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้สมรส ระดับการศึกษาปริญญาโท ผู้ให้สัมภาษณ์ได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพลที่เรียกรับผลประโยชน์จากคิวรถยนต์ผู้โดยสารณะ ซึ่งเป็นผู้มีอิทธิพลประเภทหนึ่งในจำนวนผู้มีอิทธิพลทั้ง 15 ประเภท ที่รัฐบาลจัดประเภทไว้ตามนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล

2. ลักษณะของผู้มีอิทธิพล

จากการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลจาก นางแหว ทำให้ทราบว่า กลุ่มผู้มีอิทธิพล เรียกรับผลประโยชน์จากคิวยรถยนต์ รถจักรยานยนต์รับจ้างผิดกฎหมาย ที่ปรากฏอยู่ในพื้นที่ จังหวัดสมุทรปราการ ก่อนที่จะมีการประกาศนโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพล เป็นกลุ่มข้าราชการ จำนวนหนึ่ง โดยใช้วิธีการเข้าควบคุมการดำเนินกิจการภายในวินรถยนต์ตู้ที่มีปัญหาภายในและ มีการเรียกรับผลประโยชน์จำนวนมากจากผู้ขับรถยนต์ตู้สาธารณะ หากผู้ใดไม่ยินยอมจ่ายให้ก็จะ ถูกข่มขู่ในรูปแบบต่าง ๆ ดังข้อมูลที่นางแหว เล่าให้ฟังว่า

“ปีประกอบอาชีพเสริมเกี่ยวกับการรับส่งผู้โดยสารจาก กิโลเมตรที่ 13 ถนนบางนาตราด ไปยังสถานีขนส่งสายเหนือหรือหมอชิตตั้งแต่ พ.ศ. 2537 โดยเป็นการประกอบกิจการในลักษณะที่ไม่ได้รับอนุญาตจากทางราชการเกี่ยวกับการประกอบกิจการรถยนต์ตู้สาธารณะ หรือจะเรียกอีกอย่างว่า “รถป้ายดำ” ในขณะนั้นมีผู้เข้าร่วมเริ่มต้นในการจัดตั้งเป็นคิวยรถยนต์ตู้เพียง 7 ราย ซึ่งเป็นการจัดตั้งคิวยรถยนต์ตู้ตั้งแต่ก่อนมีการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล หลังจาก ที่ดำเนินกิจการมาได้ระยะหนึ่ง ได้มีกลุ่มคนอีกจำนวนหลายรายนำรถยนต์ตู้เข้ามาร่วมรับส่ง ผู้โดยสาร โดยรถยนต์ของพี่และผู้ที่เข้าร่วมในคิวยรถเป็นรถที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ขนส่งผู้โดยสาร จากกรมการขนส่ง จึงถือได้ว่าเป็นรถที่รับส่งผู้โดยสารผิดกฎหมาย การดำเนินการของคิวยรถเกิด ปัญหาจึงได้มีทหารเรือกลุ่มหนึ่งเข้ามาดูแลความเรียบร้อยภายในคิวยรถ โดยมีการจ่ายเงินให้กลุ่ม ทหารเรือดังกล่าวเป็นรายเดือน ๆ ละหนึ่งหมื่นบาท แต่พี่และพวกเราที่มีรถยนต์ตู้เดิมอีก 7 คน ไม่ยินยอมที่จะจ่ายให้ กลุ่มทหารเรือดังกล่าวจึงได้เข้าควบคุมคิวยรถทั้งหมดและตั้งตนเองเป็น หัวหน้าคิวยรถ โดยมีเจ้าทหารเรือผู้หนึ่งเป็นหัวหน้าในกลุ่มทหารเรือดังกล่าว ในขณะนั้นมีรถยนต์ตู้ เข้าร่วมในการรับส่งผู้โดยสารเพิ่มรวมแล้วประมาณ 34 คัน กลุ่มทหารเรือได้เรียกเก็บเงินจากกลุ่ม ผู้ขับรถยนต์ตู้ โดยอ้างว่าจะนำเงินดังกล่าวไปจ่ายให้กับสถานีตำรวจต่าง ๆ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่ก็ไม่ทราบว่าได้นำเงินดังกล่าวไปจ่ายให้จริงหรือไม่ นอกจากนี้กลุ่มทหารเรือ ดังกล่าวซึ่งเข้ายึดและคุมวินรถยนต์ตู้นี้ ยังได้ใช้วิธีการข่มขู่ต่าง ๆ ในการดูแลคิวยรถยนต์ตู้”

นอกจากนี้จากข้อมูลที่ได้รับจากนางแหว ยังพบว่า หลังจากที่มีการประกาศนโยบายการ ปราบปรามผู้มีอิทธิพลของรัฐบาล ผู้มีอิทธิพลต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการลดบทบาทและ ยุติบทบาทของตนเองไปแต่ก็ยังมีอยู่บ้าง แต่การยังคงบทบาทในลักษณะของผู้มีอิทธิพลในช่วง ระยะเวลานี้ จะมีผู้เกี่ยวข้องกับนักการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องกับสนับสนุนประสานงานกับผู้บริหารใน ระดับจังหวัด ดังที่นางแหว เล่าให้ฟังว่า

“หลังจากมีการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของรัฐบาล กลุ่มผู้มีอิทธิพลที่เป็นข้าราชการทหารเรือได้ยุติบทบาทของตนเอง แต่ภายในคิวยกยนต์ผู้ก็เกิดปัญหาขึ้นอีก เป็นเรื่องเกี่ยวกับจุดจอตคิวยกยนต์ เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นของเอกชน ซึ่งต้องการพื้นที่ดังกล่าวทำประโยชน์อย่างอื่น ในขณะที่นั้นได้มีบุคคลอื่นจัดตั้งคิวยกยนต์ผู้ขึ้นบริเวณใกล้เคียงกับจุดที่เราตั้งคิวยกยนต์ผู้ และมีความพยายามชักจูงให้กลุ่มของเราเข้าร่วมในคิวยกยนต์ดังกล่าว โดยมีการเรียกเก็บผลประโยชน์จากผู้ขั้บคิวยกยนต์ผู้อีกเช่นเคย แต่กลุ่มผู้ประกอบการของเราไม่ยินยอม จึงถูกกลั่นแกล้งในรูปแบบต่าง ๆ และมีการนำคิวยกยนต์ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตจากทางราชการเข้ามา รับส่งผู้โดยสาร พวกเราจึงได้ร้องเรียนไปยังเจ้าหน้าที่ แต่กลุ่มผู้มีอิทธิพลกลุ่มใหม่ก็ได้ให้ที่ปรึกษาสมาชิกวุฒิสภาผู้หนึ่งพาเข้าพบผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด สมุทรปราการและผู้กำกับการโดยอ้างว่าเป็นผู้ดูแลผู้ประกอบการคิวยกยนต์สาธารณะในบริเวณนั้น”

จากการให้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากนางแว วสรูปได้ว่ากลุ่มผู้มีอิทธิพลรายนี้มีบางส่วนที่เป็นกลุ่มข้าราชการ และกลุ่มบุคคลที่มีนั้กการเมืองหรือผู้ใกล้ชิดนั้กการเมืองอยู่เบื้องหลังวิธีการของกลุ่มผู้มีอิทธิพลเหล่านี้ มีลักษณะการเข้ายึดคิวยกยนต์ผู้ที่ใช้เป็นจุดจอตรส่งผู้โดยสารและมีการเรียกเก็บเงินจากผู้ขั้บคิวยกยนต์ผู้ในรูปแบบต่าง ๆ ในลักษณะที่เป็นการกระทำผิดกฎหมาย โดยเป็นการเก็บตั้งแต่เริ่มเข้ามาประกอบการและเก็บเป็นรายเดือน หากผู้ประกอบการรายใดไม่ยินยอมจ่ายเงินให้ กลุ่มผู้มีอิทธิพลเหล่านี้ก็จะใช้การบังคับ ช่มชู้ หรือวิธีการอื่นใดเพื่อให้ผู้ประกอบการเหล่านั้นยินยอมหรือเลิกประกอบการ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นลักษณะของผู้มีอิทธิพลที่เรียกเก็บผลประโยชน์จากรคิวยกยนต์ผู้รับจ้างที่ผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นผู้มีอิทธิพลประเภทหนึ่งในจำนวน 15 ประเภท ตามที่รัฐบาลประกาศให้เป็นผู้มีอิทธิพลตามนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล

3. การต่อสู้กับผู้อิทธิพล

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงรูปแบบของการต่อสู้กับผู้อิทธิพลหรือรูปแบบการมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของนางแว วสรูป ที่ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลมาเป็นรูปแบบการไม่ปฏิบัติตามที่กลุ่มผู้มีอิทธิพลเรียก้องผลประโยชน์ และในรูปแบบของการร้องเรียนไปยังผู้มีหน้าที่ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ซึ่งจะได้รับผลการปฏิบัติในระดับที่น้อยหรือจะกล่าวได้ว่าไม่ได้รับความสนใจจากเจ้าหน้าที่ หากเป็นการร้องเรียนไปยังหน่วยงานระดับล่าง แต่หากร้องเรียนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด จะได้รับการตอบสนองอย่างจริงจัง นอกจากนี้การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ยังไม่ได้กระทำอย่างเป็นความลับมิได้คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ที่มีส่วนร่วมในการปราบปราม และการที่กลุ่มตัวอย่างใช้การร้องเรียนในรูปแบบต่าง ๆ จะ

ถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐมองว่าเป็นการก้าวล่วงหรือก้าวภายในอำนาจหน้าที่ของของรัฐ ดังจะเห็นได้จาก การสัมภาษณ์นางแวว ที่กล่าวว่า

“การต่อสู้กับผู้ที่มีอิทธิพลกลุ่มนี้ พวกเราบางส่วนได้พยายามต่อสู้โดยการไม่ยินยอมที่จะจ่ายเงินให้กับกลุ่มผู้มีอิทธิพลกลุ่มนี้ จึงเป็นเหตุให้กลุ่มผู้มีอิทธิพลเข้ายึดคิวรถยนต์ตู้และเข้าควบคุมดูแลกิจการคิวรถยนต์ตู้ดังกล่าวพร้อมกับมีการเรียกเก็บผลประโยชน์จากผู้ขับขี่”

การต่อสู้อีกอย่างหนึ่งของนางแวว ก็คือ การพยายามขอจดทะเบียนเป็นรถยนต์ตู้สาธารณะที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ก็ต้องจ่ายเงินและเสียผลประโยชน์ให้กับผู้เกี่ยวข้องและผู้มีอิทธิพล โดยนางแวว กล่าวว่า

“ในช่วงหลังก่อนที่จะมีการปราบปรามผู้มีอิทธิพล กรมการขนส่งทางบกได้ประกาศให้รถยนต์ตู้ป้ายดำเข้าร่วมสัมปทานเป็นรถยนต์ป้ายเหลือง หรือรถยนต์สาธารณะที่ถูกต้อง พวกพี่จึงได้ไปขอจดทะเบียน โดยมีการเสียเงินและผลประโยชน์ต่าง ๆ ให้กับผู้เกี่ยวข้องเป็นเงินจำนวนมาก จนกระทั่งพวกพี่ได้รับการจดทะเบียน แต่กลุ่มทหารเรือเหล่านี้ก็พยายามเรียกเงินจากพวกพี่เป็นเงินหลักหมื่น โดยอ้างเป็นเงินที่ช่วยในการประสานติดต่อ”

หลังจากมีการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล นางแววและพวก ได้มีการต่อสู้เรียกร้องให้กลุ่มผู้มีอิทธิพลดังกล่าวยุติบทบาท โดยการร้องเรียนไปยังผู้บังคับบัญชาของกลุ่มผู้มีอิทธิพลนั้น ๆ ซึ่งก็ได้ผลในระดับหนึ่ง คือ กลุ่มบุคคลดังกล่าวได้ยุติบทบาทของตนเอง

แต่ปัญหาและการต่อสู้ของ นางแวว กับผู้มีอิทธิพล ก็มีได้จบอยู่ที่กลุ่มทหารเรือดังกล่าวแต่อย่างใด หลังจากที่ถูกกลุ่มทหารเรือดังกล่าวยุติบทบาทไป ได้เกิดปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่สำหรับตั้งเป็นจุดจอดรถยนต์ตู้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ของเอกชนและเจ้าของต้องการพื้นที่ดังกล่าวคืน ทำให้นางแววและพวกไม่มีพื้นที่สำหรับรับส่งผู้โดยสาร ในขณะที่นั้นได้เกิดกลุ่มบุคคลอีกกลุ่มหนึ่ง จัดตั้งวินรถยนต์ตู้และวินรถจักรยานยนต์รับจ้างขึ้นอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งอยู่ใกล้เคียงกับจุดจอดรถยนต์ของนางแววและพวก โดยใช้พื้นที่บริเวณไหล่ถนนเป็นจุดจอดรับส่งผู้โดยสาร กลุ่มคนดังกล่าวได้ใช้ความพยายามต่าง ๆ ในการกลั่นแกล้ง นางแวว และพวกเพื่อให้เข้าร่วมเป็นวินรถยนต์รับส่งผู้โดยสารเดียวกัน และมีการเรียกเก็บผลประโยชน์จากผู้ขับขี่เช่นเดียวกับกลุ่มผู้มีอิทธิพลที่ผ่านมา นางแววและพวกไม่ยินยอมและได้ต่อสู้กับผู้ที่มีอิทธิพลดังกล่าว โดยการร้องเรียนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ โดยนางแววกล่าวกับผู้วิจัยว่า

“ต่อมาเมื่อมีการประกาศนโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพล พวกพี่ได้เรียกร้องให้กลุ่มทหารเรือดังกล่าวเลิกยุ่งกับพวกพี่ได้ โดยการร้องเรียนไปยังผู้บังคับบัญชาของทหารเหล่านั้น พวกพี่จึงได้จัดการบริหารภายในวินรถตู้กันเองในรูปของคณะกรรมการ สามารถปฏิบัติอยู่ได้

ประมาณ 6 เดือน จึงเกิดปัญหาเกี่ยวกับที่จอดรถของพวกเขา เนื่องจากจุดจอดดังกล่าวเป็นพื้นที่ของเอกชน โดยเจ้าของพื้นที่มีความต้องการนำพื้นที่ดังกล่าวไปทำประโยชน์อย่างอื่น ที่ได้ผลประโยชน์มากกว่า เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ใกล้กับสนามบินสุวรรณภูมิ จึงทำให้พวกเขาเกิดความสับสนไม่แน่ใจว่าจะหาที่จอดรถที่ใด ต่อมา มีนายเก่ง ซึ่งให้เช่าที่ส่วนบุคคลเข้ามาติดต่อให้ร่วมจอดรถด้วย โดยใช้พื้นที่ให้ลดถนน ซึ่งก็เป็นบริเวณเดียวกับที่จอดรถเดิมของพวกเขา โดยที่ในขณะนั้นมีรถจักรยานยนต์และรถยนต์นั่งสาธารณะมาจอดอยู่บ้างแล้ว และรถเหล่านี้ก็อยู่ในความดูแลของบุคคลดังกล่าว มีการแต่งกายของผู้ขับที่ที่กำหนดอย่างชัดเจน นายเก่ง บอกกับพี่ว่า สามารถที่จะเคลียร์กับตำรวจท้องที่ ทางหลวง หรือเจ้าหน้าที่แขวงทางได้ แต่พี่และพวกไม่แน่ใจ จึงได้ได้เข้าร่วมและเช่าพื้นที่ใกล้เคียงเป็นที่จอดรถ ห่างจากจุดของนายเก่ง ประมาณ 100 เมตร นายเก่งปลุกระดมกลุ่มของพวกเขา จนกระทั่งพวกเขาบางคนเปลี่ยนใจไปเข้าร่วมด้วย 8 คน และต้องจ่ายเงินให้กับนายเก่งคนละ 5,000 บาท โดยอ้างว่าจะนำเงินดังกล่าวไปจ่ายให้กับตำรวจและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง นายเก่ง ใช้ความพยายามทุกอย่างกลั่นแกล้งพวกเขา เช่น การดึงผู้โดยสาร การเสริมจำนวนรถยนต์ตู้ เป็นต้น ทำให้พวกเขาได้รับความเดือดร้อน พวกเขาจึงได้ร้องเรียนไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่ตำรวจก็ไม่ได้ทำอะไรให้กับพวกเขามากนัก จนกระทั่งพี่ร้องเรียนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด จึงได้มีการส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจมาตรวจสอบและพวกเขา นายเก่ง กระทำผิดจริง”

นางแวและพวก ได้ใช้ความพยายามในการต่อสู้ โดยการร้องเรียน แต่ผลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ก็มีได้เป็นความลับ โดยนางแว กล่าวว่

“เมื่อพี่และพวกได้ร้องเรียนไปยังผู้ว่า ในระดับอำเภอได้มีการสอบสวนข้อเท็จจริง แต่การสอบสวนพยานก็กระทำต่อหน้านายเก่ง พี่คิดว่า การสอบสวนอย่างนี้น่าจะกระทำในสถานที่เป็นความลับ เพื่อความปลอดภัยของผู้ให้ปากคำและให้ความมั่นใจกับผู้ให้ข้อมูล”

เมื่อกลุ่มผู้มีอิทธิพลดังกล่าวทราบข้อมูลจากการร้องเรียนของนางแว จึงได้พยายามนำผู้ใกล้ชิดนักการเมืองผู้หนึ่งในจังหวัดสมุทรปราการ เข้าพบผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการและผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด เพื่อแสดงว่าตนเองเป็นเจ้าของคิวยนต์ตู้ดังกล่าว โดยนางแวเล่าให้ฟังว่า

“เมื่อนายเก่ง ทราบว่าพวกเขาเป็นผู้ร้องเรียน จึงได้เชิญที่ปรึกษาสมาชิกวุฒิสภาคนหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักการเมือง เข้าพบผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจ และผู้กำกับ การ โดยนายเก่งอ้างว่า เป็นผู้ดูแลรถยนต์ตู้ทั้งหมด โดยทำในลักษณะของห้างหุ้นส่วน แต่จากการ

ตรวจสอบของเจ้าหน้าที่พบว่าไม่เป็นความจริง และพบว่านายเก่งได้เรียกเก็บเงินจากเจ้าของรถตู้และรถอื่น ๆ”

“นายเก่ง ได้นำรถยนต์ตู้ป้ายดำมาวิ่งเพิ่ม ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิด พวกพีจึงได้ร้องเรียนไปยังสถานีตำรวจ แต่พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้ทำอะไรที่จะจับกุมผู้กระทำผิดทั้งที่พีและพวกชี้ให้จับกุม ซึ่งพฤติกรรมที่เจ้าหน้าที่แสดงออกน่าจะเชื่อว่าจะรู้เห็นด้วย พีและพวกจึงได้ร้องเรียนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด เจ้าหน้าที่จึงได้เข้ามาดำเนินการ พีได้ร้องเรียนไปยังผู้บังคับการ ก็ได้รับคำแนะนำให้ปฏิบัติต่าง ๆ เช่น การถ่ายภาพผู้กระทำผิด เป็นต้น แต่เมื่อพีและพวกกระทำผิดและนำหลักฐานต่าง ๆ มอบให้เจ้าหน้าที่ก็ไม่ได้ดำเนินการจับกุม พีและพวกจึงได้ร้องเรียนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด เจ้าหน้าที่จึงได้เข้ามาดำเนินการแต่จากการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในครั้งนี้นายเก่งมิได้ถูกดำเนินการใด ๆ ในฐานะของผู้มีอิทธิพล โดยมีการกล่าวอ้างว่า นายเก่ง ไม่ได้กระทำการข่มขู่เรียกเอาทรัพย์สินหรือทำให้เสียทรัพย์สิน”

นอกจากหน่วยงานของตำรวจและผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว นางแวและพวกยังได้ใช้ความพยายามต่อสู้ โดยการตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ โดยนางแว เล่าให้ฟังว่า

“พีมีความสงสัยที่นายเก่งเพิ่มจำนวนรถยนต์ตู้ในการรับส่งผู้โดยสาร พีจึงติดต่อไปยังกรมการขนส่ง จึงพบว่า นายเก่ง กำลังดำเนินการขอเพิ่มจำนวนรถอีกจำนวน 20 คัน โดยอ้างว่ามีรถไม่พอกับการให้บริการประชาชน และมีการนำหลักฐานต่าง ๆ ไปแสดง แต่ในความเป็นจริงที่วินรถของพีและพวกไม่มีประชาชนมาใช้บริการ เนื่องจากถูกนายเก่งและพวกแย่งผู้โดยสารหมด การเพิ่มจำนวนรถในครั้งนี้ นายเก่งได้เรียกเก็บเงินจากเจ้าของรถคันละหนึ่งแสนบาท ถ้าคิดรวมเป็นเงินทั้งหมดแล้วก็ประมาณสองล้านบาท โดยนายเก่งอ้างว่าจะนำเงินจำนวนดังกล่าวไปใช้จ่ายให้กับเจ้าหน้าที่ในการขอเพิ่มจำนวนรถ จากการกระทำของนายเก่ง พีว่านายเก่ง ต้องการที่จะล้มวินรถของพวกพีเพื่อรวมเป็นของตนเอง”

นอกจากนี้นางแว ยังได้แสดงทัศนะถึงสาเหตุของปัญหาทั้งหมดที่เกิดขึ้นว่า

“จากเหตุการณ์ข้างต้น พีคิดว่าปัญหาทั้งหมดเกิดจากพวกพีไม่มีโอกาสเข้าถึงข้อมูลข่าวสารหรือเข้าถึงกลุ่มข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ และเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ทั้งนี้ เนื่องจากมิได้มีการให้ผลประโยชน์กับเจ้าหน้าที่เหล่านั้น จึงทำให้ขาดโอกาสและได้มีอิทธิพลในการต่อรองแต่นายเก่ง สามารถใช้เงินเป็นสื่อหรือใช้ความเป็นนักเลงเป็นช่องทางนำเข้าไป”

“ปัญหาเรื่องกฎหมาย ไม่มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ทั้งนี้ เนื่องจากแม้รถยนต์ตู้ของพวกพีจะเป็นรถป้ายเหลืองที่ถูกต้องตามกฎหมาย ก็ยังต้องจ่ายเงินให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อไม่ให้ถูกจับกุม”

“ปัญหาเรื่องจุดจอดรถ ซึ่งในปัจจุบันจะมีการจอดรถริมถนนบ้าง เช่าที่เอกชนบ้าง พี่ว่า หากรัฐเข้ามาควบคุมจัดหาจุดจอดรถ ปัญหาผู้มีอิทธิพลเหล่านี้ก็จะหมดไป ทั้งนี้ เนื่องจากผู้มีอิทธิพลมักจะเป็นผู้ให้เช่าที่หรือให้เช่าช่วง ในบางรายเช่าที่จากรัฐแล้วนำไปให้คนอื่นเช่าต่ออีกทีหนึ่ง ซึ่งคิดค่าเช่าในราคาที่แพงขึ้น โดยมีการคำนวณตามจำนวนคัน ๆ ละ หนึ่งแสนบาท การแก้ปัญหาโดยให้มีการเช่าที่ได้โดยตรงจากรัฐ ปัญหาต่าง ๆ จะลดน้อยลง”

“ปัญหาเรื่องของผลประโยชน์ จากกรณีของพี่เห็นได้ชัดเจนว่า นายเก่งมีความต้องการผลประโยชน์จากเจ้าของรถตู้ ฝ่ายข้าราชการที่เกี่ยวข้องก็รับผลประโยชน์จากนายเก่ง”

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นางแว พอสสรุปได้ว่า ในการต่อสู้กับกลุ่มผู้มีอิทธิพลก่อนที่จะมีการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของรัฐบาล และหลังจากมีการประกาศนโยบาย นางแว ได้ใช้วิธีการร้องเรียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลไปยังผู้บังคับบัญชาของกลุ่มผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ผลจากการให้ข้อมูลดังกล่าว ทำให้กลุ่มผู้มีอิทธิพลลดบทบาทลง แต่ก็มีผู้ใกล้ชิดติดนักการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องให้การสนับสนุน โดยการพาเข้าพบกับผู้บริหารในระดับจังหวัด นอกจากนี้การกระทำของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลมิได้กระทำอย่างเป็นความลับ ก่อให้เกิดผลเสียกับผู้ให้ข้อมูลในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นสิ่งหนึ่งที่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล และความมีอคติของเจ้าหน้าที่ที่มีแง่ลบความคิดที่ว่า การที่ประชาชนให้ข้อมูลในลักษณะการร้องเรียนเป็นการไม่เหมาะสม ดังคำกล่าวของนางแว ที่ว่า

“จากประสบการณ์ที่พี่ได้รับทำให้มีความเห็นว่า การร้องเรียนต่าง ๆ มักจะถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐมองว่าเป็นการก้าวล่วงหรือก้าวก่ายอำนาจหน้าที่ของรัฐ”

“พี่ว่าหน่วยงานของรัฐควรจะต้องมีการสร้างช่องทางให้พวกพี่หรือคนอื่น ๆ ที่ได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพลเข้าไปมีส่วนร่วมกับการปราบปรามคนเหล่านี้ให้มากกว่านี้ และลดทัศนคติที่ไม่ดีเกี่ยวกับผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมลง ส่วนช่องทางที่เข้าไปมีส่วนร่วมที่น่าจะเกิดขึ้นและน่าจะเป็นไปได้ คือ การที่ให้พวกพี่เข้าไปมีส่วนร่วมในการคิดและวางแผนต่าง ๆ เกี่ยวกับรถตู้สาธารณะ”

“พี่ว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ไม่ว่าเรื่องใด ไม่ค่อยมีสิ่งใดน่าสนใจเท่าใดนัก พี่ว่าคนทั่วไปที่เขาไม่ได้รับความเดือดร้อน เขาก็ไม่อยากจะเข้ามายุ่งด้วยหรอก ควรจะมีอะไรจูงใจมากกว่าที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ เช่น มีรางวัลให้ เป็นต้น ถ้ายังไม่มีรางวัลหรือมีช่องทางที่เป็นความลับมากกว่านี้ พี่ว่ามันยากที่จะปราบปรามได้หมด”

“อีกอย่างที่เราเห็นว่าควรจะมีการปรับปรุง คือ การลงโทษผู้กระทำผิด ควรจะกระทำอย่างตรงไปตรงมา และมีบทลงโทษที่รุนแรงเฉียบขาด ที่เพียงพอหมายถึงผู้มีอิทธิพลทุกเรื่อง ความเฉียบขาดควรจะอยู่บนพื้นฐานของกฎหมาย”

4. สรุปปัจจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล กรณีการรับผลประโยชน์จากคิวกฤต จากข้อมูลที่ได้รับจากนางแว สรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลดังนี้

4.1 ระดับการมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของผู้รับผลประโยชน์จากคิวกฤตของนางแวและพวก เป็นการเข้ามีส่วนร่วมในทุกระดับ คือ

1) ระดับความสนใจในปัญหา นางแวและพวกเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจึงให้ความสนใจกับปัญหานี้อย่างจริงจัง

2) การวิเคราะห์ปัญหาและหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล นางแวและพวกได้รับความเดือดร้อนจากผู้มีอิทธิพลและมีความชัดเจนที่ต้องการจะแก้ปัญหาเหล่านี้ด้วยตัวเอง จึงวิเคราะห์หาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่มาแสวงหาผลประโยชน์ในธุรกิจของตน ทั้งกลุ่มผู้มีอิทธิพลเดิมและกลุ่มที่เข้ามาใหม่ จนมีข้อมูลมากพอที่จะดำเนินการร้องเรียนต่อผู้รับผิดชอบได้ทันท่วงที

3) การให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล สืบเนื่องจากการแสวงหาข้อมูลและติดตามความเคลื่อนไหวของผู้มีอิทธิพล ทำให้นางแวและพวกสามารถให้ข้อมูลของผู้มีอิทธิพลผ่านการโดยการร้องเรียนร้องเรียนครั้งแล้วครั้งเล่าไปยังผู้รับผิดชอบระดับสูง ซึ่งมีผลให้ผู้มีอิทธิพลกลุ่มแรกถอนตัวออกจากกระบวนการเรียกร้องผลประโยชน์ไปได้

4) การวางแผนแก้ปัญหา นางแวและพวกมีร้องเรียนและเปลี่ยนแปลงข้อมูลกับทางราชการตลอดเวลา แต่ผู้มีอิทธิพลกลุ่มที่มาทีหลังมีความสัมพันธ์กับผู้รับผิดชอบในการแก้ไข ปัญหา การแก้ปัญหาจึงยังไม่ประสบความสำเร็จ

5) การติดตามประเมินผล นางแวและพวกมีการติดตามการดำเนินการปราบปรามผู้มีอิทธิพลกลุ่มนี้อยู่ตลอดเวลา ซึ่งทราบได้ที่ปัญหานี้ยังอยู่นางแวและพวกก็จะต้องหาข้อมูลและวางแผนแก้ปัญหาอยู่ต่อไป

4.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

1) ปัจจัยด้านนโยบาย นโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพลเป็นนโยบายระดับชาติที่มีความชัดเจน โดยมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้ด้วย

2) ปัจจัยด้านทรัพยากร ทรัพยากรที่ใช้ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลเรียกผลประโยชน์จากคิวกฤต คือ ทรัพยากรบุคคล อันได้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทั้งฝ่ายปกครองและฝ่ายตำรวจ ซึ่งในกรณีนี้กลุ่มผู้รับผิดชอบยังไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจัง ในการคุ้มครองผู้ที่

ประกอบอาชีพสุจริตให้ทำมาหากินตามปกติ โดยเปิดช่องทางที่ยังเอาผิดกับผู้มีอิทธิพลไม่ได้ ทำให้เกิดการเบียดเบียนผู้ที่ประกอบอาชีพอย่างถูกต้องตามกฎหมายให้ได้รับความเดือดร้อน

3) ปัจจัยด้านการใช้ข้อมูลและกระบวนการติดต่อ นางแวและพวกเป็นผู้ที่มีความรู้ จึงใช้ข้อมูลข่าวสารและติดต่อร้องเรียนและติดตามการดำเนินการอยู่อย่างใกล้ชิด จึงสามารถต่อสู้กับกลุ่มอิทธิพลได้ แม้จะยังไม่ได้รับชัยชนะก็ตาม

4) ปัจจัยด้านประชาชนและลักษณะชุมชน การให้บริการรัฐสาธารณะถือเป็นบริการที่เป็นความต้องการของประชาชน ตราบใดที่มีรัฐผู้รับส่งไปยังจุดที่ประชาชนต้องการ อย่างเพียงพอ ประชาชนและชุมชนย่อมมีความพอใจโดยไม่ต้องคำนึงว่า ในบริการเหล่านี้จะมีการต่อสู้กันระหว่างความถูกต้องและอิทธิพลหรือไม่ ปัจจัยด้านประชาชนและชุมชนจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ไม่มีส่วนสนับสนุนให้การขัดขวางอิทธิพลปรากฏขึ้น

4.2.2 ผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล

ตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับ ผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในครั้งนี้ เป็นผู้มีพฤติกรรมเข้าข่ายการเป็นผู้มีอิทธิพลซึ่งจะได้รับผลกระทบในลักษณะที่เป็นโทษจากนโยบายและส่วนหนึ่งเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์จากนโยบายดังกล่าว โดยที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงภาพของผู้มีอิทธิพลในประเภทต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้ข้อมูลประเภทผู้มีอิทธิพลที่มีจำนวนมากตามลำดับ ได้แก่ ยาเสพติดให้โทษ จัดให้มีบ่อนการพนัน ไต่ะบอล หวยใต้ดิน จับยี่กี ตู๋ม้า ตู๋จักรกลไฟฟ้าผิดกฎหมาย เรียกรับผลประโยชน์จากวินจักรยานยนต์และรถยนต์รับจ้าง มือปืนรับจ้าง รับจ้างทวงหนี้ ลักลอบนำคนเข้าออกและอยู่ในราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมาย และบุกรุกที่ดินสาธารณะและหรือทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานจากตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่จะสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลในส่วนนี้ได้มีการสรุปร่วมกันระหว่างจังหวัดสมุทรปราการ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดและตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ เป็นไปตามแนวทางของนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ที่กำหนดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการปราบปรามหรือศูนย์ปราบปรามผู้มีอิทธิพล ร่วมกันพิจารณาและระบุตัวผู้มีอิทธิพลในแต่ละพื้นที่ นอกจากต้องการจะสะท้อนให้เห็นถึงภาพของผู้มีอิทธิพลประเภทต่าง ๆ แล้ว ผู้วิจัยยังต้องการชี้ให้เห็นถึงจุดบกพร่องที่เกิดขึ้นจากนโยบาย ซึ่งจะแสดงถึงความสอดคล้องและขัดแย้งกับข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง โดยในการศึกษาวิจัยข้อมูลจากประชาชน

ผู้วิจัยศึกษาปัญหาในกลุ่มผู้มีสิทธิพล 3 กลุ่ม คือ กลุ่มวินรถจักรยานยนต์รับจ้าง กลุ่มยาเสพติดและกลุ่มโต๊ะพนันบอล

1. ผู้ได้รับผลกระทบประเภทคิวดรถจักรยานยนต์รับจ้างผิดกฎหมาย ผู้มีสิทธิพลที่เรียกรับผลประโยชน์จากคิวดรถจักรยานยนต์รับจ้าง จัดเป็นผู้มีสิทธิพลที่มีอยู่จำนวนมากประเภทหนึ่งของผู้มีสิทธิพลที่ปรากฏในข้อมูลของตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการติดตามปราบปรามผู้มีสิทธิพล กลุ่มตัวอย่างที่ผู้ศึกษาวิจัยทำการสัมภาษณ์ ได้แก่ เจ้าของคิวดรถจักรยานยนต์รับจ้าง เจ้าของเสื้อคิวดรถจักรยานยนต์รับจ้างที่ให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างเป็นผู้เช่าและผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง ผลการศึกษาวิจัยมีดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไป

(1) เจ้าของคิวดรถจักรยานยนต์รับจ้าง นายเอ อายุ 59 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ที่ตำบลลำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5 สถานภาพสมรสเป็นผู้สมรส มีบุตร 3 คน ปัจจุบันประกอบอาชีพลูกจ้างประจำของหน่วยงานราชการแห่งหนึ่ง มีรายได้เดือนละ 20,000 บาท/เดือน เคยประกอบอาชีพเสริมเป็นเจ้าของคิวดรถจักรยานยนต์รับจ้าง โดยตั้งคิวดรถจักรยานยนต์รับจ้างอยู่ในซอยวัดด้านลำโรง ตำบลลำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ มาเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว ตั้งแต่เมื่อครั้งที่ภายในซอยวัดด้านลำโรงยังไม่มีความเจริญดังเช่นปัจจุบัน และสาเหตุที่ตั้งคิวดรถจักรยานยนต์รับจ้างขึ้นมา ก็เนื่องจากการขนส่งมวลชนที่ให้บริการประชาชนภายในซอยดังกล่าวมีไม่เพียงพอ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลในฐานะเจ้าของคิวดรถจักรยานยนต์รับจ้างและได้รับผลกระทบจากนโยบายการปราบปรามผู้มีสิทธิพลของรัฐบาล สำหรับระดับความรุนแรงของผู้มีสิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการ นายเอมีความเห็นว่าอยู่ในระดับที่รุนแรงพอสมควร ได้รับผลกระทบจากนโยบายปราบปรามผู้มีสิทธิพลที่เมื่อก่อนเข้ามาเกี่ยวข้อง

(2) เจ้าของเสื้อคิวดรถจักรยานยนต์รับจ้าง นางบี อายุ 53 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ที่ตำบลลำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยเข้ามาพักอาศัยอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการมานาน 29 ปีมาแล้ว จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากระบบการศึกษานอกโรงเรียน สถานภาพสมรสเป็นหม้าย มีบุตร 1 คน ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง มีรายได้ 7,000 บาท/เดือน นอกจากนี้ยังมีรายได้จากการเป็นเจ้าของเสื้อคิวดรถจักรยานยนต์รับจ้าง ซึ่งให้ผู้เช่าสวมในการขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง ก่อนที่จะมีการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีสิทธิพล จากความเห็นของนางบี เห็นว่าระดับความรุนแรงของปัญหาผู้มีสิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระดับที่มีความรุนแรงพอสมควร นางบีเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับ

ผลกระทบจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของรัฐบาล เนื่องจากเป็นเจ้าของเสื้อคิวดรจกักรยานยนต์รับจ้างของคิวดรจกักรยานยนต์รับจ้างแห่งหนึ่ง ซึ่งนางปีซื้อเสื้อดังกล่าวมาจากเจ้าของคิวดรจกักรยานยนต์ ทั้งนี้ เนื่องจากเห็นว่ามีรายได้ที่ดี การเป็นเจ้าของเสื้อคิวดรจกักรยานยนต์นี้กระทำโดยความบริสุทธิ์ใจไม่ได้มีลักษณะหรือพฤติกรรมของการเป็นผู้มีอิทธิพล ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลทำให้ นางปี สูญเสียเงินที่ซื้อเสื้อคิวดรจกักรยานยนต์รับจ้างเป็นจำนวนมาก

(3) **ผู้ขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้าง** นายซี อายุ 30 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ที่ตำบลลำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบอาชีพขับรถยนต์รับจ้างรับส่งนักเรียนสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่งใน จังหวัดสมุทรปราการมานาน 5 ปี มีรายได้เดือนละ 5,000 บาท เดือน นอกจากนี้ยังประกอบอาชีพขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้าง มีรายได้จากการขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้างเดือนละ 9,000 บาท สถานภาพสมรส มีบุตร 2 คน จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 นายซี เป็นผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ในฐานะของผู้ขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้าง สาเหตุที่มาประกอบอาชีพเสริม เนื่องจากต้องการมีรายได้เพิ่มขึ้น ประกอบกับเห็นว่าการขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้างมีรายได้ดี ดังนาย ซี เล่าให้ฟังว่า

“ผมขับรถรับจ้างมาตั้งแต่ก่อนมีการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล เมื่อก่อนมีรายได้จากการขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้างประมาณเดือนละ 10,000 บาท ต้องจ่ายค่าเช่าเสื้อเดือนละ 3,000 บาท แต่ก็มีเหลือพอที่จะเลี้ยงครอบครัวของผม ผมคิดว่าอาชีพนี้เป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้กับพวกผมได้เป็นอย่างดี”

(4) **ผู้ขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้าง** นายดี อายุ 30 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลบางเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์ ประกอบอาชีพขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้างมานาน 11 ปี มีรายได้ประมาณ 6,000 - 9,000 บาท / เดือน สถานภาพสมรส มีบุตร 2 คน จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 นายดี เป็นผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในฐานะของผู้ขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้าง โดยสาเหตุที่มาประกอบอาชีพขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้าง เนื่องจากเห็นว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี โดยเล่าให้ฟังว่า

“ผมขับรถจักรยานยนต์รับจ้างมานานประมาณ 11 ปี แล้วครับ รายได้ดีมาก ผมไม่ได้ประกอบอาชีพอื่น รายได้จากการขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้างพอเลี้ยงครอบครัวของผม เดือน ๗ หนึ่งผมมีรายได้ประมาณ 6,000-9,000 บาท ผมมีลูกสองคน รายได้เท่านี้ครอบครัวของผมอยู่ได้อย่างสบายครับ ผมไม่ต้องไปประกอบอาชีพอื่นเลยครับ”

1.2 ผลกระทบที่ได้รับจากนโยบาย จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของผู้วิจัย ทำให้ทราบว่านโยบายดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบในทางที่ดีกับบุคคลต่าง ๆ ในสังคม แต่ก็ยังก่อให้เกิดผลเสียกับอีกกลุ่มบุคคลหนึ่งที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการสะท้อนให้เห็นถึงผลที่เกิดขึ้นจากนโยบายดังกล่าว นอกเหนือจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลและภาพวงจรของประเภทผู้มีอิทธิพล ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ประเภทผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวกับการเรียกรับผลประโยชน์จากคิวดรยยนต์รถจักรยานยนต์รับจ้างผิดกฎหมาย จะสะท้อนให้เห็นภาพดังกล่าวได้ชัดเจนที่สุด และเป็นประเภทผู้มีอิทธิพลที่มีมากเป็นอันดับที่สามของข้อมูลในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยจึงได้นำผลการศึกษาวิจัยที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมานำเสนอในการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งผลการวิจัยมีดังนี้

จากการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นองค์ประกอบของโครงสร้างภายในคิวดรยยนต์รถจักรยานยนต์รับจ้าง ผู้วิจัย พบว่า จะประกอบด้วยกลุ่มบุคคล 3 กลุ่ม คือ เจ้าของคิวดรยยนต์รถจักรยานยนต์รับจ้างหรือผู้ควบคุมคิวดรยยนต์รถจักรยานยนต์รับจ้าง เจ้าของเสื้อคิวดรยยนต์รถจักรยานยนต์รับจ้างและผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง ซึ่งแต่ละส่วนในโครงสร้างนี้จะมีหน้าที่ที่แตกต่างกัน ดังจากข้อมูลที่นายเอ เล่าให้ฟังว่า

“ผมเป็นคนก่อตั้งวินรถจักรยานยนต์รับจ้างในซอยวัดด่านสำโรง โดยในการก่อตั้งวินรถจักรยานยนต์รับจ้างในครั้งนี้ ผมชักชวนญาติและบุคคลที่รู้จักมาร่วม เนื่องจากการเดินทางภายในซอยของประชาชนไม่ได้รับความสะดวก หลังจากมีการก่อตั้งคิวดรยยนต์รถจักรยานยนต์ดังกล่าวทำให้มีบุคคลอื่น ๆ เข้ามาร่วมอีกจำนวนมาก ผมจึงได้มีการกำหนดกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกันเพื่อควบคุมความเรียบร้อยในการรับส่งผู้โดยสาร นอกจากนี้ยังมีการกำหนดเสื้อที่จะใช้ใส่ในการรับส่ง และกำหนดเบอร์เสื้อ เพื่อระบุจำนวนสมาชิกภายในคิวดรยยนต์รถจักรยานยนต์ กลุ่มคนภายในวินรถจะประกอบด้วยคน 2-3 กลุ่ม คือ เจ้าของวินรถ คนคุมวิน คนขับรถ“

จากคำกล่าวของนางบี ที่เล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า

“เป็นเจ้าของเสื้อคิวดรยยนต์รถจักรยานยนต์รับจ้าง โดยการซื้อเสื้อดังกล่าวมาจากเจ้าของคิวดรยยนต์รถจักรยานยนต์รับจ้างอีกทีหนึ่งในราคาตัวละ 60,000 บาท และให้ผู้อื่นเช่าในการขับขี่โดยมีรายได้จากการให้เช่าเดือนละ 1,850 บาท“

จากคำกล่าวของนายซี ที่เล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า

“ที่วินรถของพวกเขาตั้งมานานแล้วครับ จุดที่ตั้งวินรถเป็นทางเท้า ซึ่งปกติก็มีปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ แต่ก็อย่างที่ว่า ๆ กัน คนที่ตั้งวินนี้เขาเป็นนักรการเมืองท้องถิ่น เป็นที่รู้จักกันในพื้นที่ดี เขาเป็นคนที่มียุทธิพลมากในที่นี้ แต่ผมก็ไม่เคยเจอเขา มีแต่ลูกน้องมาดูแล แต่ก็ดีไปอย่างหนึ่ง

ที่วินของพวกผมไม่มีใครกล้าเข้ามายุ่ง สำหรับคนภายในวินจะมีอยู่ 2-3 กลุ่ม คือ เจ้าของวิน คนคุมหรือดูแลวิน และคนขับรถอย่างพวกผม”

จากข้อมูลที่ถูกวิจัยเก็บรวบรวมมาได้ ทำให้ทราบความสัมพันธ์ภายในวินรถจักรยานยนต์รับจ้างก่อนที่จะมีการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล คือ วินรถจักรยานยนต์รับจ้างจะถูกก่อตั้งโดยกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่งภายในชุมชน หรือในบางแห่งการก่อตั้งคิดจะกระทำโดยกลุ่มผู้มีอิทธิพลซึ่งเป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่น หรือบางทีมีนักการเมืองระดับท้องถิ่นเป็นผู้ให้การสนับสนุนในการก่อตั้ง โดยมีการเก็บผลประโยชน์จากคิวรถจักรยานยนต์ดังกล่าวในลักษณะของการเก็บค่าเช่าเสื้อ การขายเสื้อคิว การเก็บค่าสวัสดิการต่าง ๆ หรือจะกล่าวได้ว่าเป็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ร่วมกัน ดังที่นายเอ เล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า

“ผมเป็นเจ้าของวินจักรยานยนต์ จุดตั้งวินอยู่บนทางเดินเท้าปากซอยวัดด่าน วินนี้ผมและญาติร่วมกันตั้งขึ้นมาเองนานแล้ว ผมดูแลวินด้วยตัวเอง แต่วินอื่นบางครั้งก็ให้ลูกน้องดู ผมมีรายได้จากวินรถจักรยานยนต์นี้ โดยการเก็บค่าเช่าเสื้อวินจากผู้ขับที่รถจักรยานยนต์รับจ้างเป็นรายเดือนประมาณเดือนละ 1,000 – 3,000 บาทต่อเสื้อหนึ่งตัว การเก็บค่าเช่าเสื้อที่วินของผมไม่มีการข่มขู่หรือบังคับให้จ่าย คนขับรถที่เข้ามาร่วมวิ่งรถสมัครใจและยอมรับในราคาค่าเช่า แต่มีบางวินที่เขาใช้นักเลงมาคุมวินก็มีการใช้กำลังกันบ้าง พวกนี้เป็นพวกที่ก่อปัญหาทำให้เกิดความวุ่นวายขึ้น”

ข้อมูลจากนางบี เล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า

“พี่เป็นเจ้าของเสื้อวินรถจักรยานยนต์รับจ้าง บริเวณหน้าตลาดสำโรงอยู่ตัวหนึ่งแต่บางคนที่มืออยู่หลายตัว เดือนๆ เขาจะมีรายได้จากค่าเช่าเสื้อวินเยอะมาก ของพี่มีแค่ตัวเดียวพี่ซื้อต่อมาจากเจ้าของวินมาในราคาตัวละ 60,000 บาท แล้วพี่ก็ให้คนขับเช่าอีกทีหนึ่ง โดยพี่เก็บค่าเช่าเสื้อจากคนขับในราคาเดือนละ 1,850 บาท ที่พี่ซื้อเสื้อวินนี้มาก็เพราะเห็นว่ารายได้จากค่าเช่าเสื้อวินนี้เป็นรายได้ที่ดี สามารถเป็นรายได้เสริมให้กับพี่ในแต่ละเดือนได้ แต่ค่าเช่าเสื้อที่ได้จากคนเช่านี้ พี่จะต้องจ่ายให้กับคนดูแลวินหรือเจ้าของวินอีกเดือนละ 350 บาท เพื่อเป็นค่าสวัสดิการภายในวิน”

ข้อมูลจากนายซี คนขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง เล่าให้ฟังว่า

“ผมเป็นคนขับรถจักรยานยนต์รับจ้างในซอยวัดด่านสำโรงนี้แหละ ในแต่ละเดือนผมต้องจ่ายเงินให้กับเจ้าของเสื้อวินเดือนละ 3,000 บาท แต่ผมก็เต็มใจจ่ายเพราะเงินจำนวนนี้เจ้าของเสื้อแบ่งส่วนหนึ่งไปเป็นสวัสดิการภายในวินโดยจ่ายให้กับเจ้าของวิน แต่ผมเคยได้ยินมาว่ามีบางวินที่คนคุมวินโหดมาก ใครส่งค่าเช่าไม่ตรงเวลาหรือมีปัญหาที่จะมีการลงไม้ลงมือกันบ้าง”

ข้อมูลจากนายดี คนขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง เล่าให้ฟังว่า

“เดิมผมประกอบอาชีพขายโรตี่ แต่เนื่องจากขายไม่ดีจึงคิดที่จะเปลี่ยนอาชีพ ผมทราบมาจากเพื่อนว่า ขับรถจักรยานยนต์รับจ้างมีรายได้ดี ผมจึงหันมาขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง มีรายได้ประมาณเดือนละ 6,000-9,000 บาท โดยผมเช่ารถจักรยานยนต์และเสื้อวินจากคนอื่นในราคาเดือนละ 3,000 บาท”

ผู้วิจัยได้สอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงปัญหาภายในครัวเรือนที่เกิดขึ้นก่อนที่จะมีการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล พบว่า เมื่อครัวเรือนต่าง ๆ มีรายได้หรือผลประโยชน์มาก ปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น ก็คือ เกิดมีกลุ่มบุคคลที่ต้องการผลประโยชน์ดังกล่าวได้ใช้ความพยายามทุกรูปแบบ ในการเข้าครอบครองครัวเรือนเพื่อให้ตนเองได้รับผลประโยชน์นั้น เช่น การข่มขู่ การใช้กำลังประทุษร้ายในรูปแบบต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่กลุ่มคนเหล่านี้จะเป็นกลุ่มที่มีข้าราชการหรือนักการเมืองท้องถิ่นอยู่เบื้องหลัง ดังจะเห็นได้จากนายดี เล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า

“เมื่อก่อนภายในวินของผมเป็นไปด้วยความเรียบร้อยไม่ค่อยมีปัญหา ทุกคนปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของผู้ควบคุมวิน ต่อมาเมื่อมีกลุ่มบุคคลอื่นเข้ามาร่วมขับขีและพยายามยุยงให้ผู้ขับขีทั้งหมดไม่ให้ความสำคัญกับกฎเกณฑ์ ก่อให้เกิดปัญหาทะเลาะวิวาทภายในวินไม่สามารถที่จะควบคุมได้ หลังจากนั้นจะมีกลุ่มผู้มีอิทธิพลเข้ามาไกล่เกลี่ยและเข้าดำเนินกิจการภายในวินรถจักรยานยนต์เอง”

หรือจากที่นายเอ เจ้าของวินรถ เล่าให้ฟังว่า

“เมื่อก่อนปัญหาของวินรถมอเตอร์ไซด์ที่เกิดขึ้น และเป็นเรื่องใหญ่โตถึงทำร้ายร่างกายกัน เกิดจากผลประโยชน์ที่มีมาก เดือน ๆ เจ้าของวินมีรายได้หลายแสนบาท ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับจำนวนรถภายในวินด้วย จึงเกิดปัญหาการเข้ายึดวินกันโดยใช้อิทธิพลทุกรูปแบบ บางครั้งก็มีเจ้าหน้าที่อยู่เบื้องหลัง บางครั้งก็เป็นนักการเมือง ของผมก็เคยโดยในลักษณะนี้เหมือนกัน แต่ผมรู้จักกับนักการเมืองในท้องถิ่นจึงยุติปัญหาไปได้”

หลังจากรัฐบาลประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล กลุ่มตัวอย่างได้เล่าถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ทั้งในแง่ที่เป็นผลดีและเป็นผลเสียควบคู่กันไป ดังที่นายดีเล่าให้ฟังว่า

“หลังจากมีนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล มันมีผลกับพวกผมในทางที่ดี คือ ทำให้ผมและพวกจ่ายค่าเสื้อลดลงเหลือเดือนละ 300 บาท ที่ยังมีการจ่ายค่าเช่าเสื้อกันอยู่ก็เพราะว่าเจ้าของเสื้อเขาไปแจ้งเจ้าหน้าที่แล้วว่าตนเป็นเจ้าของเบอร์เสื้อ ผมจึงต้องไปเช่าเสื้อจากเขามาวิ่ง”

และนาย ซี คนขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง เล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า

“หลังจากมีการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล มันทำให้เกิดปัญหาการแย่งผู้โดยสารกับวินรถจักรยานยนต์อื่น จนบางครั้งเกิดเรื่องทะเลาะวิวาทกันระหว่างวิน บางครั้งก็รุนแรง บางครั้งก็ไม่รุนแรง นอกจากนี้สวัสดิการต่าง ๆ ที่พวกผมเคยมีหรือได้รับจากเจ้าของวิน เช่น ค่าชดเชยเมื่อเกิดอุบัติเหตุที่เมื่อก่อนผู้ขับขี่ไม่ต้องจ่าย เนื่องจากคนคุมวินหรือเจ้าของวินจะมาจัดการให้ แต่ในช่วงหลังพวกผมต้องดำเนินการเองทั้งหมด มันก็ทำให้เกิดปัญหาและภาระกับพวกผมพอสมควร นอกจากนี้ยังมีการแย่งผู้โดยสารเนื่องจากไม่มีผู้ควบคุมดูแล แต่มันก็มีส่วนที่ดีเกิดขึ้น เช่น ค่าเช่าเสื้อลดลงจากเดิมเดือนละ 3,000 บาท เหลือเดือนละ 1,200 บาท แต่การที่ค่าเช่าเสื้อมีราคาลดลง ทำให้มีคนเข้ามาขับรถรับจ้างมากขึ้นมันทำให้รายได้ของพวกผมลดลง ซึ่งแต่เดิมมีการจำกัดจำนวนคนขับตามเบอร์เสื้อ ปัญหาก็คือราคาค่าเช่าเสื้อจึงแพงมาก แต่มันก็ทำให้ไม่เกิดรถจักรยานยนต์รับจ้างมากเกินไป”

ในส่วนของผู้โดยสารของวินรถจักรยานยนต์และเจ้าของเสื้อคิวก็ได้รับผลกระทบจากนโยบายดังกล่าวด้วยเช่นกัน เนื่องจากเจ้าของวินจะต้องยกเลิกบทบาทการเป็นเจ้าของหรือผู้ควบคุมวินรถและเก็บผลประโยชน์จากผู้ขับขี่ แต่ในความเป็นจริงก็ยังมีเก็บผลประโยชน์ดังกล่าวอยู่เพียงแต่มีจำนวนลดน้อยลง โดยการพูดคุยตกลงกับผู้ขับขี่ ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวของนายเอ

“ก่อนประกาศนโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพล ผมมีรายได้จากค่าเช่าเสื้อมากพอที่จะสามารถเลี้ยงครอบครัวโดยไม่ต้องประกอบอาชีพอื่น ทุกคนในวินอยู่กันอย่างสามัคคี ไม่มีใครเอาเปรียบใคร คนขับรถจักรยานยนต์ทุกคนก็ยินยอมที่จะจ่ายค่าเช่าเสื้อให้กับผม แต่เท่าที่ผมเคยได้ยินมาก็มีบางวินที่เกิดปัญหาบ้าง แต่ก็ไม่ได้รุนแรงอะไร หลังจากมีการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ผู้ขับขี่ไม่ยินยอมจ่ายค่าเช่าเสื้อ แต่บางแห่งเจ้าของวินรถก็สามารถตกลงกับผู้ขับขี่ได้ ในลักษณะการถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันโดยการลดราคา ค่าเช่าเสื้อลงในจุดที่เห็นว่าเหมาะสมด้วยกันทั้งสองฝ่าย สำหรับวินรถที่ไม่ยินยอมจ่ายค่าเช่าเสื้อก็มักจะมีผู้อยู่เบื้องหลัง เช่น นักการเมือง หรือข้าราชการ สำหรับวินผมก็ใช้วิธีการนี้เช่นกัน ซึ่งในความคิดเห็นของผมนะ ผมว่ามันไม่เป็นธรรมสำหรับผม ทั้ง ๆ ที่ วินนี้ผมและพวกเป็นผู้ตั้งขึ้น การดำเนินการต่าง ๆ ผมก็จัดการกันเอง ไม่ได้ใช้ความเป็นนักเลงหรืออิทธิพลอะไรเลยแต่รัฐกลับทำให้ผมเกิดปัญหา”

หรือจากข้อมูลของนางบี เจ้าของเสื้อคิวรถ เล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า

“ก่อนที่จะมีการประกาศนโยบายนี้ พี่ซื้อเสื้อวินมาจากเจ้าของวินรถมาโดยสุจริต พี่มีความคิดเพียงเพื่อต้องการมีรายได้เพิ่มขึ้นและไม่คิดว่าเป็นเรื่องผิดกฎหมาย พี่ให้คนอื่นเช่าเสื้อ

วินไปขับบางครั้งพีก็ถูกเขาโกงค่าเช่า ก็ไม่เห็นมีใครมาเดือดร้อนกับพี แต่เมื่อมีการประกาศนโยบายนี้ ทำให้ผู้เช่าเสียไม่ยินยอมจ่ายค่าเช่าเสียให้พี เท่านั้นยังไม่พอยังไปแจ้งกับเจ้าหน้าที่ว่าเป็นเจ้าของเบอร์เสียของพีเสียอีก ทำให้พีต้องสูญเสียเงินจำนวน 60,000 บาท พีก็ไม่รู้จะไปเรียกร้องกับใครได้ ถ้าหากตื่นนอนมากก็กลัวว่าเจ้าหน้าที่จะกล่าวหาว่าพีเป็นผู้มีอิทธิพล พีว่านโยบายนี้มันไม่ค่อยเป็นธรรมกับพวกพีเท่าใดนัก มันเป็นเรื่องที่ตึนนะ แต่การปฏิบัติมันไม่เป็นธรรมหรือเสมอภาคกับทุกคนที่คิดทำมาหากินโดยสุจริต และอีกอย่างพีก็ไม่รู้ว่าค่าว่า ผู้มีอิทธิพลที่กำหนดมานี้มันมีความหมายมากน้อยแค่ไหนกัน จากการกระทำของพีมันเข้าข่ายหรือไม่”

ผู้วิจัยถามกลุ่มตัวอย่างความมั่นใจในความสำเร็จในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับการเรียกร้องผลประโยชน์จากรถยนต์ตู้ รถจักรยานยนต์ผิดกฎหมาย กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์มีความเห็นที่เหมือน ๆ กัน โดยนาย เอ เล่าให้ฟังว่า

“ผมคิดว่านโยบายนี้มันก็ดี เป็นการจัดระเบียบวินรถให้ดีขึ้นและเป็นการปราบปรามผู้ที่กระทำผิดเอาเปรียบคนอื่น แต่ถ้าถามถึงความสำเร็จ ผมคิดว่าสำเร็จบางส่วนแต่จะให้อิทธิพลหมดไปผมไม่เชื่อ คนเหล่านี้หยุดพฤติกรรมเท่านั้น ถ้าหากรัฐบาลหยุดก็จะมาอีก มันปราบยาก เพราะเรื่องอย่างนี้มันมีเจ้าหน้าที่และนักการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย”

หรือนายซี เล่าให้ผู้วิจัยฟังพร้อมกับส่ายหน้าว่า

“ผมเคยคุยกับพวกเพื่อน ๆ ภายในวินเกี่ยวกับเรื่องนี้เหมือนกันว่ามันจะหมดไปหรือไม่ พวกผมมีความเห็นเหมือน ๆ กันว่า ถ้าทางการไม่ให้ความสนใจอย่างต่อเนื่อง ปัญหาผู้มีอิทธิพลก็จะกลับมาอีก เพราะผลประโยชน์ที่เกี่ยวกับวินมันมีมาก”

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของรัฐบาลส่งผลกระทบในหลายแง่มุมที่พอจะสรุปได้ว่า นโยบายดังกล่าวก่อให้เกิดผลดีในแง่บวกที่ทำให้ผู้ขับขี่ปลอดภัยจากผู้มีอิทธิพล การข่มขู่และการประทุษร้าย การเก็บผลประโยชน์ต่าง ๆ ภายในคิวรถหมดไปหรือลดน้อยลง ในกรณีที่ผู้ขับขี่สามารถตกลงเจ้าของคิวรถจักรยานยนต์ได้ในแง่บวกที่ก่อให้เกิดผลเสีย คือ ทำให้รายได้ของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ลดลง การดูแลสวัสดิการภายในคิวรถหมดไป ผู้ที่เป็นเจ้าของเสียคิวรถเดิมที่ซื้อเสียมาจากเจ้าของคิวรถมาโดยสุจริตต้องเสียเงินไปโดยที่ตนเองมิได้กระทำผิดกฎหมายใด ๆ

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าของเสียคิวรถสะท้อนให้เห็นถึง กระบวนการพิจารณาและการกำหนดลักษณะผู้มีอิทธิพลในระดับพื้นที่ ยังไม่มีความชัดเจนและครอบคลุม จนก่อให้เกิดความเสียหายกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวงจรรถจักรยานยนต์รับจ้างต้องได้รับความเสียหาย

1.3 การมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล จากข้อมูลที่ได้รับรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง ทำให้ทราบว่าผู้ขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้าง เจ้าของเสื้อคิวและเจ้าของคิวรถจักรยานยนต์รับจ้าง ซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบายทั้งที่ได้รับผลเสียและผลดี ได้เข้ามามีส่วนร่วมในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลเพียงแต่ปฏิบัติตามแนวทางของนโยบายเท่านั้น ดังจากข้อมูลที่นายเอ เล่าให้ฟังว่า

“หลังจากมีนโยบายนี้ทางโรงพักได้เชิญผมและพวกในวินไปประชุม เพื่อทำความเข้าใจในนโยบาย ซึ่งผมก็ปฏิบัติตาม หลังจากนั้นผมก็ได้ไปพูดคุยตกลงกับคนขับวินเกี่ยวกับค่าเช่าเสื้อ และไปแจ้งเป็นเจ้าของเบอร์เสื้อเท่านั้น”

หรือจากข้อมูลที่นายซี เล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า

“ถ้าถามผมถึงการมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ผมกับพวกก็ไม่ได้มีส่วนร่วมอะไรมากนัก มีเพียงเจ้าหน้าที่สอบถามเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลกับผมและพวกเมื่อตอนที่ผมและพวกไปแจ้งจดทะเบียนเป็นเจ้าของเบอร์เสื้อ แต่ผมก็ไม่มีข้อมูลอะไรแจ้งให้เจ้าหน้าที่เขาทราบ ผมคิดว่าคงไม่มีใครกล้าที่จะให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่หรอกครับ ทุกคนกลัวจะเจ็บตัวและไม่แน่ใจว่าจะปลอดภัยหรือเปล่า หากใครให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ไปแล้วเกิดผู้มีอิทธิพลคนนั้นรู้ก็เกิดปัญหากับพวกผม”

กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในปัจจุบันว่า ตัวผู้มีอิทธิพลจริง ๆ ยากที่จะดำเนินการได้และถ้าหากจะดำเนินการให้หมดสิ้นไปจะต้องมีมาตรการลงโทษที่รุนแรงเด็ดขาด ดังที่นายเอ เล่าให้ฟังว่า

“ผมคิดว่าแนวทางที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันก็เหมาะสมส่วนหนึ่ง แต่ถ้าจะให้หมดไปคงเป็นไปได้ยากเพราะการระบุตัวผู้มีอิทธิพลยังไม่ชัดเจนเท่าใด นอกจากนี้ตัวผู้มีอิทธิพลก็รู้จักกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ อีกอย่างหนึ่ง ก็คือ บทลงโทษที่จะใช้กับผู้มีอิทธิพลจะต้องมีความเด็ดขาดและตรงไปตรงมา”

นายดีเล่าให้ฟังว่า “ผมว่าแนวทางที่จะปราบปรามผู้มีอิทธิพลอย่างจริงจังต้องมีมาตรการที่รุนแรงกับคนเหล่านี้ แต่จากประสบการณ์ของผมคิดว่าคงเป็นไปได้ยาก เพราะคนเหล่านี้รู้จักกับเจ้าหน้าที่ แล้วใครจะจัดการกับพวกของตัวเอง นอกจากนี้คนเหล่านี้ยังรู้จักกับนักการเมืองหรือเป็นนักการเมืองท้องถิ่น ข้าราชการทั่วไปจะกล้าจัดการหรือ มันก็ทำให้ไม่มีทางที่จะหมดไป”

นางบี แสดงความเห็นให้ผู้วิจัยฟังว่า “พินโยบายนี้ก็ดีนะ มันแก้ปัญหาพวกนักเลงได้เหมือนกัน แต่แนวทางการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ที่ว่ายังไม่ยุติธรรมและเสมอภาค การระบุตัวผู้มีอิทธิพลก็ไม่ชัดเจน ผู้มีอิทธิพลตัวจริงบางคนก็ไม่ถูกปราบปราม อย่างที่ไม่เคยไปข่มขู่ผู้ใดหรือ

บังคับให้ใครจ่ายเงินค่าเช่าเสียวิน แต่พี่ก็ถูกจัดเป็นผู้มีอิทธิพลทั้ง ๆ ที่พี่มีความต้องการหารายได้ อย่างสุจริต”

1.4 สรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการปราบปรามอิทธิพลผู้เรียกรับผลประโยชน์จากวินรถจักรยานยนต์รับจ้าง จาก ข้อมูล ที่ ได้รับ จาก เจ้า ของ วิน รถ จักรยานยนต์รับจ้าง เจ้าของเสียวินรถจักรยานยนต์รับจ้างและจากผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง สามารถสรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลดังนี้

(1) **ระดับการมีส่วนร่วม** การมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลเรียกรับผลประโยชน์จากวินรถจักรยานยนต์รับจ้างของนายเอ นางบี นายซีและนายดี เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมในระดับต่าง ๆ คือ

1) **ระดับความสนใจในปัญหา** กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูล มีความสนใจในปัญหาที่เกิดขึ้น เพราะมีผลกระทบกับตนเองในการประกอบอาชีพ แต่ความสนใจในปัญหาก็มิได้แสดงออกในการมีส่วนร่วมในการปราบปรามในระดับอื่น

2) **ระดับการวิเคราะห์ปัญหาและแสวงหาข้อมูล** พบว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากนโยบายนี้ มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดภายในกลุ่มของตนเอง โดยเฉพาะการวิเคราะห์ถึงผลกระทบที่เกิดกับรายได้ของกลุ่ม การแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลกลุ่มตัวอย่างมีข้อมูลอยู่แล้วแต่ไม่กล้าที่จะให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ปราบปราม

3) **ระดับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล** พบว่า การมีส่วนร่วมในระดับนี้ยังไม่มี เนื่องจากมีความเกรงกลัวว่าตนเองจะได้รับความสะดวกสบายจากกลุ่มผู้มีอิทธิพล ดังจะเห็นได้จากในขั้นตอนการลงทะเบียนเป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง เจ้าหน้าที่จะสอบถามถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล แต่ก็ไม่มีผู้ใดกล้าที่จะให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่และในการปฏิบัติของกลุ่มผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ก็จะมีการตกลงกับผู้มีอิทธิพลที่เรียกรับผลประโยชน์

4) **ระดับการวางแผนแก้ปัญหา** พบว่า มีส่วนร่วมในการวางแผนแก้ไขปัญหายังมีอยู่ในระดับน้อย การแก้ไขปัญหาก็เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในนโยบายแล้ว คือ การเข้าชื่อลงทะเบียนเป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง มีการเข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดแนวทางการอยู่ร่วมกัน โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นผู้นำดำเนินการ

5) **ระดับการติดตามประเมินผล** พบว่า กลุ่มตัวอย่างยังไม่มี การติดตามผลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ทั้งนี้ เนื่องจากโดยทั่วไปจะมีการตกลง

กับเจ้าของวินเดิมได้แล้ว ทำให้กลุ่มผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างไม่ได้รับความเดือดร้อน ทำให้ไม่สนใจติดตามปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

(2) **ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง** นอกจากระดับต่าง ๆ ของการมีส่วนร่วมในนโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพลเรียกรับผลประโยชน์จากวินรถจักรยานยนต์รับจ้างที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังมีปัจจัยตัวแปรอื่น ๆ อีกที่จะส่งเสริมและก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในระดับต่าง ๆ ดังนี้

1) **ปัจจัยด้านนโยบาย** นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลที่เรียกรับผลประโยชน์จากผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง ถือเป็นนโยบายที่มีความสอดคล้องต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ เพราะนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลนี้ เกิดขึ้นจากกลุ่มผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับวินรถจักรยานยนต์ ก่อความเดือดร้อนกับผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง ซึ่งถือว่าเป็นประชาชนที่มีฐานะยากจน นอกจากนี้นโยบายนี้จะมีความสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว ความชัดเจนของปัญหาที่เป็นปัจจัยย่อยของนโยบายที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ และถือว่าในนโยบายนี้มีความชัดเจน แต่ก็ยังมีบางส่วนที่ก่อให้เกิดความสับสนกับประชาชน และผู้ปฏิบัติหรือข้าราชการระดับล่าง ดังจะเห็นได้จากกรณีของนางปี ซึ่งเป็นเจ้าของเสื้อวินที่ซื้อมาโดยสุจริต แต่ถูกคนเช่าเสื้อยัดเบอร์เสื้อดังกล่าวไป ทั้งนี้ สืบเนื่องจากความไม่เข้าใจในนโยบายดังกล่าว ประกอบกับความกลัวในนโยบาย ทำให้ไม่กล้าที่จะแสดงตน แสดงถึงการประชาสัมพันธ์ในนโยบายที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง

2) **ปัจจัยด้านทรัพยากร** ทรัพยากรที่ใช้ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลเรียกรับผลประโยชน์จากวินรถจักรยานยนต์รับจ้าง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจและฝ่ายปกครอง ซึ่งในทางปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองมีหน้าที่เพียงการดำเนินการจดทะเบียนผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจการดำเนินการที่เกี่ยวกับการจัดระเบียบของวินรถจักรยานยนต์ในการปราบปรามยังไม่เห็นชัดเจน ทั้งนี้ อาจเกิดจากการที่กลุ่มผู้มีอิทธิพลเหล่านี้ยุติบทบาทของตน หรือมีการตกลงกันได้ระหว่างผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างกับเจ้าของวินหรือเจ้าของเสื้อวิน จึงทำให้ไม่เกิดปัญหาอื่น ๆ ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่มีความจำเป็นต้องเข้าดำเนินการ

3) **ปัจจัยด้านการใช้ข้อมูลและกระบวนการติดต่อ** เนื่องจากกลุ่มเจ้าของวิน เจ้าของเสื้อวิน และผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง เป็นผู้ที่มีการศึกษาไม่สูงมากนัก กระบวนการใช้ข้อมูลต่าง ๆ และการติดต่อต่าง ๆ จึงไม่เกิดขึ้นมาก การกระทำที่เกิดขึ้นเป็นการปฏิบัติตามนโยบายเพียงอย่างเดียว

4) **ปัจจัยด้านประชาชนและลักษณะชุมชน** ปัญหาผู้มีอิทธิพลเรียกรับผลประโยชน์จากวินรถจักรยานยนต์ เป็นปัญหาที่กลุ่มผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างต้องการให้มี

การแก้ไขหรือลดปัญหาเหล่านี้อย่างจริงจัง เนื่องจากกระทบต่อความเป็นอยู่ แต่เนื่องจากความเกรงกลัวต่ออิทธิพลที่ผ่านมา ทำให้ไม่มีผู้ใดกล้าที่จะต่อต้านอิทธิพลเหล่านี้

2. ผู้ได้รับผลกระทบประเภทยาเสพติดให้โทษ จากการศึกษาวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า ผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการที่เกี่ยวกับยาเสพติดเป็นกลุ่มผู้มีอิทธิพลที่มีจำนวนมากเป็นอันดับที่ 1 จากจำนวนผู้มีอิทธิพลทั้งหมดที่มีอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการปราบปรามไปส่วนหนึ่งแล้ว และได้กำหนดให้เป็นผู้มีอิทธิพลอีกประเภทหนึ่ง ฉะนั้น เพื่อให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสภาพจริงของยาเสพติดให้โทษในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผลการศึกษาวิจัยมีดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไป

นางนก อายุ 21 ปี ปัจจุบันมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ระดับการศึกษาไม่ได้รับการศึกษา ไม่ได้ประกอบอาชีพ มีบุตร 2 คน สามีถูกศาลพิพากษาลงโทษจำคุกในข้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ปัจจุบันยังถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำ นางนกเคยได้รับโทษกักขังอยู่ที่สถานพินิจบ้านเมตตาในขณะที่ยังเป็นเยาวชน นางนกเป็นผู้ให้ข้อมูลกับผู้วิจัยเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลประเภทยาเสพติด โดยนางนกเคยเป็นผู้จำหน่ายยาเสพติดในชุมชนแห่งหนึ่งในตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ปัจจุบันเป็นสายลับให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยนางนก เล่าให้ฟังว่า

“หนูมีลูกแล้ว 2 คน ผัวหนูเขาติดคุกอยู่ ตอนนี้นั่งยังติดอยู่เลย เขาโดนจับเรื่องขายยา ผัวหนูขายยาหนูก็เลยขายด้วย หนูเคยถูกจับเหมือนกันเมื่อตอนที่ยังเป็นเด็กอยู่ ไปติดอยู่บ้านเมตตาตามาครั้งหนึ่ง แต่ตอนนี้หนูมาเป็นสายให้กับตำรวจเขาแล้ว”

2.2 ผลกระทบที่ได้รับจากนโยบาย

จากการสัมภาษณ์นางนก ทราบว่าก่อนที่จะมีนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล โดยเฉพาะผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวกับยาเสพติด สถานการณ์เกี่ยวกับยาเสพติดในพื้นที่อยู่ในระดับที่รุนแรง โดยนางนก เล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า

“เมื่อก่อนตอนที่หนูยังเป็นคนเสพและคนขายยาในปากน้ำหาง่ายพอ ๆ กับขนมเลย โดยเฉพาะในละแวกบ้านที่หนูอยู่ ชายกันเกือบทุกบ้าน เด็ก ๆ แถวนั้นติดยากันหมด เพื่อนหนูเขาเล่นยากันทั้งนั้นเลย ทำให้หนูลองดูบ้าง ยิ่งจุดไหนเป็นคล้ายสลัมยิ่งมีมาก อย่างแถวบ้านหนูเป็นแบบสลัมเลย เมื่อก่อนถนนก็ไม่ดี ทางเดินเป็นสะพาน ตำรวจเข้าจับยาก พวกหนูหรือคนขายคนอื่น ๆ ขายยากันสบาย จับยากทางเข้าออกมีทางเดียว ทางหนีมีมาก คนในละแวกนั้นเขาช่วยกันหมด ก็ขายยากันเกือบทุกบ้าน พอตำรวจเข้าจะมาจับ พวกหนูหลบเข้าได้เกือบทุกบ้านที่

เขาเป็นคนชาย คนเหล่านี้เขาช่วยกัน เมื่อก่อนตำรวจจับเท่าไรก็ไม่หมดหรอก เพราะส่วนใหญ่ได้เฉพาะรายย่อยหรือเด็กเดินงาน ตัวใหญ่ ๆ จับไม่ค่อยได้ ยกเว้นคนพวกนี้จะประมาทแล้วไปโดนจับข้างนอก ในปากน้ำมีแหล่งที่เป็นลักษณะสลัมอย่างบ้านหนูหลายที่ โดยเฉพาะในเมืองมีเยอะเลย”

“คนขายรายใหญ่เวลาเขาจะส่งของ เขาใช้โทรศัพท์ตามตัวเด็กเดินงานให้ไปเอาของหรือยาจากจุดคนขายรายใหญ่บอก พวกนี้จะไม่ตะะยาเลย เมื่อก่อนตำรวจตามรายใหญ่ได้ก็จากโทรศัพท์นี้แหละ ต่อมาโทรศัพท์ตามไม่ได้แล้วเพราะตำรวจไม่รู้ว่าเป็นเบอร์ของใคร ยิ่งช่วงนี้คนขายรายใหญ่ยิ่งสบาย จับเด็กเดินของได้ ยึดโทรศัพท์ไปก็ไม่เกิดประโยชน์ เว้นแต่ประมาทหรือไม่รู้ว่าคุณน้องตัวเองโดนจับ แล้วถูกล่อให้ออกมาอีกทีหนึ่ง”

“เมื่อก่อนเด็กนักเรียนยังเข้ามาซื้อเลย บางคนแต่งตัวชุดนักเรียนยังมีเลย ตอนที่หนูขายอยู่หนูขายให้หมด ไม่สนว่าจะเป็นคนไหน แต่ก็ขายให้กับคนที่เคยเห็นหน้าอยู่บ่อย ๆ นะ คนแปลกหน้าไม่ขายให้หรอก กลัวถูกล่อซื้อ เมื่อก่อนคนเล่นยามมีตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่”

“พวกที่มาซื้อยาบางทีก็ไม่มีเงิน เหมือนหนูเมื่อตอนที่ยังเสพยาอยู่แหละไม่มีเงินมาซื้อยาบางคนก็เอาของมาแลก เป็นโทรศัพท์มือถือบ้าง เป็นของมีค่าอย่างอื่นบ้าง บางทีหนูก็คิดนะว่าไปเอาของมาจากไหน แต่งตัวก็ไม่น่าจะมีเงิน แต่พวกหนูก็ไม่สนใจเพราะต้องการขายยาเพียงอย่างเดียว จะเอาของมาจากไหนหนูไม่สนใจ”

นางนก ให้ข้อมูลกับผู้วิจัยถึงสถานการณ์ก่อนมีการปราบปรามตามนโยบายนี้เพิ่มเติมอีกว่า พวกคนขายบางครั้งก็มีความขัดแย้งกัน โดยนางนก เล่าให้ฟังว่า

“พวกขายยาบางครั้งก็หักกัน ที่หักเพราะไม่มีเงินไปให้เขา เอายาเขามาขายไปก่อนแล้วไม่ยอมเอาเงินไปให้ พวกนี้ส่วนใหญ่ก็จะหนีไปอยู่ที่อื่น แต่ก็โดนตามล่ากันนาน บางคนถึงกับถูกไล่ยิงยังมีเลย แต่ส่วนใหญ่ก็ถูกซ้อมจนแยะ แต่บางรายไม่มีเงินคืนเขาก็วิ่งเข้าหาตำรวจให้ข้อมูลคนขาย ทำที่เป็นสายให้ แล้วให้ตำรวจไปจับก็มี”

หลังจากมีนโยบายการปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจัง ทำให้สถานการณ์ยาเสพติดในจังหวัดสมุทรปราการเปลี่ยนไปอย่างเห็นได้ชัด โดยนางนก เล่าให้ฟังว่า

“อย่างที่บอกเมื่อก่อนยาบ้าหาซื้อได้พอ ๆ กับซื้อขนมเลย แต่พอรัฐบาลเขามีนโยบายปราบปรามถึงขนาดมีการฆ่าตัดตอน และในจังหวัดสมุทรปราการก็มีอยู่หลายราย ทำให้คนขายรายใหญ่ที่มีอยู่หายไป บางคนก็ถูกจับ บางคนต้องหลบหนีไปอยู่ที่อื่นเพราะกลัวตำรวจเขาจะฆ่าทิ้ง แต่พวกนี้ก็ไม่เลินนะ เท่าที่หนูเห็นมันก็ยังขายอยู่ แต่ก็น้อยลงและระวังมากขึ้น กว่าที่จะขายให้ได้แต่ละคนระวังแล้วระวังอีก คนขายบางคนก็ไม่หนีไปไหน ทำที่เป็นเลิกขายแต่จริง ๆ ก็ยัง

ขายอยู่ เรื่องราคาขายในตอนที่มีการจับกันใหม่ ๆ แพงนำดู จากเดิมยาบ้าเม็ดละ 100 บาท สูงขึ้นถึง 200-300 บาท แล้วไม่ใช่หาซื้อง่ายนะ หาซื้อยากมาก”

“พี่เชื่อไหมพอไม่มียาขาย พวกเด็กเดินงานหรือเด็กเดินของก็หันอาชีพตัวเองไป ชั้บวิน แต่พวกนี้ก็ชั้บบ้างไม่ชั้บบ้าง ชั้บรอร่อนไปร่อนมาแล้วก็ไปกระตุกสร้อยคนอื่นเพื่อหาเงิน เพราะไม่มีเงินจากการขายยาแล้ว”

ท่าทีหรือทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่อการปราบปรามนางนกเห็นว่า เมื่อก่อนดูไม่ค่อยจะจริงจัง แต่หลังจากมีนโยบายนี้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติอย่างจริงจังมากขึ้น โดย นางนก เล่าให้ฟังว่า

“เมื่อก่อนนี้ตำรวจเขาจับคนขายได้คนหนึ่งก็หยุด ไม่ขยายไปจับคนอื่นต่อ หรือ บางที่ที่หนูรุ่มาก็มีตำรวจเข้าไปมีเรื่องด้วย แต่เรื่องนี้หนูก็ไม่เคยเห็นกับตานะ ได้ยินเขาพูดมากัน อีกทีจะจริงหรือคนพูดมันคุยโม้ก็ไม่รู้ว่ามันมีตำรวจคุมอยู่ไม่กลัวถูกจับ แต่มันก็แปลกที่ไอ้คนนั้น มันก็ไม่เคยโดนจับเลย บางทีตำรวจก็เอาเงินเวลาจับคนขายรายย่อยได้พวกญาติก็จะเข้ามา ติดต่อคนจับขอให้ปล่อยบ้าง ลดของกลางบ้างจากคนขายเป็นคนเสฟก็มี ส่วนใหญ่เงินที่เขามา เคลียร์ตำรวจก็เป็นเงินจากคนขายรายใหญ่ แต่ในช่วงหลังนี้เวลาตำรวจเขาจับทีหนึ่งตามจับคน อื่นได้อีกหลายคนเลย คุยก็ไม่ค่อยรู้เรื่องนะ พอตำรวจเป็นอย่างนี้เวลาหนูมาเป็นสายให้ก็สบายใจ ส่วนตำรวจที่เขามีเรื่องด้วยก็เจียบหายไป”

2.3 การเข้าร่วมกับนโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์นางนก ทำให้ทราบว่านางนกลำเข้าสู่ ขบวนการจำหน่ายยาเสพติดให้โทษเนื่องจากมีสามีเป็นผู้จำหน่ายยาเสพติดให้โทษ ประกอบกับ ไม่มีการศึกษาที่จะประกอบอาชีพอื่นได้ นอกจากนี้ครอบครัวของนางนกลังเป็นผู้จำหน่าย ยาเสพติดให้โทษ และสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยอยู่เป็นแหล่งจำหน่ายยาเสพติด ทำให้นางนก มีเพื่อนและสภาพสังคมที่เกี่ยวข้องกับวงจรการจำหน่ายยาเสพติดมาตลอด ตั้งแต่วัยเด็ก เป็นต้นมา โดยนางนกล่าให้ฟังว่า

“หนูไม่ได้เรียนหนังสือ จึงไม่ได้ทำงาน ทำให้ไม่มีเงิน ทีแรกก็ไมรู้ถึงโทษของการ ขายยาบ้าเป็นอย่างไร แต่เห็นว่าเป็นวิธีเดียวที่จะได้เงินมาโดยง่าย สาเหตุที่เป็นคนขายยาบ้า เพราะสามีเป็นคนขายยาบ้าเหมือนกัน จึงได้ทำตามเพื่อจะได้มีเงิน ในช่วงที่เป็นวัยรุ่นอยู่เป็นไปใน ลักษณะทำกันทั้งครอบครัวจึงได้ทำตาม บ้านที่หนูอาศัยอยู่ก็เป็นเหมือนสลัม คบเพื่อนก็มีแต่คนที่ติดยา คนในละแวกบ้านและเพื่อน ๆ ที่คบกันก็ขายยาแทบทุกคน จึงทำให้เข้าสู่วงจรการจำหน่าย ยาเสพติด”

ผู้วิจัยได้สอบถามถึงกระบวนการเข้าสู่วงจรเป็นผู้จำหน่ายยาเสพติดของนางนก ซึ่งได้รับข้อมูลว่า เริ่มต้นจากการเป็นผู้เสพ เมื่อเสพยาเสพติดเป็นเวลานานทำให้มีความต้องการเสพยาเพิ่มขึ้น แต่ไม่มีเงินพอที่จะซื้อได้ จึงได้หันไปเป็นผู้ค้าเพื่อหารายได้มาซื้อยาเสพติดหรือจากการได้รับส่วนเกินที่รวบรวมเงินจากเพื่อนไปซื้อยาเสพติด โดยนางนก เล่าให้ฟังว่า

“เริ่มมาเป็นคนขายยาบ้าเพราะแฟนทำอยู่ และสมัยนั้นไม่มีงานทำประกอบกับขายยาบ้าแล้วได้เงินง่าย โดยตนเองเริ่มรู้จักกับคนอื่น ๆ มากขึ้น ทำให้มีลูกค้ามากขึ้นและกลุ่มคนขายก็มักจะรู้จักกัน คือ มีลักษณะใครมียาบ้าก็จะแบ่งขายให้กัน ถ้าใครยาบ้าขาดก็จะมาเอากับเรา

กลับกันเวลาเราไม่มียาบ้าก็จะซื้อเขา แล้วขายให้กับกลุ่มคนเสพที่เข้ามาซื้อถึงซอยบ้านของพวกเขา ซึ่งอย่างที่บอกไปว่าบ้านอยู่ในสลัมจึงเหมาะที่จะขายยา เพราะมีทางเข้าออกทางเดียวและรถยนต์ไม่สามารถเข้ามาถึงได้ ต้องเดินเข้ามา ช้างไนท์เป็นสะพานไม้ ทำให้พวกเราสามารถเห็นตำรวจก่อนที่พวกตำรวจจะเข้ามาถึงพวกเราได้ แต่ต่อมาถนนเริ่มดีขึ้นทำให้หนูถูกตำรวจจับได้”

“ส่วนใหญ่เข้าสู่วงจรการเป็นคนขายยาบ้าจะเริ่มจากการเป็นผู้เสพก่อน หนูเป็นผู้เสพยาอยู่นาน ทำให้ต้องมีการใช้ตัวยาคือปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ จากเคยสูบเม็ดเดียว ก็ต้องเพิ่มเป็นสองและสามเม็ด ทำให้ต้องใช้เงินมากขึ้นที่จะซื้อยา จึงต้องหาทางที่จะให้ได้เงินมาเป็นจำนวนมากที่จะนำไปซื้อยามาเสพ และหนทางที่จะได้ยามาสูบบาง่ายที่สุด ก็คือ หนูจะทำตัวเป็นคนเดินยา คือจะรวบรวมเงินจากเพื่อน ๆ ที่เป็นผู้เสพด้วยกัน แล้วไปซื้อยาคั้งละมาก ๆ จะทำให้สามารถซื้อได้ในราคาที่ถูกลง นอกจากได้ราคาถูกลงแล้วคนขายเขาก็จะแถมยามาให้ด้วย ส่วนที่แถมมาให้หนู หนูก็จะเก็บไปสูบเอง ซึ่งในวงการคนขายคนเสพเรียกส่วนเกินนี้ว่า “ยอด” เมื่อทำในลักษณะนี้เป็นระยะเวลาไม่นานจนในที่สุดหนูก็กลายเป็นคนขายรายย่อย โดยจะนำยาเสพติดไปขายในชุมชนของตนเองแล้วจึงเปลี่ยนไปเป็นคนขายรายใหญ่ ส่วนใหญ่คนขายรายใหญ่ ๆ เขาก็มาจากวิธีแบบนี้”

“แต่เท่าที่รู้มาพวกกลุ่มคนขายรายใหญ่มักจะไม่ปรากฏตัวให้เห็น ที่รู้จักกันโดยมากเป็นเด็กเดินงาน ส่วนใหญ่พวกที่ถูกจับจึงมีแต่คนที่ทำแทนหรือพวกกรายย่อย พวกขายรายใหญ่นี้พอเห็นว่ามีอะไรไม่ชอบมาพากลพวกเขาก็จะปิดโทรศัพท์หนี ไม่สามารถติดต่อไป”

นอกจากการเป็นเพียงผู้เสพแล้วพัฒนาเป็นผู้จำหน่ายรายย่อยตามวิถีปกติแล้ว ยังมีวิธีการอื่นที่จะเข้าสู่วงจรการเป็นผู้จำหน่ายยาเสพติดอีก โดยบางคนเป็นผู้เสพถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมและศาลพิพากษาลงโทษจำคุก จึงพบผู้ติดยาเสพติดคนอื่น เมื่อพ้นโทษและกลับมาเสพยาเสพติดอีกจึงได้ร่วมกันหาเงินโดยการเป็นผู้จำหน่าย โดยนางนก เล่าให้ฟังว่า

“บางครั้งคนเสพถูกตำรวจจับ เมื่อเข้าไปในเรือนจำทำให้ได้รู้จักกับเพื่อนที่เป็นคนติดยาเหมือนกันมากขึ้นและมีความสนิทกัน เมื่อพ้นโทษออกมาก็เริ่มติดต่อกัน พวกที่ไม่มียานทำก็หันมาหาเงินโดยวิธีการขายยาบ้า เพราะเป็นวิธีที่ได้เงินเร็วและมีความคิดว่าตนเองไม่มีอนาคตแล้ว ไม่เคยคิดหาทางอื่น เพราะขาดความรู้ และไม่เคยทำงานหนักมาเลยตั้งแต่เด็กจนโต”

สาเหตุที่เป็นสายลับให้กับเจ้าหน้าที่ เนื่องจากถูกจับกุมแล้วได้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่จนสามารถจับกุมผู้จำหน่ายยาเสพติดรายใหญ่ได้ โดยนางนง เล่าให้ฟังว่า

“การที่หนูมาเป็นสายลับให้ตำรวจเพราะว่าหนูถูกตำรวจจับ แล้วตำรวจให้หนูต่องานให้ โดยให้หนูโทรศัพท์ไปสั่งยาจากกลุ่มคนขายคนอื่น แล้วให้นำยาบ้ามาส่งในจุดที่นัดหมาย แล้วตำรวจเขาก็จะวางแผนจับ ตอนวางแผนจะจับหรือกำหนดจุดนัดหมายหนูก็จะอยู่ด้วย เพราะบางที่ตำรวจเขากำหนดแล้วมันไม่เหมาะหนูก็ต้องบอกเขา นอกจากจะล่อซื้อยาให้กับตำรวจแล้ว หนูยังคอยแจ้งให้ตำรวจรู้ว่าใครบ้างที่ขายยา หรือทำความผิดอย่างอื่น โดยการที่หนูเป็นสายลับนี้ หนูจะได้คำตอบแทนบ้าง แล้วแต่ตำรวจเขาจะให้ในแต่ละงานที่ได้มา ส่วนใหญ่ตำรวจเขาก็จะให้ เป็นเงิน”

“การเป็นสายลับให้กับตำรวจ บางครั้งก็ถูกรังเกียจจากกลุ่มเพื่อนที่ถูกตำรวจจับ เพราะเราเป็นคนแจ้งตำรวจ หรือบางครั้งเราก็เป็นคนล่อซื้อเอง หนูมาเป็นสายอย่างนี้เคยถูกข่มขู่โดยญาติพี่น้องของคนที่ถูกจับ แต่หนูก็ยังไม่เคยถูกตีหรือเกิดเหตุร้ายอะไร ถ้าถามหนูว่ากลัวไหม หนูก็กลัวนะ แต่มันก็ต้องเอาตัวรอดไว้ก่อน อยู่ใกล้ตำรวจนี้แหละปลอดภัยที่สุด ปัจจุบัน หนูก็ยังเป็นสายลับให้กับตำรวจอยู่และสามารถเลิกยาได้แล้ว แต่ก็ยังไม่มียานทำเหมือนเดิม ก็อยากมีงานที่สุจริตทำ ไม่อยากมีชีวิตอยู่แบบนี้ แต่ก็ยังไม่สามารถทำได้ เพราะบ้านอยู่กันหลายคน มีภาระค่าใช้จ่ายมาก แต่คนทำงานเพื่อหาได้เข้าบ้านมีน้อย อยากให้ทางราชการเข้ามาช่วยเหลือชุมชนของหนูบ้าง”

จากข้อมูลของนางนง สรุปได้ว่า วงจรหรือขบวนการยาเสพติดเริ่มต้นมาจากการเป็นผู้เสพ และสาเหตุของการเป็นผู้เสพเริ่มต้นมาจากสภาพแวดล้อมของครอบครัวที่เป็นผู้จำหน่ายยาเสพติดหรือครอบครัวอยู่ในชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมเป็นแหล่งจำหน่ายยาเสพติด ตนเองจึงเข้าสู่วงจรของผู้เสพ หลังจากนั้นจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของวงจรแล้วพัฒนาไปสู่การเป็นผู้จำหน่ายรายย่อยและผู้จำหน่ายรายใหญ่ในที่สุด แต่ผู้จำหน่ายรายใหญ่จะอยู่เบื้องหลังการจำหน่ายยาเสพติดทั้งหมดและมักจะไม่ค่อยมีผู้ใดพบเห็น

การมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวกับยาเสพติดของนางนง จึงอยู่ในระดับการหาข้อมูล การให้ข้อมูล และอาจจะอยู่ถึงระดับการร่วมวางแผนการปฏิบัติด้วย

2.4 สรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติด

จากข้อมูลที่ได้รับจากนางนง สามารถสรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ เป็นการเข้ามีส่วนร่วมในระดับต่าง ๆ คือ

1) **ระดับความสนใจในปัญหา** จากข้อมูลที่เกิดขึ้นรวบรวมได้จากนางนง พบว่าการมีส่วนร่วมในระดับนี้ในระยะแรกไม่ได้เกิดขึ้นเนื่องจากเป็นผู้ที่อยู่ในวงจรยาเสพติด แต่เมื่อมีการประกาศนโยบายนี้และมีการปราบปรามอย่างจริงจัง ทำให้นางนงหันมามีส่วนร่วมในการสนใจปัญหาเนื่องจากมีผลกระทบกับตนเอง

2) **ระดับการวิเคราะห์ปัญหา** การมีส่วนร่วมในระดับนี้ของนางนงยังไม่เกิดขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นผู้ที่อยู่ในวงจรของยาเสพติดจึงไม่ได้สนใจในปัญหาที่เกิดขึ้น

3) **ระดับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล** ในระยะแรกนางนงไม่ได้เข้ามีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในระดับนี้แต่อย่างใด จนกระทั่งถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมจึงได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปราบปราม ซึ่งกระทำในลักษณะของการเป็นสายลับ มีการหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้จำหน่ายยาเสพติดในชุมชนให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

4) **ระดับการวางแผนแก้ปัญหา** การมีส่วนร่วมในระดับนี้ของนางนงถือว่าอยู่ในระดับที่น้อย เนื่องจากเป็นระดับของการวางแผนเพื่อจับกุมแต่นางนงจะเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนก็ต่อเมื่อเห็นว่าแผนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้วางไว้จะเป็นอันตรายกับตนเอง

5) **ระดับการติดตามประเมินผล** พบว่า นางนงไม่ได้มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

นอกจากระดับต่าง ๆ ของการมีส่วนร่วมในนโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังมีปัจจัยตัวแปรอื่น ๆ อีกที่จะส่งเสริมและก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในระดับต่าง ๆ ดังนี้

1) **ปัจจัยด้านนโยบาย** นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ เป็นนโยบายที่มีความชัดเจนและมีความสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งนโยบายนี้เกิดขึ้นก่อนที่จะมีการกำหนดนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ผลจากการที่นโยบายนี้มีความชัดเจน

และความสอดคล้องกับปัญหา ทำให้ได้รับการตอบสนองจากประชาชนและผู้เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี ฉะนั้น จึงสรุปได้ว่าปัจจัยด้านนโยบายนี้มีส่วนทำให้การปราบปรามยาเสพติดประสบความสำเร็จ

2) **ปัจจัยด้านทรัพยากร** ทรัพยากรที่ใช้ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ได้แก่ งบประมาณและบุคคล ในกรณีกลุ่มผู้รับผิดชอบและประชาชนทั่วไปมีการดำเนินการอย่างจริงจัง และส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการกดดันผู้ค้า ผู้เสพ ให้ลดน้อยลง ฉะนั้น จึงสรุปได้ว่าปัจจัยด้านทรัพยากรงบประมาณและบุคคล มีส่วนในการสนับสนุนการปราบปรามยาเสพติด

3) **ปัจจัยด้านการใช้ข้อมูลและกระบวนการติดต่อ** นางนกซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในวงจรของยาเสพติดมาก่อน ทำให้มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ค้าและผู้เสพ จึงมีการส่งข้อมูลต่าง ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการปราบปราม จนกระทั่งเปลี่ยนสถานะของตนเองเป็นสายลับให้กับเจ้าหน้าที่และติดต่อกับเจ้าหน้าที่โดยตลอด ฉะนั้น ปัจจัยด้านการใช้ข้อมูลและการติดต่อจึงเป็นปัจจัยที่สนับสนุนการปราบปรามยาเสพติด

4) **ปัจจัยด้านประชาชนและลักษณะชุมชน** นโยบายนี้เป็นนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในชุมชน ซึ่งจังหวัดสมุทรปราการมีแหล่งชุมชนที่เป็นชุมชนแออัดหลายแห่งซึ่งเป็นแหล่งจำหน่ายยาเสพติด จึงได้รับความร่วมมือจากประชาชนอย่างหลากหลาย ปัจจัยด้านประชาชนและชุมชน จึงเป็นปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนการปราบปรามผู้มีอิทธิพล

3. ผู้ได้รับผลกระทบจากโต๊ะพนันบอล

จากการศึกษาวิจัย พบว่า ผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการที่เกี่ยวกับบ่อนการพนัน โต๊ะพนันบอล เป็นผู้มีอิทธิพลที่มีจำนวนมากเป็นอันดับต้น ๆ ถึงแม้ว่าจะมีการดำเนินการปราบปรามอย่างจริงจังตามนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล แต่ปัจจุบันก็ยังพบว่า มีการลักลอบเปิดโต๊ะพนันบอล โดยสังเกตได้จากผลการจับกุมของเจ้าหน้าที่ที่ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ผู้วิจัยให้ความสนใจและทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ทราบถึงสภาพการณ์ของกลุ่มผู้มีอิทธิพลประเภทนี้ ว่ายังคงมีอยู่มากน้อยเพียงใดและสาเหตุที่ยังคงอยู่เนื่องจากอะไร ประชาชนทั่วไปได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปราบปรามบ้างหรือไม่อย่างไร ซึ่งผลการศึกษาวิจัยปรากฏดังนี้

3.1 ข้อมูลทั่วไป

นายเอก ปัจจุบันอายุ 37 ปี ปัจจุบันพักอาศัยอยู่ที่ตำบลบางบ่อ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ภูมิลำเนาเดิมอยู่จังหวัดกำแพงเพชร จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สถานภาพสมรสเป็นผู้สมรส มีบุตร 1 คน ประกอบอาชีพขับขีรถจักรยานยนต์

รับจ้าง มีรายได้เสริมจากการเป็นคนเดินโพงการพนันทายผลฟุตบอล ซึ่งนายเอกมีรายได้ประมาณเดือนละ 5,000-8,000 บาท จากการเดินโพงการพนันทายผลฟุตบอลมานานประมาณ 4-5 ปี โดยนายเอก เล่าให้ฟังว่า

“สาเหตุที่ตัดสินใจเป็นคนเดินโพงทายผลฟุตบอล ก็เนื่องจากมีครอบครัวแล้ว และมีบุตร 1 คน ซึ่งกำลังเรียนหนังสือ ภรรยาประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างในโรงงานซึ่งมีรายได้น้อย ทำให้มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายในชีวิตประจำวัน เนื่องจากจะต้องจ่ายค่าเช่าห้องแถวเดือนละ 2,000 บาท ค่าสาธารณูปโภคต่าง ๆ และค่าผ่อนส่งรถจักรยานยนต์ที่เช่าซื้อมาใช้ในการขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างเดือนละ 1,800 บาท จึงตัดสินใจที่จะหารายได้เสริมโดยเป็นคนเดินโพงการพนันทายผลฟุตบอล ซึ่งมีรายได้วันละ 160-240 บาท“

นายชัย อายุ 38 ปี ปัจจุบันมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ จบการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 สถานภาพสมรสเป็นโสด ประกอบอาชีพรับพนันการทายผลฟุตบอลมานานประมาณ 3 ปี มีผู้ร่วมในการเปิดรับพนันบอลจำนวน 10 คน ซึ่งทำหน้าที่เป็นคนเดินโพงโดยนายชัย เล่าให้ฟังว่า

“ผมเป็นคนโสด ยังไม่มีแฟน ก่อนที่ผมจะมาเปิดโต๊ะรับแทงบอล ผมคลุกคลีอยู่กับวงการการพนันมาก่อน โดยผมจะเปิดบ่อนการพนันทั้งไฟ ไฮโลว์ ผมทำอยู่นาน แต่ก็ถูกตำรวจกวณอยู่เรื่อย ช่วงไหนที่เคลียร์ตำรวจได้ก็สบายหน่อย แต่ถ้าช่วงไหนเคลียร์ไม่ได้ก็ต้องหลบ ๆ ซ่อน ๆ ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ผมหันมาเปิดโต๊ะรับแทงบอล สบายกว่ามากเลย ตำรวจไม่ค่อยกวณเท่าใด ผมมีลูกน้องที่คอยเก็บโพงบอลประมาณ 10 คน รายได้เดือน ๆ ก็เป็นแสนหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้วนะ มันคุ้มกว่าเปิดบ่อน“

3.2 สถานการณ์การพนันการแข่งขันฟุตบอล

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าของโต๊ะรับพนันทายผลฟุตบอลและคนเดินโพงการทายผลฟุตบอล ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงภาพหรือวงจรและสถานการณ์การลักลอบเล่นการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอลในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้งก่อนที่จะมีการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล และหลังจากการดำเนินนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล พบว่า สถานการณ์การลักลอบเล่นการพนัน ทายผล การแข่งขันฟุตบอลก่อนและหลังมีการดำเนินนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของรัฐบาล ไม่มีความแตกต่างกัน โดยนายชัย เล่าให้ฟังว่า

“อย่างที่ผมบอก ผมเปิดโต๊ะรับแทงบอลมานานประมาณ 3 ปีมาแล้ว ตอนนั้นผมก็ยังลักลอบเปิดอยู่ โตะรับแทงบอลในจังหวัดสมุทรปราการส่วนใหญ่จะเป็นการรับแทง

บอลเดี่ยว (การพนันขันต่อครั้งละคู่) มีเพียงส่วนน้อยที่เปิดรับแทงบอลชุด (การพนันขันต่อครั้งละหลาย ๆ คู่) ที่มีการแข่งขันในวันนั้น ๆ ซึ่งมีวิธีการเล่นที่แตกต่างจากการพนันบอลเดี่ยว) ผมก็เป็นคนหนึ่งที่เปิดรับแทงบอลแบบบอลชุด ตำรวจเขาก็ไล่ตามจับผมอยู่ตลอดเวลาแต่ก็จับผมไม่ได้ เนื่องจากการพนันในลักษณะนี้ส่วนใหญ่เขาจะใช้โทรศัพท์ติดต่อเพื่อเล่นพนันกัน ทำให้ตำรวจหาหลักฐานได้ยาก แต่ถ้าเป็นบอลชุดถึงจะมีโทษส่วนใหญ่ที่ถูกจับได้ก็พวกนี้แหละมันมีหลักฐานชัด จะจับได้เตะบอลให้หมดไปนะมันยาก พี่ลองคิดดูสิทุกวันนี้เขาถ่ายทอดบอลกันทุกอาทิตย์ที่มีการถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอลทางสถานีโทรทัศน์ ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการเล่นการพนัน คนดูกันทุกอาทิตย์ คนไม่เคยเล่นก็อยากลอง คนที่เล่นอยู่แล้วก็เลิกยาก สำหรับรายได้จากการเป็นผู้รับพนันบอลจะไม่มีคะแนนแน่นอน แต่จะได้รับร้อยละ 3 จากจำนวนเงินที่ถูกค่าแทงแล้วส่งต่อให้กับคนรับแทงบอลรายได้ใหญ่ต่อไปส่วนใหญ่รายได้ใหญ่จะอยู่ในกรุงเทพมหานคร”

นายเอก กล่าวกับผู้วิจัยว่า “คนที่เล่นพนันบอลเมื่อก่อนกับปัจจุบันผมว่ามันก็ไม่ได้ลดลงไป แต่กลับจะเพิ่มมากขึ้นด้วย ส่วนใหญ่ที่ผมเก็บโทษก็เป็นพวกแทงบอลชุด คนเล่นก็คนเดิม ๆ ส่วนใหญ่เป็นคนโรงงาน นักเรียนก็มีนะแต่เท่าที่ผมเห็นก็ยังมีน้อย ผมเห็นเขาประกาศจะจับพวกเตะบอล ผมก็ไม่เห็นจะจับกันจริงจังซักที บางที่ผมยังเห็นคนจับมาแทงเองยังมี แล้วมันจะไปจับอะไร ผมคนเดินโทษก็ไม่กลัวสิ อีกอย่างผมคิดว่าที่เขาจะจับกันก็คงจะเป็นพวกเตะใหญ่ ๆ ที่มีเงินมาก ถ้าหากผมถูกจับ ก็จะมีคนมาประกันตัวผมออกไป พอขึ้นศาลเจ้าของเตะเขาก็จะออกค่าปรับให้ผม ทำให้ผมไม่กลัวที่จะถูกจับและกล้าทำต่อไป “

“ถ้าถามความเห็นผมว่า การเล่นบอลจะหมดไปไหม ผมว่ามันไม่หมดไปหรอก จะหมดได้อย่างไร ก็ถ่ายทอดบอลกันทั้งอาทิตย์ คนมันก็เล่นกันทั้งอาทิตย์แหละครับ คนที่รวยไม่ใช่ใครเตะใหญ่ ๆ คนเล่นผมเห็นมีแต่หมด ชนะเตะยากครับ ยิ่งบอลชุดด้วย ผมเห็นบางที่คนเล่นถือหนังสือทำนายผลบอลมากางดูเลยแล้วค่อยแทงในโทษ แต่ผมถึงจะเป็นคนเดินโทษผมก็ไม่เล่นนะ จับเตะบอลนะจับยาก ผมว่าจับอย่างไรก็ไม่หมด พี่ครับผู้หญิงยังมีเล่นเลย แต่น้อย”

การเข้าสู่วงจรการพนันทายผลฟุตบอล เนื่องจากมีเจ้าของเตะพนันบอลแห่งหนึ่งชักชวน ซึ่งเป็นการทายผลการแข่งขันฟุตบอลต่างประเทศ ค่าตอบแทนที่ได้รับคิดเป็นร้อยละ 2 จากเงินตามโทษที่เก็บได้ โดยนายเอก เล่าให้ฟังว่า

“ที่ผมเข้ามาเป็นคนเดินโทษเพราะมีคนมาชวนและให้ค่าตอบแทนผม ร้อยละ 2 จากเงินที่เก็บได้ตามโทษแล้วจะมีคนมาเก็บโทษจากผมอีกทีหนึ่ง โดยที่เขาเอาไปส่งใครต่อใครไม่ทราบ คนเล่นส่วนใหญ่เล่นพนันโดยจ่ายเป็นเงินสดทุกราย เมื่อลูกค้าทายผลการแข่งขันถูกก็จะได้รับเงินโดยตรง ซึ่งผ่านมายังไม่พบว่ามีปัญหาจากการจ่ายเงินหรือเก็บเงินจากคนเล่น”

นายเอก เจ้าของโต๊ะบอล เล่าให้ฟังว่า “เดิมทีผมก็เปิดบ่อนอยู่แต่ตำรวจตามกวนอยู่บ่อย ผมก็เลยตัดสินใจเลิกทำ หันมาเปิดรับแทงบอล อีกอย่างผมเห็นเพื่อน ๆ ผมในกรุงเทพฯ เขาทำรายได้ดีมาก ทำปีเดียวมีเงินเหลือเป็นล้าน มันก็น่าสนใจแล้วอีกอย่างตำรวจก็ไม่ค่อยมากวนด้วย จับก็จับยาก ส่วนใหญ่ที่จับได้ก็พวกเด็กที่เดินโพลี ขับรถไปโดนด่านตรวจถือว่าช่วยไป แต่ถ้าเด็กของผมถูกจับผมจะไปประกันออกมานะ เด็กพวกนี้ไม่ต้องออกค่าใช้จ่ายอะไร มีหน้าที่รับเปอร์เซ็นต์จากการเก็บโพลีเท่านั้น”

นายเอกและนายชัย ยังเล่าให้ฟังว่า คนที่เล่นพนันบอลส่วนใหญ่เป็นพนักงานโรงงาน อาชีพอื่นก็มีบ้างแต่น้อย โดยเฉพาะในช่วงต้นเดือนและปลายเดือน นายเอก เล่าให้ฟังว่า

“คนที่เล่นพนันบอลส่วนใหญ่จะเป็นพวกพนักงานในโรงงานต่าง ๆ และผู้ที่เล่นก็จะเป็นคนกลุ่มเดิมที่รู้จักคุ้นเคยกัน อาชีพอื่น ๆ ก็มีบ้างนะ เช่น นักศึกษา ข้าราชการ เป็นต้น แต่คนเหล่านี้มีน้อย แต่เท่าที่ผมเคยได้ยินมาที่อื่นมีทุกอาชีพเลยที่เล่นกัน การแทงพนันในแต่ละครั้งจะมีจำนวนเงินไม่มากนัก ขึ้นอยู่กับช่วงโอกาส เช่น ในช่วงต้นเดือนและปลายเดือนจะมีการเล่นพนันบอลในจำนวนที่มากกว่าในช่วงกลางเดือน”

นายชัย เจ้าของโต๊ะบอล เล่าให้ฟังว่า “คนที่เล่นก็มีทุกอาชีพ แต่ในปากน้ำส่วนใหญ่จะเป็นพนักงานตามโรงงาน เพราะแถวนี้โรงงานเยอะ นักเรียนก็ยังมีเลย ผมว่ามันเป็นเหมือนกันหมดทุกที่ ในกรุงเทพฯ ก็เป็นแบบนี้ แต่จำนวนเงินที่ใช้แทงพวกนี้เป็นรายย่อยจำนวนเงินน้อย ส่วนใหญ่จะแทงกันในราคาประมาณ 50-200 บาท อาศัยที่มีคนเล่นมาก ทำให้รายได้ของผมมากไปด้วย”

นายชัย ได้เล่าให้ผู้วิจัยฟังอีกว่า กลุ่มผู้เล่นพนันบอล จะแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม โดยนายชัยเล่าให้ฟังว่า

“สำหรับคนที่เล่นบอล จะสามารถแบ่งคนเหล่านี้ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ พวกที่มีวงเงินในการเล่นมาก แทงคู่หนึ่งเป็นหมื่น ส่วนใหญ่คนเหล่านี้จะเล่นผ่านทางอินเทอร์เน็ต แต่ก็มีจำนวนน้อย พวกนี้เป็นพวกระดับชาติแล้วพี่ พวกที่สองเป็นพวกที่ใช้อุปกรณ์ไม่สูงมาก หรือไม่มี ความซับซ้อนในการแทง คนกลุ่มนี้ก็เป็นพวกคนทั่ว ๆ ไป เช่น พวกพนักงานบริษัท โรงงาน พวกนักเรียน นักศึกษา ก็น่าจะอยู่ในกลุ่มนี้นะ ที่ผมจัดรวมเป็นกลุ่มนี้เพราะจำนวนเงินที่พวกนี้แทงน้อย พวกสุดท้ายเป็นพวกที่เล่นกันเองในหมู่เพื่อนฝูง เล่นกันสนุก ๆ บางทีนั่งดูอยู่หน้าโทรทัศน์กันหลาย ๆ คนก็เล่นกันแล้วสืบบาทยี่สิบบาท คนที่เล่นไม่เว้นต้องเป็นผู้ชาย ผู้หญิงเขาก็เล่นกัน”

จากข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมได้จากนายชัย เจ้าของรับพนันทายผลฟุตบอล และข้อมูลจากนายเอก คนเดินโพลีการพนันทายผลฟุตบอล มีข้อมูลที่ตรงกันและสรุปได้ว่า

สถานการณ์การลักลอบเล่นการพนันหายผลฟุตบอลในจังหวัดสมุทรปราการ ยังคงมีอยู่ในระดับ เดิมทั้งก่อน

และหลังจากมีการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ผู้ที่ลักลอบ เล่นส่วนใหญ่เป็นพนักงานโรงงาน การปราบปรามต่าง ๆ มีอย่างต่อเนื่อง แต่มีเหตุผลอื่นที่ส่งผลให้ การลักลอบเล่นพนันชนิดนี้ยังคงอยู่ เช่น การถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอล เป็นต้น สำหรับ รายได้ที่เกิดขึ้นเป็นรายได้ที่ตีพอสสมควร ทำให้สามารถที่จะดำรงชีพอยู่ได้

3.3 ผลกระทบที่ได้รับจากนโยบาย

ผู้วิจัยได้สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่ได้รับจากการดำเนินนโยบายนี้ ทั้งสองให้ข้อมูลเหมือนกันว่า “ไม่ได้รับผลกระทบอะไรมากนัก

นายชัยกล่าวกับผู้วิจัยว่า “หลังจากที่มีการประกาศนโยบายปราบปรามพวก โต๊ะพนันบอลและมีการระบุเจ้าของโต๊ะบอลเป็นผู้มีอิทธิพลด้วย ผมได้รับผลกระทบน้อยมาก อย่างแรกที่เห็น ก็คือ จำนวนคนที่เล่นไม่ได้ลดน้อยลงเลย แต่ผมว่ากลับจะมีมากขึ้น อย่างฤดูกาล แข่งขันที่ผ่านมา คนเล่นก็มากกว่าฤดูกาลก่อนหน้านั้น ในเรื่องของตำรวจก็มีมาตรวจค้นผมบ้าง เข้ามาตรวจค้นที่บ้านพักของผมแต่ก็ไม่พบอะไร อีกอย่างหนึ่งที่ทำให้ผมไม่ค่อยได้รับผลกระทบ เท่าใดนัก คือ ผมรู้จักกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ก็พอจะได้รับการช่วยเหลืออยู่บ้าง โดยเฉพาะเรื่อง ที่ช่วงไหนมีการกวาดค้น ผมก็จะระวังตัวมากหน่อย จากการที่ผมได้คุยกับเพื่อน ๆ ของผมที่อยู่ใน วงการนี้ด้วย ก็ไม่เห็นว่ามีใครได้รับผลกระทบเท่าใดนัก ที่เรื่องการพนันบอลไม่ค่อยได้รับผลกระทบ จากนโยบายนี้ ผมว่าอาจจะเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ไปมุ่งอยู่กับผู้มีอิทธิพลในประเภทอื่นมากกว่า หรืออาจจะตามกระแสสังคม เรื่องไหนดังไปทำเรื่องนั้นก่อน ทำให้พวกโต๊ะพนันบอลไม่ค่อยได้รับ ผลกระทบ”

นายเอกกล่าวว่า “ผมเป็นแค่คนเดินโพยผลกระทบที่เกิดจากนโยบายนี้ ไม่มีเลย อีกอย่างโต๊ะบอลที่ผมเดินโพยให้ก็เป็นแค่โต๊ะเล็ก ๆ ตำรวจไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าใด ถ้าผมจะได้รับผลกระทบก็ต่อเมื่อเจ้าของโต๊ะบอลที่ผมเดินโพยให้เขาถูกตำรวจจับ ผมก็ไม่มัวงานทำ ก็ไม่มีรายได้ไปด้วย”

“ผมว่าผลกระทบจะเกิดกับโต๊ะใหญ่ ๆ มากกว่า เพราะตำรวจเขาจะจ้องจับ โต๊ะพวกนี้ เงินที่ใช้เล่นกันมันมาก แต่พวกโต๊ะใหญ่ ๆ ก็มีเส้นสายที่เป็นตำรวจเหมือนกัน จะจับมัน ก็จับยาก”

3.4 แนวทางการมีส่วนร่วมในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล

การมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง จะเป็นในลักษณะของการให้ข้อมูลกับ เจ้าหน้าที่ แต่การมีส่วนร่วมนี้เรื่องของผลประโยชน์แอบแฝงอยู่ นายชัย กล่าวกับผู้วิจัยว่า

“เรื่องร่วมมือกับตำรวจผมก็มีบ้าง บางที่ตำรวจก็มาถามข้อมูลกับผมเกี่ยวกับโต๊ะบอลในปากน้ำมีใครทำบ้าง วิธีทำอย่างไร ส่วนใหญ่ผมก็ไม่ได้ให้ข้อมูลไปหรอก ใครจะไปทูปหม้อข้าวของตัวเอง แต่บางครั้งผมก็ให้ข้อมูลนะ เหตุที่ให้เพราะบางที่เราก็ต้องตัดคู่แข่งไปบ้างในปากน้ำ

โต๊ะเล็ก ๆ มีมาก อย่างผมบางที่ก็โดนลักษณะนี้เหมือนกัน โดนโต๊ะอื่นแจ้งจับ แต่ส่วนมากผมก็ไม่ค่อยยุ่งกับใคร ทางใครทางมัน”

นายเอก กล่าวกับผู้วิจัยว่า “เรื่องให้ความร่วมมือกับตำรวจผมไม่ค่อยมีหรอก ผมเดินโพลให้เจ้าของโต๊ะ ถ้าผมหักเขาผมก็ขาดรายได้”

3.5 สรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการปราบปรามโต๊ะรับพนัน ท้ายผลฟุตบอล

จากข้อมูลที่ได้รับจากนายเอกและนายชัย สามารถสรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับการพนันท้ายผลฟุตบอลเป็นการเข้ามีส่วนร่วมในระดับต่าง ๆ คือ

1) **ระดับความสนใจในปัญหา** นายชัยและนายเอกมีส่วนร่วมในความสนใจในปัญหาการพนันฟุตบอล ทั้งนี้ เนื่องจากการปราบปรามผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับโต๊ะพนันบอลมีผลกระทบต่อคนทั้งสอง ซึ่งความสนใจไม่ได้เป็นเพื่อการมีส่วนร่วมในระดับอื่น ๆ แต่เป็นความสนใจเพื่อให้รู้ความเคลื่อนไหวของเจ้าหน้าที่เท่านั้น

2) **ระดับการวิเคราะห์ปัญหา** การมีส่วนร่วมของนายชัยและนายเอกในระดับการวิเคราะห์ปัญหายังไม่เกิดขึ้นให้เห็นเป็นรูปธรรม

3) **ระดับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล** การมีส่วนร่วมในระดับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลมีอยู่บ้างแต่เป็นไปในลักษณะ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับตนเอง โดยเฉพาะกับนายชัยซึ่งเป็นเจ้าของโต๊ะรับพนัน ส่วนนายเอกการมีส่วนร่วมในระดับนี้ยังไม่มี

4) **ระดับการวางแผนแก้ปัญหา** นายชัยและนายเอกยังไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากทั้งสองคนเป็นผู้ที่อยู่ในข่ายจะต้องถูกปราบปราม

5) **ระดับการติดตามประเมินผล** นายชัยและนายเอกยังไม่มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ เนื่องจากทั้งสองคนเป็นผู้ที่อยู่ในข่ายจะต้องถูกปราบปราม

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

นอกจากระดับต่าง ๆ ของการมีส่วนร่วมในนโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวกับการพนันท้ายผลฟุตบอลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังมีปัจจัยตัวแปรอื่น ๆ อีกที่จะส่งเสริมและก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในระดับต่าง ๆ ดังนี้

1) **ปัจจัยด้านนโยบาย** นโยบายการปราบปรามโต๊ะพนันบอล เป็นนโยบายที่มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และเป็นนโยบายที่มีความชัดเจนเช่นเดียวกับการปราบปรามผู้มีอิทธิพลประเภทอื่น ๆ แต่เนื่องจากการจัดให้การพนันท้ายผลฟุตบอลอยู่ในประเภทของผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวกับหวยใต้ดินและการพนันอื่น ๆ จึงทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติไม่ได้ให้ความสนใจมากนัก และยังมีความขัดแย้งกับนโยบายอื่น เช่น การสนับสนุนทางด้านการศึกษา โดยการถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอล จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งเสริมให้เกิดการเล่นการพนัน

2) **ปัจจัยด้านทรัพยากร** ทรัพยากรที่ใช้ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลโต๊ะพนันบอล คือ ทรัพยากรบุคคล อันได้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งในกรณีนี้กลุ่มผู้รับผิดชอบยังไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจังในการปราบปรามและพบว่ามีบางคนให้การสนับสนุนรู้เห็นกับเจ้าของโต๊ะพนันบอล ทำให้การพนันฟุตบอลยังคงมีระดับปัญหาเท่าเดิม หรือแม้กระทั่งการที่เจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามเป็นผู้เล่นการพนันเสียเอง ฉะนั้น ปัจจัยด้านทรัพยากรนี้จึงไม่ได้ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วม

3) **ปัจจัยด้านการใช้ข้อมูลและกระบวนการติดต่อ** จากการสัมภาษณ์นายชัยและนายเอกไม่พบว่ามีการใช้ปัจจัยการใช้ข้อมูลและกระบวนการติดต่อใด ๆ

4) **ปัจจัยด้านประชาชนและลักษณะชุมชน** จากการเก็บข้อมูลจากนายชัยและนายเอก พบว่า ปัจจัยด้านประชาชนและชุมชนไม่ได้สนับสนุนให้การปราบปรามโต๊ะพนันบอลประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ เนื่องจากพบว่ามีการพนันเกือบทุกระดับที่มีส่วนร่วมเล่นการพนันด้วย จึงส่งผลให้การปราบปรามไม่ประสบผลสำเร็จ และทำให้ประชาชนไม่มีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ซึ่งสภาพเช่นนี้เกิดขึ้นโดยทั่วไปไม่เฉพาะในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

4.2.3 ประชาชนที่เป็นอาสาสมัครช่วยเหลือเจ้าพนักงาน

ประชาชนที่เป็นอาสาสมัครช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชาชนที่เข้ามาช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ในการป้องกันอาชญากรรม เป็นกลุ่มบุคคลที่มาจากหลายสาขาอาชีพ แต่มิได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพลโดยตรง เป็นเพียงกลุ่มบุคคลที่รับรู้ข้อมูลผู้มีอิทธิพลในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ และมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะทราบถึงสาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างเข้ามามี

ส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ในฐานะของอาสาสมัครช่วยเหลือเจ้าหน้าที่งานและระดับของการมีส่วนร่วมกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ซึ่งน่าจะเป็นกลุ่มบุคคลที่มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับที่สูง ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นกลุ่มบุคคลที่ให้ความสนใจกับนโยบายต่าง ๆ ของรัฐมากที่สุด ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

นายหนึ่ง ปัจจุบันประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป อายุ 22 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 สถานภาพสมรสเป็นผู้สมรส มีบุตร 4 คน มีรายได้เดือนละ 4,700 บาท

มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการมานาน 22 ปี เข้ามาเป็นอาสาสมัครมานาน 1 ปี มีความเข้าใจในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลว่า ต้องการให้ผู้ใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้องหมดไปจากสังคม ดังที่นายหนึ่งให้ข้อมูลว่า

“เกี่ยวกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ผมไม่ค่อยมีความเข้าใจมากนัก ตามความเข้าใจของผมคิดว่า นโยบายนี้ต้องการทำให้ผู้ใช้อำนาจในทางที่ผิดหมดไปจากสังคม อย่างเช่นพวกมาเฟีย”

คำว่า ผู้มีอิทธิพลและประเภทของผู้มีอิทธิพล นายหนึ่งเข้าใจแต่เพียงว่าเป็นผู้ใช้ อำนาจหรือวิธีการข่มขู่ผู้อื่นเพื่อเรียกร้องผลประโยชน์ แต่ประเภทของผู้มีอิทธิพล นายหนึ่งยังทราบไม่หมดทุกประเภท ดังที่นายหนึ่งกล่าวว่า

“สำหรับตัวผู้มีอิทธิพลนั้นตามความเข้าใจของผมก็คงจะหมายถึงพวกที่เรียกเก็บเงินจากคนอื่น ถ้าใครไม่ให้ก็จะทำร้ายร่างกาย สำหรับประเภทของผู้มีอิทธิพล ผมรู้จักเพียงบางส่วน เช่น ยาเสพติด หว่ยใต้ดิน การพนันบอล และที่เกี่ยวกับวินรอมอเตอร์ไซด์”

จุดประสงค์ที่นายหนึ่งเข้ามาเป็นอาสาสมัครแจ้งข่าวอาชญากรรม เพราะผมต้องการเห็นสภาพในชุมชนที่นายหนึ่งพักอาศัยอยู่มีความสงบสุข ปลอดภัยจากอาชญากรรม ดังที่นายหนึ่งเล่าให้ฟังว่า

“ก่อนที่ผมจะเข้าร่วมเป็นสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม ผมได้ให้ความสนใจในสภาพทั่วไปของชุมชนที่ผมพักอาศัยอยู่และติดตามข้อมูลข่าวสารมาโดยตลอด แต่ผมก็ไม่รู้จะแก้ไข

ปัญหาหรือเสนอปัญหาเหล่านี้ให้กับใครทราบ จนกระทั่งมีเพื่อนมาชักชวนให้ผมเข้าเป็นสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม ผมจึงเห็นหนทางในการที่จะทำให้สภาพชุมชนของผมดีขึ้นอย่างน้อยก็สามารถให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ไปดำเนินการต่อไป”

นายสอง ปัจจุบันประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป สถานภาพสมรสเป็นผู้สมรส มีบุตร 2 คน จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปัจจุบันอายุ 35 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่จังหวัด

สมุทรปราการมานานประมาณ 10 ปีเศษ เป็นอาสาสมัครมานานประมาณ 1 ปี มีจุดประสงค์ในการสมัครเข้าเป็นอาสาสมัครเนื่องจากต้องการช่วยเหลือสังคม ดังที่นายสอง กล่าวว่

“ผมอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว เห็นความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ เมื่อก่อนมีปัญหาเรื่องอาชญากรรมค่อนข้างมาก โดยเฉพาะเกี่ยวกับยาเสพติดและปัญหาอื่น ๆ ทำให้ผมมีความคิดที่อยากจะเข้ามาช่วยเหลือคนอื่นบ้าง เมื่อทางราชการเปิดรับสมัครอาสาสมัครแจ้งข่าวอาชญากรรม ผมเห็นว่าดีจึงเข้ามาสมัครกับเขาบ้าง โดยมีเพื่อนอาสาสมัครด้วยอีก 4-5 คน”

นายสองมีความเข้าใจเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลว่า เป็นกลุ่มบุคคลที่เรียกว่า “มาเฟีย” แต่ความหมายและนโยบายเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลยังไม่มีความเข้าใจ โดยนายสองกล่าวว่า

“ถ้าถามผมเกี่ยวกับเรื่องผู้มีอิทธิพลว่ามีความหมายว่าอย่างไร ผมเข้าใจว่าผู้มีอิทธิพลก็คือ คนที่มีพฤติกรรมในลักษณะที่เขาเรียกว่า มาเฟีย ที่เรียกเก็บเงินคนอื่นที่ประกอบอาชีพสุจริตถ้าไม่ให้ก็จะทุบตี สำหรับนโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพลผมก็ยังไม่ค่อยเข้าใจอะไรมากนัก เห็นแต่เขาจับพวกหายใต้ดิน จับมาเพียวินมอเตอร์ไซด์ ผมคิดว่าก็คงเป็นพวกนี้”

นายสาม ปัจจุบันประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว และเป็นผู้ใหญ่บ้านแห่งหนึ่งในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ปัจจุบันอายุ 45 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรสเป็นผู้สมรส มีบุตร 3 คน มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการมาตั้งแต่กำเนิด เป็นอาสาสมัครมานานประมาณ 5 ปี สาเหตุที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือเจ้าพนักงานเนื่องจากเห็นถึงประโยชน์ของการเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือเจ้าพนักงาน และสามารถช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ได้มากขึ้นนอกเหนือจากการเป็นผู้ใหญ่บ้าน โดยนายสาม เล่าให้ฟังว่า

“ผมเป็นคนปากน้ำมาตั้งแต่กำเนิด เห็นสภาพความเปลี่ยนแปลงของชุมชนมาอย่างต่อเนื่องทั้งที่ดีและไม่ดี โดยเฉพาะเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ สาเหตุที่ผมมาสมัครเป็นอาสาสมัครแจ้งข่าวอาชญากรรม ก็เนื่องจากเห็นว่าการเป็นอาสาสมัครนี้สามารถร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ สามารถติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่ได้ และเมื่อมีข้อมูลก็สามารถแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบได้ทันทีไม่ต้องรอส่งข้อมูลทางจดหมายหรือทางอื่น ๆ นอกจากนี้ตัวผมเองยังเป็นผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งถือว่าเป็นผู้นำชุมชน ก็ย่อมอยากเห็นชุมชนของผมมีความสงบสุขปลอดภัยจากอาชญากรรม”

ในด้านของความเข้าใจในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล พบว่า มีความเข้าใจในระดับที่ควรจะเป็นในฐานะของผู้ที่มีตำแหน่งเป็นผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นผู้นำชุมชน ดังจะเห็นได้จากที่นายสาม ตอบคำถามของผู้วิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลว่า

"ผมมีความเข้าใจว่า เป็นนโยบายที่รัฐต้องการกำจัดกลุ่มบุคคลที่ก่อความเดือดร้อนให้ประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย แต่ผมก็ทราบถึงประเภทผู้มีอิทธิพลเพียงบางประเภทเท่านั้น เช่น ยาเสพติด หว่ยใต้ดิน ฮั้วประมูล กลุ่มคนที่เรียกเก็บผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ และรวมถึงข้าราชการที่ประพฤติกรรมไปในทางทุจริต โดยเฉพาะข้าราชการ ผมเห็นว่าเป็นผู้มีอิทธิพลตัวจริงเลย เพราะทุกเรื่องจะต้องเกี่ยวข้องกับข้าราชการ สำหรับเรื่องแนวทางการดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว เท่าที่ผมเข้าร่วมประชุมกับทางอำเภอในฐานะของผู้ใหญ่บ้าน ผมทราบว่ารัฐบาลมีแนวทางให้ผู้ที่มียุติกรรมเป็นผู้มีอิทธิพลให้ยุติบทบาทของตนเอง โดยให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าไปตรวจสอบ หากผู้ใดไม่หยุดก็จะจับกุม"

นายสี ปัจจุบันประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป สถานภาพสมรสเป็นผู้สมรส มีบุตร 2 คน จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปัจจุบันอายุ 30 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการมานานประมาณ 10 ปี เศษ สมัครเข้าเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือเจ้าพนักงานมานานประมาณ 1 ปี สาเหตุที่มาเป็นอาสาสมัครเนื่องจาก ต้องการมีส่วนร่วมทำให้สังคมในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการมีสภาพที่ดีขึ้น โดยนายสีกล่าวกับผู้วิจัยว่า

"ผมพักอาศัยอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการมานานประมาณ 10 ปีแล้ว ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป การที่ผมเข้ามาเป็นอาสาสมัครก็เพราะว่า ต้องการมีส่วนร่วมในการทำให้สังคมดีขึ้น โดยในครั้งแรกก็ไม่รู้ว่าจะทำได้อย่างไร จนกระทั่งเพื่อน ๆ มาชักชวนให้สมัครเข้าเป็นอาสาสมัคร ผมจึงเห็นว่าการได้เข้ามาเป็นอาสาสมัครสามารถทำอะไรได้ตั้งหลายอย่าง โดยที่หากว่าถ้าเราเป็นประชาชนทั่ว ๆ ไปเราก็ไม่สามารถที่จะทำได้มากนัก เช่น การให้ข้อมูลโดยตรงกับเจ้าหน้าที่และสามารถที่จะติดตามผลการปฏิบัติได้อย่างใกล้ชิด"

ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลยังมีความเข้าใจไม่มากพอ ดังจะเห็นได้จากที่นายสี กล่าวกับผู้วิจัยว่า

"ผมเป็นเพียงอาสาสมัคร และก่อนที่จะมาเป็นอาสาสมัครผมก็ไม่ค่อยได้ให้ความสนใจกับเรื่องเหล่านี้ ในขณะที่นั้นผมเพียงแต่ต้องการให้สังคมในชุมชนที่ผมพักอาศัยอยู่มีความสงบสุข แต่ผมก็ติดตามข่าวสารมาโดยตลอด สำหรับการปราบปรามผู้มีอิทธิพลผมเข้าใจว่า เป็นการปราบปรามผู้ที่ทุจริต บิบบังคับ ให้ผู้อื่นจ่ายเงินให้กับตนเอง และประเภทของผู้มีอิทธิพลที่ผมพอจะทราบ ก็คือ ยาเสพติด วินรถมอเตอร์ไซด์ พวกทวงหนี้ หว่ยใต้ดิน สาเหตุที่ทราบเพราะว่าผมทราบจากทางสื่อหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์"

จากข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเข้ามาเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือเจ้าพนักงาน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มาจากอาชีพต่าง ๆ ในระดับรากหญ้าของสังคมใน

จังหวัดสมุทรปราการ และมีบางส่วนที่เป็นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่เป็นผู้นำชุมชน โดยมีระยะเวลาการเป็นอาสาสมัครมานานประมาณ 1 ปี และกลุ่มตัวอย่างพักอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการมานานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จนถึงผู้ที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดสมุทรปราการมาตั้งแต่กำเนิด

ในด้านของสาเหตุที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือเจ้าพนักงานนั้น มีสาเหตุมาจากความต้องการมีส่วนร่วมช่วยเหลือสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่ให้มีสภาพที่ดีขึ้น โดยเข้าใจว่าการเข้าเป็นอาสาสมัครเป็นวิธีการหนึ่งที่จะมีส่วนร่วมได้

ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของรัฐบาล พบว่ากลุ่มตัวอย่างยังมีความเข้าใจเพียงผิวเผินเท่านั้นถึงแม้ว่าบางคนจะเป็นถึงผู้นำชุมชน โดยเฉพาะประเภทของผู้มีอิทธิพลที่กลุ่มตัวอย่างยังไม่สามารถตอบคำถามของผู้วิจัยได้อย่างครบถ้วน หรือแม้แต่ความหมายของผู้มีอิทธิพลในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจแต่เพียงว่าผู้มีอิทธิพล เป็นเพียงกลุ่มผู้ที่ก่อความเดือดร้อนให้กับประชาชนทั่วไปเท่านั้น

2. ประเภทผู้มีอิทธิพลที่ประชาชนที่เป็นอาสาสมัครมีข้อมูล

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาสาสมัคร พบว่า ทุกคนมีความสมัครใจในการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในฐานะของอาสาสมัคร โดยมีเหตุผลเพื่อต้องการช่วยเหลือหรือเพื่อต้องการมีส่วนร่วมในการดูแลชุมชนของตนเองให้มีความสงบสุข โดยเฉพาะในการป้องกันอาชญากรรมต่าง ๆ ในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามประเภทผู้มีอิทธิพลที่กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เคยประสบมา กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลว่า ประเภทของผู้มีอิทธิพลที่เคยพบเห็นหรือรับทราบได้แก่ผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ผู้มีอิทธิพลเรียกรับผลประโยชน์จากคิวยกยนต์รถจักรยานยนต์โดยผิดกฎหมาย สำหรับประเภทผู้มีอิทธิพลอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างยังไม่เคยประสบ เพียงแต่ได้รับข้อมูลมาจากบุคคลอื่น ทั้งจากสื่อสารมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ และจากคำบอกกล่าวของประชาชนทั่วไป โดยนายหนึ่ง เล่าให้ฟังว่า

“ประเภทของผู้มีอิทธิพลที่ผมเคยพบเห็นมาก่อน หรือมีข้อมูลส่วนมากก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติด หว่ยใต้ดิน การพนันบอล แต่ที่ผมได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพลนั้นผมยังไม่เคยมีประสบการณ์โดยตรง มีเพียงแต่ยาเสพติดและหว่ยใต้ดินเท่านั้นที่ผมเคยเห็นการซื้อขายกัน นอกนั้นผมก็เพียงได้ยินคนอื่นเขาพูดให้ฟัง”

นายสองให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของผู้มีอิทธิพลเช่นเดียวกับนายหนึ่ง โดยเล่าให้ฟังว่า

“สำหรับผมแล้วผมยังไม่มีประสบการณ์โดยตรงกับผู้มีอิทธิพล ส่วนใหญ่ผมจะได้ข้อมูลมาจากคนอื่นที่รู้จักกันหรือเป็นเพื่อนกัน ที่ทราบว่าเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือเจ้าพนักงาน จึงบอกให้ผมทราบและขอให้ผมประสานกับเจ้าหน้าที่ ให้ช่วยจับกุมโดยเฉพาะพวกยาเสพติด แต่ประเภทของผู้มีอิทธิพลอย่างอื่นเท่าที่ผมทราบและเคยเห็น ก็คือ หวยใต้ดิน พวกทวงหนี้”

“พวกทวงหนี้ที่ผมเคยเห็นว่ามันค่อนข้างจะใช้ความรุนแรงกับลูกหนี้เป็นอย่างมาก คนที่เป็นลูกหนี้ถูกคนกลุ่มนี้ทำร้ายร่างกาย เพราะไม่ยอมจ่ายเงินรายวันให้กับเจ้าหนี้ นอกจากมาทำร้ายร่างกายถึงบ้านแล้ว คนกลุ่มนี้ยังเข้าไปในบ้านของคนอื่นหรือของลูกหนี้อย่างอุกอาจและยึดเอาทรัพย์สินของเขาไป การกระทำของคนกลุ่มนี้เหมือนอย่างโจร ผมเคยติดตามหาข้อมูลเรื่องเหล่านี้ก็พอจะทราบว่า คนกลุ่มนี้มักจะมีพวกข้าราชการอยู่เบื้องหลังหรือเงินที่ให้คนอื่นกู้ยืมไปก็เป็นเงินของข้าราชการ เมื่อไม่ได้เงินคืนก็จะให้ลูกน้องที่เป็นนักเลงตามมาทวงถึงบ้าน”

นายสาม ซึ่งมีฐานะเป็นผู้นำชุมชนได้ให้ความเห็นว่า ผู้มีอิทธิพลที่แท้จริงและที่เคยพบเห็นหรือประสบมากับตนเองจะมีข้าราชการในพื้นที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย โดยเฉพาะการเรียกรับผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ โดยนายสาม กล่าวกับผู้วิจัยว่า

“ในฐานะที่ผมเป็นผู้นำชุมชนและอาสาสมัครช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ผมจึงต้องติดตามสถานการณ์ภายในชุมชนของผมอยู่ตลอดเวลา ทำให้ผมมีประสบการณ์เกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลเหล่านี้ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับยาเสพติด ผมเคยเห็นการซื้อขายยากัน

ผมก็เข้าไปได้ ถึงขนาดที่ถูกคนเหล่านี้ข่มขู่จะทำร้ายร่างกาย และข้อมูลที่ผมทราบมาคนขายยาบางคนก็มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปเกี่ยวข้อง แต่กรณีนี้ผมได้รับข้อมูลมายังไม่แน่ชัด นอกจากเรื่องยาเสพติดแล้ว การฮั้วประมูล การเก็บผลประโยชน์จากคิวรถมอเตอร์ไซด์ ผมก็เคยมีประสบการณ์ โดยเฉพาะการฮั้วประมูลที่เกี่ยวกับการสร้างถนนในชุมชนของผม ส่วนใหญ่ผู้มีอิทธิพลเหล่านี้ก็เป็นข้าราชการในหน่วยงานที่เกี่ยวกับการประมูล ในจังหวัดสมุทรปราการการฮั้วประมูลก็ค่อนข้างรุนแรง สำหรับวินมอเตอร์ไซด์ผมก็ได้ยินเจ้าของวินคุยให้ฟังว่า จะต้องจ่ายเงินให้กับตำรวจเท่านั้นเท่านั้น แต่จะจริงตามที่เขาเล่าให้ฟังหรือไม่ผมก็ไม่แน่ใจ”

นายสี่กล่าวกับผู้วิจัยว่าเคยมีประสบการณ์กับผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวกับหวยใต้ดินแต่ประเภทอื่นนายสี่ยังไม่เคยมีประสบการณ์ โดยนายสี่ให้ข้อมูลว่า “สำหรับประสบการณ์ที่เกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลนั้น ผมเคยมีประสบการณ์แต่เรื่องเกี่ยวกับหวยใต้ดินเพราะบางครั้งผมก็ไปซื้อเหมือนกัน แต่ผู้มีอิทธิพลประเภทอื่น ๆ ผมยังไม่เคยเห็นกับตา มีเพียงแต่คนอื่นเขาล่าให้ผมฟัง”

3. การมีส่วนร่วมของประชาชน

ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและลักษณะการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า การมีส่วนร่วมเป็นไปในรูปแบบของการให้ข้อมูลข่าวสารกับเจ้าหน้าที่ในการปราบปราม ทั้งในรูปของการส่งเป็นหนังสือหรือบัตรสนเท่ห์และแจ้งข้อมูลด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมในลักษณะการให้ความสนใจติดตามข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ การมีส่วนร่วมในลักษณะของการหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล โดยเฉพาะผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวกับยาเสพติด กลุ่มตัวอย่างจะมีส่วนร่วมในระดับที่สูงทุกคน แต่กลุ่มผู้มีอิทธิพลประเภทอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างเพียงแต่ให้ความสนใจติดตามข้อมูลข่าวสารติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ยังพบว่าหากมีข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ กลุ่มตัวอย่างพร้อมที่จะแจ้งข้อมูลให้กับเจ้าหน้าที่ทราบ เพื่อเป็นข้อมูลในการปราบปรามต่อไป ดังที่นายหนึ่งกล่าวกับผู้วิจัยว่า

“ผมเคยมีประสบการณ์หรือเคยพบเห็นผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งอยู่ในละแวกชุมชนที่ผมพักอาศัยอยู่ ได้ติดตามข้อมูลของคนกลุ่มนี้และได้แจ้งข้อมูลให้กับทางโรงพักทราบ ตำรวจก็สามารถจับกุมคนชายได้ แต่ถ้าเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลอื่น ๆ ก็เป็นเรื่องหวยไต่ดินที่ผมติดตามข่าวสารเกี่ยวกับเจ้ามือหวย แต่ก็ไม่ได้ติดตามมากนักเพราะเรื่องนี้ใคร ๆ ก็เล่นกันทั้งนั้น ส่วนผู้มีอิทธิพลอื่นนอกเหนือจากนี้ผมได้แต่ติดตามข่าวสาร แต่ถ้าหากผมมีข้อมูลและคิดว่าปลอดภัยสำหรับตัวผมแล้ว ผมก็จะแจ้งข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ทันที สำหรับผมการให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ก็ใช้วิธีการบอกกับคนที่ผมไว้วางใจ แต่เพื่อน ๆ ผมที่เป็นอาสาสมัครด้วยกันบางคนเขาไม่ค่อยกล้ากลัวมีปัญหา แต่ก็อยากแจ้งข้อมูลก็จะใช้วิธีการเขียนหนังสือส่งทางไปรษณีย์แล้วติดตามผลงานกันเขาเอง ซึ่งการทำวิธีนี้ก็ดีปลอดภัยกับตัวเองครับ”

นายสองกล่าวกับผู้วิจัยว่า “ข้อมูลที่ผมทราบเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลก็อย่างที่ผมได้บอกผมทราบข้อมูลเกี่ยวกับพวกยาเสพติด หวยไต่ดิน และที่เคยเห็นก็เกี่ยวกับพวกทวงหนี้ ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ที่ผมทราบก็จะแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจไปจับกุม บางรายก็จับได้บางรายก็ยังไม่จับไม่ได้ส่วนเรื่องอื่น ๆ ผมก็ให้ความสนใจในลักษณะของการติดตามข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ หรือบางทีคนรู้จักกันเขาก็เล่าให้ฟัง วิธีการแจ้งข้อมูลของผมก็ใช้วิธีการส่งเป็นหนังสือบ้างหรือบางครั้งก็จะบอกกับคนที่เราไว้วางใจได้ เรื่องอย่างนี้นั้นไม่ค่อยปลอดภัยบางครั้งก็ต้องป้องกันตัวเองบ้าง”

นายสามกล่าวกับผู้วิจัยว่า “ผมเป็นผู้ใหญ่บ้าน ผมติดตามเรื่องนโยบายนี้มาตลอดและหาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพิ่มเติมด้วย โดยเฉพาะผู้ที่มีข้อมูลอยู่แล้วแต่เจ้าหน้าที่ยังไม่สามารถจับกุมตัวและยังไม่เลิกพฤติกรรม โดยเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด ผมแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบ

อยู่เรื่อย หลังจากที่ผมแจ้งให้ทราบแล้ว ผมก็จะติดตามผลการปฏิบัติอยู่ตลอด ส่วนวิธีการแจ้งของผมก็ใช้ทั้งการบอกกับเจ้าหน้าที่โดยตรง แต่บางครั้งผมก็ใช้ในลักษณะของการส่งเป็นหนังสือโดยที่ไม่ระบุชื่อ กรณีอย่างนี้ผมทำในเรื่องที่สำคัญและคิดว่าจะไม่เป็นอันตรายกับผม ส่วนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพลประเภทอื่น ๆ ผมก็ได้ติดตามข้อมูลข่าวสารอยู่ตลอดเวลาและติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ หากพบมีการทุจริตหรือมีเรื่องผิดปกติเกิดขึ้นผมก็จะเก็บเป็นข้อมูลไว้เรื่องไหนบอกเจ้าหน้าที่ได้ผมก็จะบอกทันที”

โอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมกับนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อย โดยนายหนึ่งกล่าวว่า

“ผมคิดว่าทั้งก่อนและหลังการมีนโยบายนี้ ชาวบ้านทั่วไปไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมกับการปราบปรามเท่าใดนัก ทั้งนี้ จากเท่าที่ผมเคยคุยกับเพื่อนหลาย ๆ คนมีความคิดเห็นว่าเป็นไม่ใช่เรื่องของตนเอง”

นายสองได้กล่าวกับผู้วิจัยว่า “ถ้าพูดถึงพวกผมส่วนใหญ่ก็จะเข้ามามีโอกาสในการมีส่วนร่วมค่อนข้างมาก ทั้งนี้ อาจจะเป็นเนื่องจากพวกผมมีโอกาสรู้จักกับเจ้าหน้าที่ แต่กับชาวบ้านทั่วไป ยังไม่ค่อยมีโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมกับนโยบายนี้ อาจจะเป็นเพราะเขากลัวจะเดือดร้อนหรือไม่ปลอดภัยก็ได้ อย่างผมบางครั้งก็กลัวจะแจ้งเรื่องใดสักเรื่องยังต้องคิดก่อน”

นายสามกล่าวกับผู้วิจัยว่า “ในฐานะที่ผมเป็นผู้นำชุมชน โอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมกับนโยบายนี้ย่อมมีมากกว่าคนอื่น ๆ แต่ถ้าจะกล่าวถึงทั้งหมดแล้วพวกผมจะมีโอกาสมากกว่าชาวบ้านทั่ว ๆ ไป ทั้งนี้ จากประสบการณ์ที่ผ่านมา เรื่องอย่างนี้บางครั้งมันก็ไปพัวพันกับเจ้าหน้าที่ ทำให้ชาวบ้านไม่ค่อยอยากจะไปยุ่งด้วยมันจะเดือดร้อน แต่ในความจริงแล้วชาวบ้านเขาก็ต้องการให้เจ้าหน้าที่จัดการกับผู้มีอิทธิพลเหล่านี้ให้หมดไป”

ผู้วิจัยได้สอบถามถึง ท่าทีหรือทัศนคติต่อการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลดังต่อไปนี้

นายสามกล่าวกับผู้วิจัยว่า “เท่าที่ผมได้พูดคุยกับกลุ่มเจ้าหน้าที่อาสาสมัครด้วยกันและเท่าที่เคยได้ฟังจากชาวบ้านพูดคุยถึงเรื่องนี้ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ยังไม่จริงจังเท่าที่ควร อย่างเช่นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพลก็ยังไม่ตรงตามความเป็นจริงเท่าใดนักไม่เคยเห็นเจ้าหน้าที่เข้ามาหาข้อมูลกับชาวบ้านเท่าใด การปราบปรามผู้มีอิทธิพลตัวจริงก็ไม่เห็นมีการดำเนินการ เรื่องใดที่พัวพันกับเจ้าหน้าที่ก็เงียบหายไป ชาวบ้านส่วนใหญ่หรือแม้กระทั่งพวกผมก็มีความเห็นว่า ยังไม่มีความจริงจังและทำดีที่สุดเรื่องเหล่านี้ก็จะเงียบหายไปผู้มีอิทธิพล

ต่าง ๆ ก็จะมา กลับมา ยกเว้นเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติด พวกผมคิดว่าการปราบปรามจะจริงจังต่อไป แต่ตัวผู้มีอิทธิพลหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ก็จะกลับมาอีก ”

นายหนึ่งกล่าวกับผู้วิจัยว่า “ผมเห็นว่าในเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติดเจ้าหน้าที่เขาปราบปรามกันอย่างจริงจัง แต่เรื่องอื่น ๆ ยังไม่มีความจริงจังเท่าที่ควร ผมก็เห็นว่าผู้มีอิทธิพลประเภทอื่นยังคงหลงเหลืออยู่แต่อาจจะลดน้อยลงบ้าง จากที่ผมได้พูดคุยกับเพื่อน ๆ ที่เป็นอาสาสมัครด้วยกัน ทุกคนเห็นว่ามันยากที่จะปราบปรามได้หมดไปเพราะไม่มีการทำอย่างต่อเนื่อง”

นายสองกล่าวกับผู้วิจัยว่า “นโยบายนี้ถ้าไม่ทำอย่างต่อเนื่องผู้มีอิทธิพลก็จะกลับมาอีก เจ้าหน้าที่เขาทำไม่เด็ดขาด อาจจะเป็นเพราะว่าเมื่อก่อนเขามีส่วนเกี่ยวข้องกับบางเรื่อง เช่น หวยใต้ดิน วินรถมอเตอร์ไซด์ เพียงแต่เรื่องเหล่านี้จะลดน้อยลงเท่านั้น”

นายสี่กล่าวว่า “นโยบายนี้ผมและพวกเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดีนะครับ แต่มันอยู่ที่เจ้าหน้าที่จะปราบปรามกันอย่างจริงจังหรือไม่ เท่าที่เห็นทุกวันนี้เจ้าหน้าที่เขาก็ตั้งใจทำกันดี โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติดทำได้ดีมาก แต่ในเรื่องอื่น ๆ ผมก็ยังสงสัยอยู่”

ความมั่นใจในความสำเร็จในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ยังไม่มีความมั่นใจเท่าไรนัก มีเพียงที่เกี่ยวกับยาเสพติดเท่านั้นที่กลุ่มตัวอย่างมั่นใจว่าจะหมดไป

นายหนึ่งกล่าวกับผู้วิจัยว่า “ในเรื่องความสำเร็จในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ผมเห็นว่าคงจะเป็นเรื่องยากครับ มีเพียงแต่ที่เกี่ยวกับยาเสพติดเท่านั้นที่พอจะมีความหวัง ส่วนเรื่องอื่น ๆ คงจะยากหน่อย ในช่วงนี้เพิ่งจะมีการปราบปรามกันใหม่ ๆ ผู้มีอิทธิพลหรือลูกน้องของคนเหล่านี้ก็จะหลบหรือหยุดไปชั่วคราว แต่เมื่อเรื่องนี้เจ้าหน้าที่ไม่จริงจังผู้มีอิทธิพลก็จะกลับมาอีกอย่างหนึ่งก็คือเกี่ยวกับมาตรการลงโทษผู้มีอิทธิพล ผมว่ามันยังเบาไปและยังไม่ถึงตัวการที่แท้จริง”

นายสองกล่าวว่า “ความสำเร็จในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลต้องให้ความสำคัญกับเจ้าหน้าที่ว่ามีความจริงใจในการปราบปรามแค่ไหน ถ้าถามในขณะนี้ผมเห็นว่าเจ้าหน้าที่เขาก็จริงจังอยู่ ผู้มีอิทธิพลต่าง ๆ ก็เบาลงไป แต่ผมว่าในไม่ช้าก็จะกลับมาอีกผมจึงไม่ค่อยมั่นใจเท่าใดนักว่าจะปราบปรามให้หมดสิ้นไปได้ โดยเฉพาะเรื่องที่มีเจ้าหน้าที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย คุณลองดูเรื่องเกี่ยวกับการพนันฟุตบอลก็แล้วกัน จนถึงปัจจุบันยังไม่สามารถปราบปรามได้เลย”

นายสามกล่าวกับผู้วิจัยว่า “ผมไม่มั่นใจในความสำเร็จเท่าใดนัก แม้แต่ชาวบ้านที่เป็นลูกบ้านของผมเขายังพูดกันอย่างนั้น เพราะหลาย ๆ เรื่องเจ้าหน้าที่และนักการเมืองเข้าไปเกี่ยวข้อง หรือจะกล่าวอีกอย่างก็ได้ว่าเป็นผู้มีอิทธิพลเสียเอง มันทำให้ปราบปรามได้ยาก ผมว่ามี

อยู่เรื่องเดียวที่น่าจะปราบปรามได้หมดหรือลดน้อยลงอย่างมากก็คือ ยาเสพติด นอกนั้นเป็นเรื่องยาก ตัวอย่างการฮั้วประมูล ปัจจุบันนี้ยังมีข่าวเรื่องการฮั้วประมูลที่ต่าง ๆ ให้เห็นอยู่ตามสื่อต่าง ๆ ในเรื่องของกรดำเนินการทางกฎหมาย ผมว่ามันก็ยังไม่เด็ดขาดเท่าที่ควร คนที่ถูกดำเนินคดีที่ผ่านมาก็เป็นเพียงลูกน้องของผู้มีอิทธิพล ตัวการจริง ๆ ยังไม่ถูกดำเนินการ ฉะนั้นการดำเนินการทางกฎหมายจะต้องเด็ดขาดมากกว่าที่เป็นอยู่และต้องทำให้ครบวงจร”

นายสี กล่าวว่่า “เรื่องนี้ผมว่าสำเร็จยาก มันอยู่กับความจริงใจของเจ้าหน้าที่ แต่ผมก็เห็นใจนะครับ เพราะเรื่องอย่างนี้มันมีมานานแล้ว จะให้หมดไปในชั่วเวลาอันสั้นมันยาก มันอยู่กับหลายฝ่าย ประชาชนทั่วไปก็เกี่ยวข้องด้วย จะให้ความสำคัญกับเรื่องเหล่านี้หรือไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลกับทางราชการมากนักแค่นั้น”

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการ เกิดจากนักการเมืองท้องถิ่นที่มีนักการเมืองระดับชาติสนับสนุนอยู่ โดยที่มีข้าราชการร่วมมืออยู่ด้วย

นายหนึ่ง กล่าวกับผู้วิจัยว่า “ผู้มีอิทธิพลที่มีอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการส่วนใหญ่ก็เป็นนักการเมืองท้องถิ่นหรือเป็นลูกน้องทั้งนั้น โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับวินรถมอเตอร์ไซด์ และส่วนใหญ่ก็จะมีเจ้าหน้าที่เข้าไปเกี่ยวข้องด้วย อาจจะเป็นรูปของผลประโยชน์”

นายสอง กล่าวกับผู้วิจัยว่า “ในจังหวัดสมุทรปราการผู้มีอิทธิพลส่วนใหญ่จะมีนักการเมืองท้องถิ่นให้การสนับสนุนหรือนักการเมืองท้องถิ่นเป็นเสียเอง อย่างนี้ใครจะไปปราบปรามได้หมด”

นายสาม กล่าวกับผู้วิจัยว่า “ผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการส่วนใหญ่ได้รับการช่วยเหลือจากข้าราชการทั้งนั้น ถ้าคนเหล่านี้ไม่ได้รับการช่วยเหลือจากข้าราชการก็ยากที่จะอยู่ได้ ทั้งสองฝ่ายพึ่งพาอาศัยกันในรูปแบบของผลประโยชน์”

นายสี่ กล่าวกับผู้วิจัยว่า “จากประสบการณ์ของผมคิดว่านักการเมืองและข้าราชการนั้นแหละครับที่เป็นผู้มีอิทธิพลที่แท้จริง สาเหตุของเรื่องนี้ก็ไม่พ้นเรื่องผลประโยชน์ และการที่ข้าราชการอยู่ในพื้นที่มานานมีอิทธิพลในพื้นที่มากขึ้น รู้จักคนในพื้นที่มากขึ้นจนกลายเป็นผู้มีอิทธิพลไปโดยปริยาย”

4. สรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของประชาชนที่เป็นอาสาสมัคร

จากข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาสาสมัครช่วยเหลือเจ้าพนักงาน สามารถสรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลดังนี้

1) ระดับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลเป็นการเข้ามีส่วนร่วมในระดับต่าง ๆ คือ

1.1 ระดับความสนใจในปัญหา กลุ่มอาสาสมัครที่ให้ข้อมูลกับผู้วิจัยมีระดับในการสนใจปัญหาผู้มีอิทธิพลทุกประเภทในระดับที่สูงโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับยาเสพติด หวยใต้ดิน และวินรถจักรยานยนต์รับจ้าง

1.2 ระดับการวิเคราะห์ปัญหา การมีส่วนร่วมในระดับการวิเคราะห์ปัญหาของกลุ่มอาสาสมัคร พบว่า มีการวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและความสำเร็จของการปราบปรามโดยมีการ 109 วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันในกลุ่มของอาสาสมัครและประชาชนทั่วไป โดยเห็นว่าเจ้าหน้าที่ยังไม่มีความจริงจัง โดยเฉพาะกับผู้มีอิทธิพลตัวจริง และเห็นว่า การปราบปรามถ้าไม่ทำอย่างต่อเนื่องผู้มีอิทธิพลที่ยุติบทบาทก็จะกลับมาอีก

1.3 ระดับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล จากข้อมูลที่เกิดขึ้นรวบรวมมาได้ พบว่ากลุ่มอาสาสมัครได้เข้ามามีส่วนร่วมในระดับนี้มากกว่าการมีส่วนร่วมในระดับอื่น โดยการมีส่วนร่วมในระดับนี้กระทำในลักษณะของการส่งบัตรสนเท่ห์ การแจ้งข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง ทั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มอาสาสมัครมีโอกาสใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติมากกว่าประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะการให้ข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติด หวยใต้ดิน

1.4 ระดับการวางแผนแก้ปัญหา การมีส่วนร่วมในระดับการวางแผนการแก้ไข ปัญหา พบว่า กลุ่มอาสาสมัครไม่ได้มีส่วนร่วมในระดับนี้แต่อย่างใด

1.5 ระดับการติดตามประเมินผล พบว่า กลุ่มอาสาสมัครทุกคนมีส่วนร่วมในการติดตามผลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นผู้ให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ด้วยตนเองและเป็นผู้ที่มีความสนใจในปัญหาอยู่แล้ว ประกอบกับได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่

2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

นอกจากระดับต่าง ๆ ของการมีส่วนร่วมในนโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพลแล้ว ยังมีปัจจัยตัวแปรอื่น ๆ อีกที่จะส่งเสริมและก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในระดับต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านนโยบาย จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ความเข้าใจในนโยบายของกลุ่มอาสาสมัครยังเป็นไปอย่างผิวเผินถึงแม้บางคนจะเป็นผู้นำชุมชน โดยเฉพาะประเภทของผู้มีอิทธิพลที่กลุ่มตัวอย่างยังมีความรู้และเข้าใจไม่ครบถ้วน หรือแม้แต่ความหมายของคำว่าผู้มีอิทธิพล กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจแต่เพียงว่าเป็นกลุ่มผู้ที่ก่อความ

เด็กร้อนให้กับประชาชนทั่วไปเท่านั้น ถึงแม้ว่านโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลจะมีความชัดเจนและสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม

2.2 ปัจจัยด้านทรัพยากร พบว่า ปัจจัยทรัพยากรนี้ไม่ได้มีผลต่อการมีส่วนร่วมของกลุ่มอาสาสมัคร ทั้งนี้ เนื่องจากอาสาสมัครที่เข้ามามีส่วนร่วมเกิดจากความสมัครใจโดยมีจุดประสงค์ต้องการให้เกิดความสงบเรียบร้อยในชุมชนของตนเองเท่านั้น

2.3 ปัจจัยด้านการใช้ข้อมูลและกระบวนการติดต่อ พบว่า กลุ่มอาสาสมัครได้มีกระบวนการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ โดยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล เพื่อให้เจ้าหน้าที่นำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในการปราบปราม ฉะนั้น จะเห็นว่าปัจจัยนี้มีส่วนส่งเสริมให้กลุ่มอาสาสมัครเข้ามามีส่วนร่วมในการปราบปราม

2.4 ปัจจัยด้านประชาชนและลักษณะชุมชน พบว่า ปัจจัยเหล่านี้มีส่วนในการส่งเสริมให้กลุ่มอาสาสมัครเข้ามามีส่วนร่วม เนื่องจากประชาชนทั่วไปมีข้อมูลและไม่สามารถที่จะเข้าถึงเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบได้ จึงได้กระทำผ่านกลุ่มอาสาสมัคร นอกจากนี้กลุ่มอาสาสมัครก็จัดได้ว่าเป็นประชาชนกลุ่มหนึ่งที่เข้ามามีส่วนร่วม

4.3 ผลการศึกษาการปฏิบัติตามนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของภาคราชการ ในจังหวัดสมุทรปราการ

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นถึงข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจะได้จากภาคราชการที่มีหน้าที่ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล จึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากภาคราชการที่ผู้วิจัยจะได้ทำการสัมภาษณ์ โดยเป็นกลุ่มข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการมาเป็นระยะเวลาตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป และปัจจุบันยังรับราชการในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ โดยผู้ให้สัมภาษณ์ต้องทำหน้าที่ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลตามนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของรัฐบาล กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็นสองระดับ คือ ระดับผู้บริหาร ได้แก่ ข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งรองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ และระดับผู้ปฏิบัติการตามนโยบาย ได้แก่ ข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธร และรองผู้กำกับการป้องกันปราบปรามสถานีตำรวจภูธร ที่สังกัดในตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ โดยผลการศึกษาวิจัยปรากฏดังนี้

4.3.1 ข้อมูลทั่วไป

พ.ต.อ.สุข ประกอบอาชีพรับราชการตำรวจ ดำรงตำแหน่งรองผู้บังคับการตำรวจภูธร จังหวัดสมุทรปราการ มีหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและเป็นผู้บริหารระดับสูงของ ตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดสมุทรปราการ มานานประมาณ 5 ปี จึงทำให้มีประสบการณ์และข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลในจังหวัด สมุทรปราการมากในระดับหนึ่ง ระดับการศึกษาปริญญาโท ปัจจุบันอายุ 48 ปี พ.ต.อ.มาก ปัจจุบันประกอบอาชีพรับราชการตำรวจ ดำรงตำแหน่งผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรแห่งหนึ่งใน จังหวัดสมุทรปราการ มีหน้าที่หลักในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและเป็นผู้บริหารใน ระดับสถานีตำรวจวางแผนและบริหารงานต่าง ๆ ภายในสถานีตำรวจ ระดับการศึกษาปริญญาโท รับราชการและมีประสบการณ์เกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการมานานประมาณ 10 ปี ปัจจุบันอายุ 45 ปี

พ.ต.ท.น้อย ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง รองผู้กำกับการป้องกันปราบปราม ประจำอยู่สถานี ตำรวจภูธรแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรปราการ มีหน้าที่หลักในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ผู้ให้สัมภาษณ์จัดอยู่ในระดับของผู้ปฏิบัติตามนโยบาย มีประสบการณ์เกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล รับราชการในจังหวัดสมุทรปราการมานานประมาณ 5 ปี ระดับการศึกษาปริญญาโท ปัจจุบันอายุ 42 ปี

4.3.2 ลักษณะปัญหาผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเหมือนกันว่า ผู้มีอิทธิพลในจังหวัด สมุทรปราการเกิดจากกลุ่มบุคคลสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่เป็นผู้ใช้อำนาจและกลุ่มที่มีเงินทุน ข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

จากการสัมภาษณ์ พ.ต.อ.สุข ได้จำแนกผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการเกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะ คือ

1. กลุ่มบุคคลที่มีอำนาจในทางกฎหมายอยู่แล้ว เช่น กลุ่มข้าราชการประจำ ข้าราชการ ท้องถิ่น เป็นต้น กลุ่มบุคคลเหล่านี้จะใช้อำนาจทางกฎหมายเพื่อบีบบังคับประชาชน เนื่องจากรับ ราชการหรือประจำอยู่ในพื้นที่เป็นระยะเวลาเวลานาน ๆ จนก่อให้เกิดอิทธิพลที่สามารถบีบบังคับ ผู้อื่นได้ โดยใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือ
2. กลุ่มคนที่ใช้ทุนเป็นเครื่องมือในการสร้างตนเองจนกลายเป็นผู้มีอิทธิพล ซึ่งสามารถ แยกลักษณะของการเกิดได้ 2 ลักษณะ คือ

2.1 กลุ่มที่ใช้ทุนในทางลบ เป็นกลุ่มที่ใช้เงินหรือผลประโยชน์อื่น ๆ ในการซื้อสิทธิต่าง ๆ ในสังคม เช่น การซื้อที่ดิน ถ้าเจ้าของที่ดินไม่ขายให้หรือไม่ยินยอมให้ความร่วมมือ กลุ่มคนดังกล่าวจะใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อบีบบังคับเจ้าของที่ดิน อาจจะทำโดยการกว้านซื้อที่ดินเพื่อปิดล้อมทางเข้าออก หรือวิธีการอื่น ๆ

2.2 กลุ่มที่ใช้ทุนในทางบวกเป็นกลุ่มคนหรือบุคคลที่เกิดจากการใช้ทุนช่วยเหลือผู้อื่นเป็นระยะเวลานาน ๆ จนทำให้เกิดความรู้สึกเป็นบุญคุณกับประชาชนทั่วไป ก่อให้เกิดบารมีและนำไปสู่การเป็นผู้มีอิทธิพลในที่สุด

พ.ต.อ.มาก กล่าวกับผู้วิจัยว่า “จากประสบการณ์ของผมที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดสมุทรปราการมานาน ผมเห็นว่าผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการ เกิดจากกลุ่มคนสองลักษณะคือ กลุ่มคนหรือบุคคลที่มีอำนาจอยู่ในมือ สามารถใช้อำนาจดังกล่าวบีบบังคับคนอื่นให้ปฏิบัติตามที่ตนต้องการ หรือใช้อำนาจที่ตัวเองมีอยู่ไปในทางที่ไม่ถูกต้อง เพื่อประโยชน์ของตนเอง เช่น พวกข้าราชการประจำ อีกกลุ่มหนึ่ง ก็คือ กลุ่มที่กลายเป็นผู้มีอิทธิพลโดยที่ตนเองไม่ได้ตั้งใจ กลุ่มนี้เป็นพวกมีเงินมากพอที่จะช่วยเหลือผู้อื่นที่ได้รับความเดือดร้อน เมื่อคนเหล่านี้ช่วยเหลือคนอื่นมาเป็นระยะเวลานาน ก็ได้รับการนับถือจากคนในชุมชนจนก้าวไปสู่การเป็นผู้มีอิทธิพลเป็นที่รู้จักของข้าราชการต่าง ๆ ในพื้นที่ ให้การช่วยเหลือหน่วยงานราชการต่าง ๆ นำไปสู่การมีอิทธิพลเหนือหน่วยงานนั้น ๆ เมื่อขอให้หน่วยงานราชการช่วยเหลืออะไรก็ทำได้ง่าย กลุ่มคนเหล่านี้ก็จะกลายเป็นนักการเมืองท้องถิ่นและนักการเมืองระดับชาติต่อไป”

พ.ต.ท.น้อย กล่าวกับผู้วิจัยว่า “ในฐานะที่ผมเป็นผู้ปฏิบัติในการปราบปรามและปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดสมุทรปราการ มาเป็นเวลานานพอสมควร ผมเห็นว่าผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการเกิดมาจากบุคคลสองกลุ่ม คือ กลุ่มบุคคลที่เป็นข้าราชการที่ประจำอยู่ในพื้นที่เป็นระยะเวลานาน ทำให้เป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไป กลุ่มคนเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับนักการเมืองท้องถิ่นเป็นอย่างดี และใช้อำนาจหน้าที่ทำให้ตนเองเกิดอิทธิพลกับประชาชนในพื้นที่ ส่วนอีกกลุ่มหนึ่ง คือ กลุ่มที่เปลี่ยนสถานภาพของตนเองเป็นผู้มีอิทธิพลโดยใช้ทุนเข้าช่วยเหลือผู้อื่นจนเป็นที่นับถือของคนทั่วไป เมื่อกลุ่มคนเหล่านี้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปมากขึ้นก็จะกลายเป็นฐานทำให้คนเหล่านี้เปลี่ยนสภาพเป็นนักการเมือง โดยมีกลุ่มข้าราชการให้การสนับสนุน”

นอกจากนี้ พ.ต.ท.น้อย ยังกล่าวกับผู้วิจัยเพิ่มเติมว่า ประเภทของผู้มีอิทธิพลแบ่งอยู่เป็นสองระดับ โดยกล่าวว่า

“ในฐานะผมเป็นผู้ปฏิบัติตามนโยบายนี้และเท่าที่ผมเคยประสบ ผมแยกผู้มีอิทธิพลออกเป็นสองระดับด้วยกัน คือ ผู้มีอิทธิพลที่อยู่สามารถปฏิบัติการได้โดยผู้ปฏิบัติในระดับล่าง คือ

เป็นผู้มีอิทธิพลรายย่อยที่ไม่ใช่มีลักษณะเป็นเครือข่ายที่ซับซ้อน ผู้มีอิทธิพลในระดับนี้ ในอดีต การแก้ไขปัญหา จะกระทำโดยการเข้าปราบปรามตามฐานความผิดที่บุคคลเหล่านั้นกระทำผิด เนื่องจากผู้มีอิทธิพลเหล่านี้ยังไม่มีอำนาจมากพอที่จะกดดันเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ผู้มีอิทธิพลอีก ระดับหนึ่ง คือ ผู้มีอิทธิพลที่ไม่สามารถปฏิบัติการได้โดยเจ้าหน้าที่ระดับล่าง คือ เป็นผู้ที่มีอิทธิพลที่มีลักษณะเป็นเครือข่ายที่มีความซับซ้อน การแก้ไขปัญหาในอดีตกระทำได้เพียงแต่การรายงานให้หน่วยเหนือทราบถึงการกระทำผิดของคนกลุ่มนี้ โดยมีจุดประสงค์ให้หน่วยเหนือจัดชุดปฏิบัติการ หรือหาหน่วยงานที่สามารถดำเนินการได้เข้ามาปราบปราม ทั้งนี้สาเหตุที่ผู้ปฏิบัติระดับล่างไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากผู้มีอิทธิพลเหล่านั้นมีความสนิทสนมกับเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการหรือในระดับสถานีตำรวจ ทำให้เจ้าหน้าที่เหล่านั้นไม่กล้าที่จะดำเนินการปราบปราม นอกจากนี้เหตุที่ไม่สามารถดำเนินการได้ ก็เนื่องจากการที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติรู้เห็นเป็นใจในการกระทำผิดด้วย”

จากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัย ยังพบว่า ผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการที่มีจำนวนมาก ได้แก่ ผู้มีอิทธิพลห้วยไต่ดิน ผู้มีอิทธิพลเรียกรับผลประโยชน์จากวินรถจักรยานยนต์รับจ้างผิดกฎหมาย ผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวกับยาเสพติด ผู้มีอิทธิพลจากบ่อนการพนัน ผู้มีอิทธิพลจากการฮั้วประมูล และผู้มีอิทธิพลติดตามทวงหนี้ โดยหลังจากที่มีการประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของรัฐบาลแล้ว ปรากฏว่าผู้มีอิทธิพลเหล่านี้ได้ยุติบทบาทของตนเองตามข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

พ.ต.อ.สุข กล่าวกับผู้วิจัยว่า “ผู้มีอิทธิพลในจังหวัดสมุทรปราการที่มีมากที่สุดในภาพรวมแล้ว คือ ผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับการพนันบอลและห้วยไต่ดิน ผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับเรียกรับผลประโยชน์จากวินรถจักรยานยนต์รับจ้าง ผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับการทวงหนี้ และผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับการฮั้วประมูล แต่หลังจากประกาศนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลแล้ว พวกเราได้กดดันผู้มีอิทธิพลเหล่านี้จนยุติบทบาทของตนเอง สาเหตุที่กลุ่มคนเหล่านี้ยุติบทบาทของตนเองไปเนื่องจากส่วนหนึ่งมาจากการกดดัน โดยใช้มาตรการทางกฎหมายที่จริงจังกับผู้มีอิทธิพล อีกส่วนหนึ่งมาจากความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ที่แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล จนกลุ่มบุคคลเหล่านี้เกรงกลัว”

พ.ต.อ.มาก กล่าวว่า “ผู้มีอิทธิพลพื้นที่ของผมที่พบมากที่สุดคือ ผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับทวงหนี้ และผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับวินรถจักรยานยนต์ กลุ่มคนเหล่านี้ก่อนที่มีการประกาศนโยบายสร้างปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนมาก ที่มักจะเป็นปัญหาอยู่เป็นประจำก็เรื่องการทำร้ายร่างกายจากการติดตามทวงหนี้ หรือจากการทำร้ายร่างกายกันระหว่างวิน แต่เมื่อมีการประกาศ

นโยบายนี้ขึ้นมาโดยใช้วิธีการเดียวกับการปราบปรามยาเสพติด โดยขึ้นบัญชีเป็นผู้มีอิทธิพลแล้ว กลุ่มคนเหล่านี้ได้ยุติบทบาทของตนเองไป ในช่วงแรก ๆ ก็เกิดปัญหาเหมือนกันเพราะเมื่อกลุ่มอิทธิพลแก่ยุติบทบาทของตนเองไป ก็เกิดกลุ่มใหม่ที่มีนักการเมืองเข้ามาสนับสนุน แต่ระยะหลังกลุ่มคนเหล่านี้ก็หยุดไป เพราะเราดำเนินการอย่างจริงจัง”

พ.ต.ท.น้อย กล่าวว่ “สำหรับผู้มีอิทธิพลที่มีมากในพื้นที่ของผม ก็คือ ผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับการเรียกเก็บผลประโยชน์จากคิวรถจักรยานยนต์ เมื่อก่อนมีปัญหาเรื่องการยึดวิน การแย่งที่ตั้งวินรถกันอยู่เป็นประจำถึงขนาดใช้ความรุนแรง ในพื้นที่ของผมการเมืองท้องถิ่นมันรุนแรง ส่วนใหญ่พวกนี้ก็จะมึ้นักการเมืองท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมทั้งที่เป็นเจ้าของเอง โดยให้ลูกน้องดูแล บางคนก็ไปมีส่วนในเรื่องของผลประโยชน์ แต่ในระยะหลังปัญหาพวกนี้เบาลง โดยเฉพาะเรื่องการเรียกเก็บผลประโยชน์จากข้าราชการที่เกี่ยวข้อง แต่เรื่องเหล่านี้ภายในวินก็ยังมีอยู่ เพียงแต่เป็นเรื่องของการตกลงกันของเจ้าของวินกับคนขับวิน เกี่ยวกับค่าเช่าเสื่อวิน การดูแลกันภายในวิน ส่วนผู้มีอิทธิพลประเภทอื่นก็มีอยู่น้อย ส่วนใหญ่จะยุติบทบาทของตนเองไปหมดแล้ว”

ความมั่นใจในความสำเร็จในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของเจ้าหน้าที่ พบว่า การยุติบทบาทของกลุ่มผู้มีอิทธิพลเหล่านี้มิได้เป็นการยุติบทบาทอย่างแท้จริง เมื่อมีโอกาสหรือเมื่อรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ในการปราบปรามหย่อนยาน หรือลดความเข้มงวดในการปราบปราม กลุ่มบุคคลเหล่านี้จะแสดงบทบาทของตนเองอีกครั้ง โดยที่กลุ่มตัวอย่างกล่าวว่า

พ.ต.อ.สุข กล่าวกับผู้วิจัยว่า “ปัญหาผู้มีอิทธิพลในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการจะหมดไปหรือไม่หมดไปก็เป็นเหมือนกับในอดีตที่ผ่านมา ที่มีการดำเนินนโยบายในลักษณะนี้เหมือนกันแต่ก็ไม่สำเร็จ ทั้งนี้ มีสาเหตุมาจากความไม่ต่อเนื่องในการดำเนินนโยบายของรัฐบาล ทั้งนี้ เนื่องจากการมุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ ส่วนหนึ่งมาจากรัฐบาลที่เกิดจากนักการเมืองที่เป็นผู้มีอิทธิพล เช่น เป็นเจ้าของบ่อนการพนันมาก่อน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง เป็นต้น เมื่อบุคคลเหล่านี้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงทำให้เป็นผู้มีอำนาจทางการเมือง จึงใช้อำนาจทางการเมืองบีบบังคับผู้ปฏิบัติในพื้นที่ ให้ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ซึ่งสิ่งเหล่านี้นำไปสู่เรื่องของความมั่นคงในการรับราชการ ทำให้ผู้ปฏิบัติไม่กล้าที่จะดำเนินการกับผู้มีอิทธิพลที่มีนักการเมืองให้การสนับสนุน กล่าวคือ ผู้ปฏิบัติที่มีหน้าที่ในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล อาจจะถูกโยกย้ายไปรับราชการในจังหวัดอื่น หากไม่ปฏิบัติตามสิ่งที่นักการเมืองหรือผู้มีอิทธิพลที่มีนักการเมืองสนับสนุนต้องการ และส่วนสุดท้าย คือ การไม่บังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ มีสาเหตุมาจากข้าราชการมีเงินเดือนน้อย ทำให้ไม่เพียงพอ

กับการดำรงชีพ จึงจำเป็นต้องหันไปพึ่งพาผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ จึงส่งผลให้ข้าราชการนั้น ๆ ไม่สามารถที่จะบังคับใช้กฎหมายกับผู้มีอิทธิพลได้ หรือแม้แต่ประชาชนทั่วไป ที่ประสบปัญหาในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ก็หันไปพึ่งพาผู้มีอิทธิพลในพื้นที่เช่นกัน ก่อให้เกิดเป็นหนี้บุญคุณกันระหว่างผู้มีอิทธิพลกับประชาชนที่เข้าไปขอความช่วยเหลือ”

พ.ต.อ.มาก กล่าวกับผู้วิจัยว่า “ในปัจจุบันผมเห็นว่านโยบายนี้ประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ และจากประสบการณ์ของผมเห็นว่าการปราบปรามผู้มีอิทธิพลยากที่จะหมดไปได้หากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติไม่มีความต่อเนื่องในการปฏิบัติ ไม่มีการให้ความสำคัญกับนโยบายความไม่ต่อเนื่องนี้ เกิดจากการขาดการตรวจสอบการปฏิบัติ การปรับเปลี่ยนโยกย้ายข้าราชการบ่อยครั้ง จึงส่งผลให้ไม่มีการส่งต่อข้อมูลให้กับผู้ที่ดำรงตำแหน่งใหม่ทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องและไม่เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติ ในปัจจุบันที่เห็นว่าผู้มีอิทธิพลประเภทต่าง ๆ ยุติบทบาทของตนเองไปนั้นเป็นการชั่วคราวเท่านั้น หากเจ้าหน้าที่หยุดกดดันคนเหล่านี้ก็จะกลับมาอีกครั้ง ฉะนั้นถ้าจะให้มั่นใจได้ว่ากลุ่มคนเหล่านี้จะหมดไปก็ต้องปฏิบัติกันอย่างต่อเนื่อง อีกส่วนหนึ่ง คือ เรื่องระบบการช่วยเหลือกันเพราะเห็นว่าเป็นพวกพ้องหรือที่เรียกว่าระบบอุปถัมภ์ ประชาชนทั่วไปต้องแก้ไขในเรื่องเหล่านี้ ปัญหาต่าง ๆ จึงจะหมดไปอย่างถาวร”

พ.ต.ท.น้อย กล่าวกับผู้วิจัยว่า “ในฐานะของผู้ปฏิบัติ ผมเชื่อว่านโยบายนี้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี โดยเฉพาะผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด แต่สำหรับผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องการฮั้วประมูล ผมเห็นว่ายังไม่ประสบความสำเร็จ หรือจะกล่าวได้ว่าการฮั้วประมูลไม่ได้ลดน้อยลง สำหรับผู้มีอิทธิพลประเภทอื่น ๆ ในจังหวัดสมุทรปราการถือว่าลดน้อยลงแต่ก็ยังไม่หมดสิ้นไป ผู้มีอิทธิพลยังคงหลงเหลืออยู่ แต่จะเป็นในลักษณะของการตอบแทนบุญคุณ ไม่มีการบีบบังคับเหมือนในอดีตที่ผ่านมา หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นลักษณะของการสมประโยชน์กันทั้งสองฝ่าย ที่เห็นชัดเจนก็คือ วินรถจักรยานยนต์ที่ยังคงมีการจ่ายค่าเช่าเสื้อกันอยู่ แต่ก็มีราคาที่ถูกกลง หรือผู้มีอิทธิพลบางประเภทที่ยังหลงเหลืออยู่เนื่องจากประชาชนเอง เช่น หวยใต้ดิน เนื่องจากประชาชนทั่วไปยังเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดาและลึกลับลอบเล่นอยู่”

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความชัดเจนและความสอดคล้องของนโยบายนี้ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า นโยบายนี้มีความเหมาะสมแต่มีบางส่วนที่จะต้องปรับปรุง โดยกลุ่มตัวอย่างกล่าวว่า

พ.ต.อ.สุข กล่าวกับผู้วิจัยว่า “ตามความเห็นของผมเห็นว่านโยบายนี้เป็นนโยบายที่ดีสามารถช่วยเหลือชาวบ้านได้อย่างจริงจัง จากการปฏิบัติที่ผ่านมาถือได้ว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่ก็ต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อไม่ให้ผู้มีอิทธิพลที่ยุติบทบาทกลับมาอีก นโยบายนี้มี

ความสอดคล้องกับสังคมในปัจจุบัน แต่ก็มีส่วนที่จะต้องปรับปรุงเพื่อให้นโยบายนี้สำเร็จมากยิ่งขึ้น ก็คือ เรื่องปัจจัยในการบริหารนโยบาย ได้แก่ งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่”

พ.ต.อ.มาก กล่าวกับผู้วิจัยว่า “นโยบายนี้มีความเหมาะสมและเป็นนโยบายที่ดี มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน แต่ก็ยังมีจุดที่ควรจะต้องแก้ไข คือ การวินิจฉัยข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล ควรจะมีมาตรฐานมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ดำเนินนโยบายในระดับสูงควรจะมีความเป็นอิสระมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันการพิจารณาตัวผู้มีอิทธิพลจะมีเรื่องเกี่ยวกับเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง ให้ความช่วยเหลือบุคคลที่จะถูกขึ้นบัญชีเป็นผู้มีอิทธิพล ฉะนั้นผมเห็นว่าเรื่องนี้ควรจะมีองค์กรที่เป็นอิสระเข้ามาตรวจสอบ ควบคุมการพิจารณาตัวผู้มีอิทธิพล เพื่อให้เกิดความโปร่งใสมากขึ้น”

พ.ต.ท.น้อย กล่าวว่า “สำหรับความเห็นของพี่เกี่ยวกับความชัดเจนและความสอดคล้องของนโยบายนี้ พี่ว่ามีความสอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ต้องการความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน นโยบายนี้มีความครอบคลุมพอสมควร เพราะสามารถลดการเอาเปรียบในสังคมและเป็นการลดต้นทุนทางเศรษฐกิจ เช่น ค่าจ้างรถจักรยานยนต์ในปัจจุบันมีราคาลดลงมากเมื่อเทียบกับในอดีตและเจ้าหน้าที่สามารถควบคุมการตั้งวินรถจักรยานยนต์ โดยไม่มีผู้ใดเรียกเก็บค่าคุ้มครอง เป็นต้น นอกจากนี้แนวทางในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลตามทีนโยบายนี้กำหนดมา พี่ว่ามันมีความเหมาะสมอยู่แล้ว แต่ก็มีจุดที่ควรจะต้องแก้ไขก็คือ นโยบายนี้ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของผู้ปฏิบัติในระดับล่างเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับรายได้ในการดำรงชีพ ส่วนหนึ่งเราต้องยอมรับว่าในอดีตผู้ปฏิบัติต้องพึ่งพารายได้จากกลุ่มผู้มีอิทธิพลต่าง ๆ ในพื้นที่เพื่อใช้ในการปฏิบัติ ฉะนั้น พี่เห็นว่าควรจะต้องเร่งรัดแก้ไขปัญหเหล่านี้ หากต้องการให้นโยบายนี้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น”

การประสานงานและความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ที่เกี่ยวกับการปราบปรามผู้มีอิทธิพลที่เกิดขึ้น จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่าในบางครั้งก็เกิดความขัดแย้งกันบ้าง ด้วยสาเหตุต่าง ๆ โดยกลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลว่า

พ.ต.อ.สุข กล่าวกับผู้วิจัยว่า “ในนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ตามแนวคิดในการปฏิบัติของนโยบาย ต้องเป็นการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับการระบุตัวผู้มีอิทธิพล เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องประสานกับฝ่ายปกครองในพื้นที่ ร่วมกันระบุตัวผู้มีอิทธิพลโดยผ่านการประชาคม สำหรับปัญหาความขัดแย้งเป็นเรื่องของการระบุตัวผู้มีอิทธิพลที่ไม่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงาน แต่ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น

ก็ได้รับการแก้ไข โดยการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานในรูปของคณะกรรมการที่พิจารณา ระบุตัวผู้มีอิทธิพล ปัญหาอีกส่วนหนึ่งคือเรื่องของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ซึ่งแต่ละ หน่วยงานได้รับการจัดสรรที่ไม่เท่าเทียมกัน หน่วยงานที่เป็นผู้ปฏิบัติอย่างแท้จริงกลับได้รับ งบประมาณน้อย”

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากนโยบาย ที่ส่งผลกระทบทั้งกับประชาชนทั่วไปและกับเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติตามนโยบาย กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นหลากหลาย

พ.ต.อ. สุข กล่าวกับผู้วิจัยว่า “หลังจากมีการดำเนินนโยบายนี้ย่อมมีผลกระทบกับ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในเรื่องของงบประมาณที่ใช้ในการทำงาน เนื่องจาก ก่อนที่จะมีการดำเนินการนโยบายนี้ ต้องยอมรับว่าเงินส่วนหนึ่งที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่บางครั้งก็ ต้องรับการสนับสนุนจากผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น หรือขอรับการสนับสนุนจากประชาชนทั่วไป แต่ประชาชนก็ไม่สามารถหรือมีทุนทรัพย์มากพอที่จะบริจาคให้ แต่สำหรับประชาชนที่บริจาค ให้กับผู้ปฏิบัติได้เมื่อเกิดขึ้นหลายครั้ง บุคคลนั้นก็เกิดบารมีและเป็นผู้มีอิทธิพลต่อไปในอนาคต เมื่อการดำเนินการนโยบายนี้อย่างจริงจัง การพึ่งพาผู้มีอิทธิพลหมดไป หน่วยเหนือใช้ความ พยายามในการสนับสนุนเรื่องงบประมาณต่าง ๆ ให้กับผู้ปฏิบัติในระดับล่าง โดยมีจุดประสงค์ที่จะ ไม่ให้ไปขอรับการสนับสนุนจากผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ แต่งบประมาณส่วนนั้นก็ยังไม่เพียงพอกับการ ปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องปฏิบัติ 24 ชั่วโมง และมีประชาชน มาใช้บริการเป็นจำนวนมากกว่าหน่วยงานอื่น แต่การจัดสรรงบประมาณคิดคำนวณในลักษณะ เดียวกับหน่วยงานอื่นที่ทำงานวันละ 8 ชั่วโมง เรื่องงบประมาณที่ใช้ทำงานนี้มีปัญหามาโดยตลอด ตั้งแต่ในอดีต จนนำไปสู่การเก็บผลประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ ซึ่งในอดีตการแก้ไขปัญหारेื่องเหล่านี้ กระทำโดยการขอรับการสนับสนุนจากองค์กรส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การ บริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น ซึ่งในประเด็นนี้การแก้ไขปัญหาลักษณะนี้จะมีผลทั้งในด้านบวกและ ด้านลบ คือ ถ้านักการเมืองท้องถิ่นที่เราเข้าไปขอรับการสนับสนุนงบประมาณเป็นผู้มีอิทธิพลใน ท้องถิ่น การพึ่งพาขอสนับสนุนงบประมาณจะมีการขอร้องจากนักการเมืองเหล่านั้นให้ช่วยเหลือ ในบางเรื่องที่เป็นการกระทำผิดได้ในอนาคต ฉะนั้น การแก้ไขในเรื่องนี้ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่ส่ง ผลกระทบกับผู้ปฏิบัติมาโดยตลอด ก็คือ รัฐควรให้งบประมาณโดยตรงและจะต้องเป็นไปอย่าง เพียงพอ หรือการคำนวณจำนวนงบประมาณจะต้องมีลักษณะที่แตกต่างจากหน่วยงานอื่น หากสามารถทำได้จะทำให้ผู้ปฏิบัติไม่ต้องไปพึ่งพาคู่ค้าอื่นหรือหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น ซึ่งจะ ส่งผลให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นอิสระอย่างจริงจัง”

พ.ต.อ.มาก กล่าวกับผู้วิจัยว่า "ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติจะเกิดในแง่ของเงินนอก ระบบ ที่กล่าวตรงนี้เนื่องจากในอดีตเงินส่วนนี้จะถูกนำมาสนับสนุนการปฏิบัติงาน โดยมีข้อมูลที่เป็นหลักฐานว่างบประมาณที่รัฐให้ใช้ในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ โดยกองวิจัยและพัฒนา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ทำการวิจัยในเรื่อง "ค่าใช้จ่ายที่แท้จริงในการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ" พบว่า งานสอบสวนต้องจ่ายเงินในการปฏิบัติหน้าที่มากถึง 78,000 บาท แต่สามารถเบิกได้จากรัฐเพียง 1,600 บาท งานสืบสวน มีค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานถึง 117,212 บาท แต่สามารถเบิกจ่ายจากรัฐได้เพียง 3,680 บาท งานป้องกันปราบปราม จะต้องจ่ายเงินในการปฏิบัติงาน 152,500 บาท แต่สามารถเบิกจ่ายได้เพียง 14,380 บาท งานจราจรค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานจริง 98,276 บาท แต่สามารถเบิกจ่ายได้เพียง 13,984 บาท นอกจากนี้ยังมีรายจ่ายส่วนเกินที่ไม่สามารถเบิกจากรัฐได้อีกมากถึงกว่า 510,000 บาท ส่วนที่ผู้ปฏิบัติไม่สามารถเบิกจากทางราชการได้จะไปเอามาจากไหน ก็จำเป็นที่จะต้องหันไปพึ่งพิงผู้มีอิทธิพลเพื่อให้ทำงานได้ นอกจากนี้ ผู้ปฏิบัติบางส่วนก็มีความสัมพันธ์กับผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ ผลกระทบอีกอย่างหนึ่งคือผลกระทบต่อตำแหน่งหน้าที่ เนื่องจากเมื่อมีการดำเนินการปราบปรามหรือกดดันผู้มีอิทธิพล ซึ่งมักจะมีนักการเมืองสนับสนุน จะทำให้ผู้ปฏิบัติถูกโยกย้าย เกิดความไม่มั่นคงในการรับราชการ ฉะนั้น แนวทางการแก้ไขในเรื่องนี้ ควรจะมีกฎหมายที่คุ้มครองผู้ปฏิบัติ โดยเฉพาะการแต่งตั้งโยกย้าย จะต้องมียุทธวิธีหรือมีกระบวนการที่ถูกต้องเหมาะสมมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน "

"สำหรับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชนที่เห็นได้ชัดคือ เกิดความขัดแย้งของประชาชนในลักษณะที่ว่า ประชาชนบางกลุ่มต้องการที่จะให้มีการปราบปรามเกิดผลสำเร็จก็จะแจ้งข้อมูลและติดตามผลการดำเนินการ แต่ก็มีประชาชนบางกลุ่มที่ต้องการให้มีการปราบปรามผู้มีอิทธิพล โดยมีเจตนาเพื่อที่จะเข้ายึดครองผลประโยชน์จากกลุ่มผู้มีอิทธิพลเดิม หรือสวมบทบาทเป็นผู้มีอิทธิพลแทน โดยบุคคลเหล่านี้มักจะมีนักการเมืองระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ให้การสนับสนุนอยู่เบื้องหลังการพยายามดำเนินการในลักษณะนี้จะเห็นได้ชัดมากกับการเรียกเก็บผลประโยชน์จากวินรถจักรยานยนต์ แต่ผลที่เกิดขึ้นในลักษณะนี้จะเกิดในระยะแรกของการดำเนินนโยบาย แต่เมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังตามแนวนโยบายนี้ ทำให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้ต้องยุติบทบาทของตนเอง"

พ.ต.ท.น้อย กล่าวกับผู้วิจัยว่า "ในอดีตที่ผ่านมาผู้มีอิทธิพลในพื้นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ ผู้ปฏิบัติในเรื่องของทุนในการทำงาน เมื่อมีการปฏิบัตินโยบายนี้ ทุนในการทำงานเหล่านี้ไม่มี ทำให้การทำงานต่าง ๆ เป็นไปด้วยความขัดสน ถึงแม้ว่าจะมีการแก้ไขปัญหาโดยการให้งบประมาณเป็นการเฉพาะกับทุกสถานีตำรวจ แต่ก็ไม่เพียงพอกับการทำงาน นอกจากนี้การใช้

งบประมาณที่ทางราชการให้มาทดแทนก็ขึ้นอยู่กับหัวหน้าสถานีตำรวจ ที่จะตัดสินใจใช้ให้เกิดประโยชน์มากน้อยเพียงใดกับการทำงาน”

“นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติเป็นอย่างมาก เนื่องจากไม่มีรายได้ส่วนนี้ ทำให้การดำรงชีพของผู้ปฏิบัติเป็นไปด้วยความยากลำบาก ส่งผลกระทบต่อครอบครัวและสุขภาพจิต ต้องมีการปรับเปลี่ยนในการดำรงชีพของตนเองมากขึ้น เพื่อให้ตนเองสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้สมฐานะ”

“แนวทางในการแก้ไขปัญหา ที่ว่าจะต้องมีการเพิ่มค่าตอบแทนให้กับผู้ปฏิบัติให้มากขึ้น และจะต้องมีความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของสังคม ให้ผู้ปฏิบัติและครอบครัวสามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสง่างามและเท่าเทียมกับอาชีพอื่นในสังคม นอกจากนี้จะต้องมีการปลูกฝังค่านิยม จริยธรรม และคุณธรรมที่ดีให้กับผู้ปฏิบัติ”

4.3.3 ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชน

ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์จากข้าราชการตำรวจระดับสูงทั้ง 3 นาย ได้ข้อมูลตรงกันเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า ประชาชนมีส่วนร่วมกับการปราบปรามผู้มีอิทธิพลอยู่ในระดับที่น้อย ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลจะกระทำในรูปแบบของการให้ข้อมูลผ่านบัตรสนเท่ห์ โดยกลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลว่า

พ.ต.อ.สุข กล่าวกับผู้วิจัยว่า “การมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลของประชาชนทั่วไปทั้งในอดีตและในปัจจุบันถือว่าอยู่ในระดับที่มีส่วนน้อย ทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนไม่มั่นใจในการปฏิบัติของข้าราชการ เนื่องจากเมื่อมีการนำข้อมูลมาแจ้งกับข้าราชการแล้วไม่มั่นใจว่าจะนำข้อมูลเหล่านั้นไปดำเนินการหรือไม่ นอกจากนั้นยังเกรงว่าจะมีการนำข้อมูลดังกล่าวไปบอกกับผู้มีอิทธิพล แล้วจะเกิดความไม่ปลอดภัยกับผู้แจ้งหรือผู้ให้ข้อมูล ในกรณีที่มีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับนโยบายนี้ ส่วนใหญ่จะมีรูปแบบในการมีส่วนร่วมในลักษณะการให้ข้อมูลกับผู้ปฏิบัติ โดยผ่านการร้องเรียนเป็นบัตรสนเท่ห์ ซึ่งการมีส่วนร่วมในลักษณะอย่างนี้รายละเอียดต่าง ๆ ในข้อมูลที่ได้รับยังมีข้อมูลที่สำคัญอยู่น้อย ไม่มีการระบุตัวผู้กระทำผิด ซึ่งการมีส่วนร่วมในลักษณะอย่างนี้ ทำให้หลักฐานต่าง ๆ มีน้ำหนักน้อย ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติไม่สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปดำเนินการกับผู้มีอิทธิพลได้ทันที โดยเฉพาะผู้มีอิทธิพลที่เป็นนักการเมือง จะไม่มีผู้ปฏิบัติคนใดกล้าเข้าไปปราบปรามหรือดำเนินการ เพราะเกรงว่าตนเองจะถูกย้ายไปดำรงตำแหน่งที่อื่น ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงในอาชีพรับราชการ”

พ.ต.อ.มาก ให้ข้อมูลว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชนกับนโยบายนี้อยู่ในระดับที่น้อยมาก ส่วนใหญ่ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมก็จะเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากผู้มีอิทธิพล ถ้าเป็นประชาชนทั่วไปแทบจะไม่มี ส่วนมากจะเป็นในลักษณะการให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าดำเนินการสืบสวนจับกุม สำหรับแนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับนโยบายนี้ให้มากขึ้น ควรจะมีระบบการคุ้มครองความปลอดภัยให้มากขึ้น มีกฎหมายรองรับ การเปิดโอกาสให้ผู้กระทำผิดรับรู้ข้อมูลมากเกินไปหรือในกรณีมีการร้องเรียนเจ้าหน้าที่กระทำผิด การสืบสวนหรือการตรวจสอบตามคำร้องเรียน จะต้องแจ้งให้ผู้ถูกร้องเรียนทราบว่าถูกร้องเรียนเรื่องอะไร ใครเป็นผู้ให้ข้อมูล สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่ทำให้ประชาชนทั่วไปไม่ยอมให้ข้อมูล ฉะนั้นจึงควรมีการปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสม เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยกับประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วม การรักษาความลับของข้อมูลที่ได้รับจากประชาชน ก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่เจ้าหน้าที่ต้องมีความเข้มงวดและระมัดระวังเป็นอย่างมาก”

พ.ต.ท.น้อย กล่าวกับผู้วิจัยว่า “ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อยู่ในระดับที่น้อยมาก โดยเฉพาะการให้ข้อมูลข่าวสารหรือการเป็นพยานจะไม่ได้รับความร่วมมือ หรือแม้แต่นั้นเองได้รับความเดือดร้อนหรือได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพลโดยตรง ประชาชนเหล่านี้ก็ไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการกับผู้มีอิทธิพล เนื่องจากเกรงกลัวว่าจะไม่เกิดความปลอดภัย สิ่งเหล่านี้เกิดมาจากค่านิยมเก่า ๆ ของคนไทย โดยเกรงว่าจะได้รับความเดือดร้อนหรือกลัวว่าเมื่อให้ข้อมูลแล้วข้อมูลเหล่านั้นจะไม่เป็นความลับก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยกับตนเอง นอกจากนี้ประชาชนยังมีความคิดว่าเป็นเรื่องเสียเวลาในการประกอบอาชีพ โดยไม่เห็นถึงประโยชน์ของกระบวนการยุติธรรมหรือไม่มีความมั่นใจในกระบวนการยุติธรรม ประชาชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมกับนโยบายนี้ จะเข้ามาในรูปแบบของการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล ซึ่งเป็นประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพล ถ้าเรื่องใดที่เขาไม่ได้รับผลกระทบหรือไม่เกี่ยวข้องด้วย เขาเหล่านั้นก็จะไม่เข้ามายุ่งด้วย โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติด ส่วนใหญ่จะเป็นการให้ข้อมูลหรือพูดในลักษณะเลือนลอย ยกเว้นประชาชนที่เป็นอาสาสมัครช่วยเหลือเจ้าพนักงาน กลุ่มคนเหล่านี้จะเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมหรือปลูกฝังแนวความคิดในทางที่ดี จึงจะกล้าเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล แต่ก็ถือว่ามืออยู่จำนวนน้อยมาก เนื่องจากบุคคลเหล่านี้ยังไม่มั่นใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่และบางครั้งก็มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเจ้าหน้าที่”

นอกจากประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพล และกลุ่มอาสาสมัครที่มีจิตสำนึก กลุ่มตัวอย่างยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมอีกว่า ยังมีกลุ่มประชาชนอีกกลุ่มหนึ่งที่เข้ามามีส่วนในลักษณะ

ของการให้ข้อมูลและการร่วมประชุมวางแผนในการปฏิบัติ ตรวจสอบการปฏิบัติ ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ ถือได้ว่าเป็นผู้นำชุมชนเหมือนกัน โดยกลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลว่า

พ.ต.อ.สุข กล่าวว่่า “ถึงแม้ว่าประชาชนทั่วไปจะมีส่วนร่วมในการปราบปรามในระดับน้อย แต่จากการบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่มีการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือ ก.ตร. ซึ่งคณะกรรมการในลักษณะอย่างนี้จะมีทั้งในระดับพื้นที่และระดับจังหวัด ประชาชนกลุ่มนี้จะเข้ามามีส่วนร่วมทั้งในรูปแบบการให้ข้อมูลและการร่วมประชุมวางแผนตลอดจนการติดตามการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่”

พ.ต.อ.มาก กล่าวว่่า ”ประชาชนส่วนใหญ่ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ส่วนใหญ่จะเป็นในรูปแบบของการให้ข้อมูล แต่ยังมีประชาชนกลุ่มหนึ่งที่เข้ามามีส่วนร่วมในนโยบายนี้โดยการเข้าร่วมประชุมวางแผนการปฏิบัติ การติดตามตรวจสอบการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ คือ คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับสถานีตำรวจ ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะมีบทบาทอย่างมากในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ แต่ก็ไม่ได้เป็นเหมือนกันทุกพื้นที่ ทั้งนี้ ก็ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการชุดนั้น ๆ จะมีความเข้มแข็งมากน้อยแค่ไหน แต่คณะกรรมการของโรงพักผม เป็นคณะกรรมการที่มีความเข้มแข็ง เมื่อมีการประชุม ทุกคนจะให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล การสอบถามถึงผลการปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ เป็นอย่างมาก สิ่งที่เกิดขึ้น ก็คือ ทำให้ผู้ปฏิบัติไม่กล้าที่จะกระทำผิด เนื่องจากเกรงกลัวการตรวจสอบของคณะกรรมการ”

แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นไว้อย่างน่าสนใจว่า

พ.ต.อ.สุข กล่าวกับผู้วิจัยว่า “การจะส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับนโยบายนี้ หรือนโยบายต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ควรจะดำเนินการในลักษณะของการประชาคมที่มีลักษณะเป็นความลับ แต่สิ่งที่สำคัญของประเด็นนี้ คือ การหาผู้นำในการประชาคมที่มีความเข้มแข็ง ซึ่งจะหาผู้นำในลักษณะนี้ได้ยาก โดยเฉพาะเกี่ยวกับนโยบายนี้ การประชาคมต้องเป็นความลับอย่างยิ่ง จะทำให้ประชาชนที่เข้าร่วมในการประชาคมกล้าที่จะให้ข้อมูลต่าง ๆ มากขึ้น การให้ความรู้กับประชาชนเพื่อให้ทราบถึงพิษภัยของผู้มีอิทธิพลและผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดจากผู้มีอิทธิพล การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในการบังคับใช้กฎหมาย โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบังคับใช้กฎหมายให้มากขึ้น เช่น การให้อำนาจกับประชาชนในการฟ้องร้องคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหายได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องผ่านพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ เพราะความผิดในทางอาญาต่าง ๆ มีสองลักษณะ คือ ความผิดอาญาต่อส่วนตัวและความผิดอาญาต่อรัฐ ซึ่งความผิดนี้การดำเนินการตาม

กระบวนการทางกฎหมายจะต้องผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยประชาชนทั่วไปเป็นเพียงผู้ให้ข้อมูล แต่ถ้าแก้ไขในเรื่องนี้จะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับ 'สิ่งแวดล้อม'

พ.ต.อ.มาก กล่าวว่่า “สำหรับแนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับนโยบายนี้ให้มากขึ้น ควรจะมีระบบการคุ้มครองความปลอดภัยให้มากขึ้น มีกฎหมายรองรับการเปิดโอกาสให้ผู้กระทำผิดรับรู้ข้อมูลมากเกินไปหรือในกรณีที่มีการร้องเรียนเจ้าหน้าที่กระทำการสืบสวนหรือการตรวจสอบตามคำร้องเรียน จะต้องแจ้งให้ผู้ถูกร้องเรียนทราบว่าถูกร้องเรียนเรื่องอะไร ใครเป็นผู้ให้ข้อมูล สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่ทำให้ประชาชนทั่วไปไม่อยากจะให้ข้อมูล ฉะนั้นจึงควรมีการปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสม เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยกับประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมการรักษาความลับของข้อมูลที่ได้รับจากประชาชนก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่เจ้าหน้าที่ต้องมีความเข้มงวดและระมัดระวังเป็นอย่างมาก”

พ.ต.ท.น้อย กล่าวว่่า “พื้มีความเห็นว่่าแนวทางที่จะส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนกระทำได้โดย เจ้าหน้าที่ปฏิบัติจะต้องทำงานอย่างรวดเร็วเมื่อได้รับข้อมูลและจะต้องปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ต้องมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการหลังจากปฏิบัติไปแล้วเพื่อให้ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลทราบ ใช้แนวทางการประชาคมตามนโยบายนี้ เพื่อระบุดตัวผู้มีอิทธิพล ซึ่งจะต้องกระทำอย่างเป็นความลับ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับผู้ให้ข้อมูล ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ที่เข้าร่วมประชาคมบางคนก็มีส่วนร่วมในการกระทำผิดกับผู้มีอิทธิพล ทำให้ประชาชนไม่กล้าที่จะแสดงออก อีกแนวทางหนึ่ง คือ การจัดหาช่องทางให้ประชาชนสามารถแจ้งเบาะแสได้มากขึ้น และทำให้เห็นถึงพิษภัยของผู้มีอิทธิพลว่าเป็นภัยใกล้ตัว ถึงแม้ว่าในปัจจุบันช่องทางในการแจ้งข้อมูลข่าวสารจะมีมากอยู่แล้ว แต่ก็ได้รับความร่วมมือจากประชาชนเป็นจำนวนน้อยมาก เพราะส่วนหนึ่งเกิดจากประชาชนไม่เห็นถึงพิษภัยของผู้มีอิทธิพล”

ข้อมูลจากท้องถิ่นและผู้นำชุมชน ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนมีความเห็นเหมือนกันว่า ยังมีอยู่น้อย

พ.ต.อ.สุข กล่าวว่่า “ในเรื่องข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล ยังได้รับจากประชาชนในพื้นที่น้อย ที่ส่งให้ส่วนใหญ่ก็เป็นบัตรสนเท่ห์ ซึ่งต้องไปหาข้อมูลเพิ่มเติม ทำให้การดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปด้วยความล่าช้า ในส่วนของผู้นำชุมชนก็มีอยู่บ้างแต่ก็ยังน้อยอยู่เช่นกัน โดยเฉพาะผู้นำชุมชนที่เป็นนักการเมืองท้องถิ่น”

พ.ต.อ.มาก กล่าวว่า “ข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลที่ได้รับจากประชาชนมีน้อย อาจจะเป็นเพราะเขาไม่อยากเข้ามาเกี่ยวข้อง หรือยังไม่ได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพล ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลมากกว่ามักเป็นผู้นำชุมชนตามธรรมชาติ”

พ.ต.ท.น้อย กล่าวว่า “การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นมีอยู่น้อยดังที่กล่าวมาแล้ว ที่เข้ามาร่วมก็ให้ข้อมูลเล็กน้อย ผู้นำชุมชนที่เป็นนักการเมืองท้องถิ่นก็มีส่วนน้อย ส่วนใหญ่ที่เข้ามาก็เป็นพวกที่ไม่มีผลประโยชน์แอบแฝง”

ความพอเพียงของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่า จำนวนผู้ปฏิบัติไม่เพียงพอและยังไม่เหมาะสม

พ.ต.อ.สุข กล่าวว่า “จำนวนกำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในปัจจุบันนี้ ยังไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรในพื้นที่ สิ่งนี้ส่งผลให้การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมต่าง ๆ ไม่เฉพาะเรื่องผู้มีอิทธิพล ไม่เพียงพอ แต่ทั้งนี้ก็จำกัดด้วยนโยบายต่าง ๆ ของรัฐที่ต้องการลดจำนวนกำลังพล”

พ.ต.อ.มาก กล่าวว่า “จำนวนกำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอ ตำรวจคนหนึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่หลายอย่าง นอกจากต้องจับกุมแล้วยังต้องทำงานด้านธุรการอื่น ๆ”

สาเหตุที่ประชาชนหรืออาสาสมัคร เข้ามามีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลหรืออาชญากรรมอื่น ๆ ในชุมชน กลุ่มตัวอย่างมีเห็นคล้ายคลึงกันว่า

พ.ต.อ.สุข กล่าวว่า “สาเหตุที่ประชาชนทั่วไปจะเข้ามามีส่วนร่วมในการปราบปรามก็เนื่องจาก เขาเหล่านั้นได้รับผลกระทบจากผู้มีอิทธิพล แต่ก็มีบางส่วนที่ไม่ได้หวังผลประโยชน์ตอบแทนอะไร เข้ามาร่วมด้วยจิตสำนึก”

พ.ต.ท.น้อย กล่าวว่า “ประชาชนส่วนใหญ่ที่ให้ข้อมูลก็เพราะได้รับผลจากผู้มีอิทธิพลในทางที่ไม่ดี หรือได้รับความเดือดร้อน และส่วนใหญ่ก็เป็นในรูปแบบของการให้ข้อมูลเท่านั้น จะให้เข้ามาร่วมปฏิบัติหรือวางแผนร่วมกันมีน้อย สาเหตุก็จากความกลัวอิทธิพล”

4.3.4 สรุปปัจจัยด้านการปราบปรามผู้มีอิทธิพลและการมีส่วนร่วมในการปราบปรามอิทธิพลของประชาชน

จากความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ฝ่ายราชการ คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจสรุปประเด็นต่าง ๆ ในภาพรวม คือ

1. ประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลน้อย เนื่องจากประชาชนยังไม่เห็นถึงพิษภัยที่เกิดขึ้นจากผู้มีอิทธิพล ส่วนประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมจะเป็นลักษณะกล้า ๆ กลัว ๆ เนื่องจากไม่แน่ใจในความปลอดภัยของตนเอง เนื่องจากการรักษาความลับของเจ้าหน้าที่ยังมีปัญหา

2. กลุ่มผู้มีอิทธิพลมักมีเครือข่ายโยงใยกับข้าราชการ บางส่วนเป็นข้าราชการหรือข้าราชการการเมือง ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

3. นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล สามารถลดอิทธิพลได้เพียงบางกลุ่ม โดยเฉพาะผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวกับยาเสพติด บางกลุ่มลดอิทธิพลได้ในช่วงแรกและอาจจะกลับมาผู้มีอิทธิพลใหม่เมื่อฝ่ายปราบปรามลดความเข้มงวดลง

4. การปราบปรามผู้มีอิทธิพลต้องดำเนินการในลักษณะบูรณาการหลายหน่วยงาน

5. การปราบปรามผู้มีอิทธิพลต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีความเด็ดขาด จริงจัง

6. ปัญหาในการดำเนินการปราบปรามผู้มีอิทธิพล คือ

6.1 งบประมาณไม่เพียงพอ

6.2 การจัดสรรงบประมาณไม่เท่าเทียมกัน

6.3 ฝ่ายปราบปราม เคยขอรับการสนับสนุนเงินหรือได้รับผลประโยชน์อื่นจากผู้มีอิทธิพลในการปฏิบัติงาน จึงประสบกับความลำบากใจเมื่อต้องดำเนินการปราบปราม

6.4 ฝ่ายปราบปราม มีความเสี่ยงต่อการถูกโยกย้าย